

2 0 1 9

1 9 1 9

LETNO POROČILO

družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR

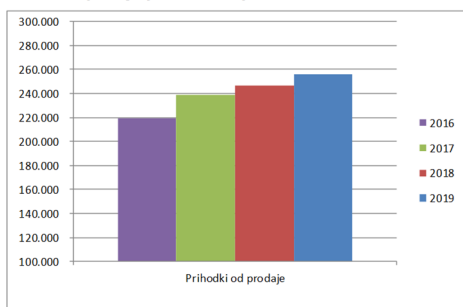
2019

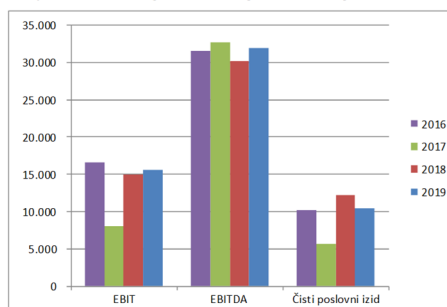
Ključni podatki o poslovanju Skupine Unior

(v tisočih EUR)	2019	2018	2017	2016
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	255.994	246.453	239.020	219.112
EBIT	15.557	14.991	8.038	16.588
EBITDA	31.974	30.188	32.640	31.582
Čisti poslovni izid	10.433	12.155	5.696	10.192
Finančni položaj				
Celotna sredstva	374.839	370.394	363.974	347.978
Celotni kapital	172.897	166.446	158.647	152.554
Finančne obveznosti	123.346	124.762	129.501	127.780
Poslovne obveznosti	66.413	67.346	59.729	57.832
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v %)	6,08	6,08	3,36	7,57
EBITDA marža (v %)	12,49	12,25	13,66	14,41
ROA – donosnost sredstev (v %)	2,80	3,31	1,60	2,96
ROE – donosnost kapitala (v %)	6,34	7,77	3,73	7,10
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v %)	46,13	44,94	43,59	43,84
Neto finančne obveznosti / EBITDA	3,32	3,67	3,47	3,65
Zaposleni				
Unior + odvisne družbe – konec leta	3.018	3.187	3.212	3.077
Unior + odvisne + pridružene družbe	3.637	3.827	3.861	3.715

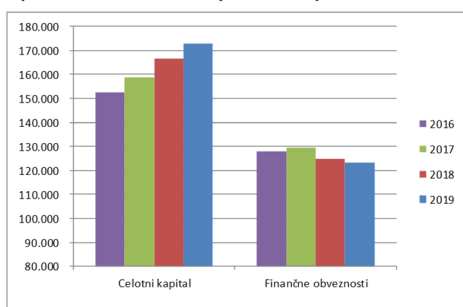
Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

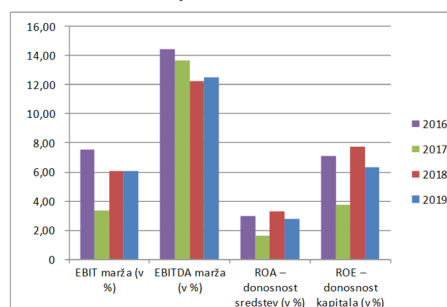
EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

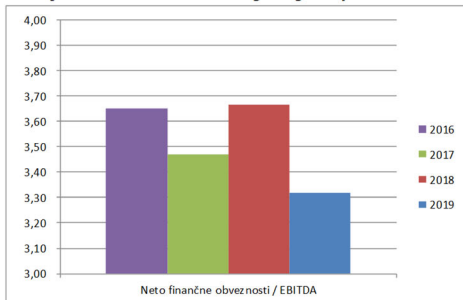
Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

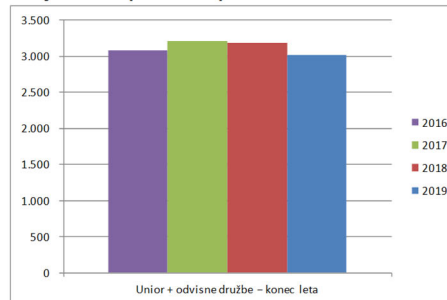
Kazalniki donosnosti Skupine Unior

Primerjava EBITDA in neto finančnega dolga Skupine Unior

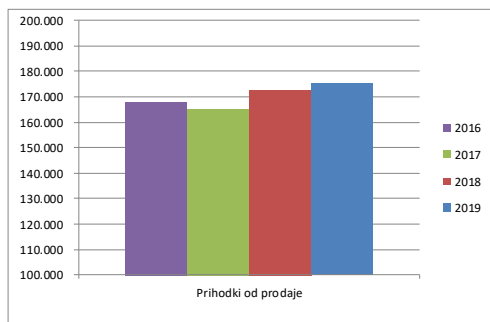
Gibanje števila zaposlenih Skupine Unior

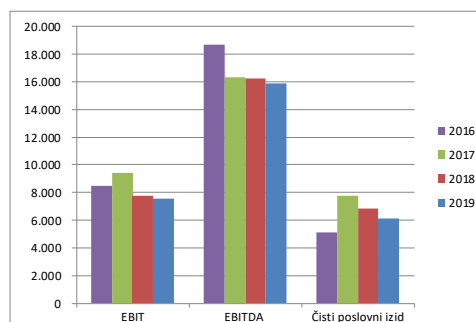
Ključni podatki o poslovanju družbe Unior

(v tisočih EUR)	2019	2018	2017	2016
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	175.336	172.365	165.273	167.942
EBIT	7.526	7.795	9.414	8.507
EBITDA	15.859	16.274	16.278	18.691
Čisti poslovni izid	6.124	6.795	7.747	5.089
Finančni položaj				
Celotna sredstva	251.492	252.105	245.247	285.799
Celotni kapital	99.923	95.864	89.063	112.425
Finančne obveznosti	103.201	105.977	109.737	122.248
Poslovne obveznosti	43.208	45.371	41.925	43.754
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v %)	4,29	4,52	5,70	5,07
EBITDA marža (v %)	9,04	9,44	9,85	11,13
ROA – donosnost sredstev (v %)	2,43	2,73	2,92	1,80
ROE – donosnost kapitala (v %)	6,46	7,63	8,00	4,72
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v %)	39,73	38,03	36,32	39,34
Neto finančne obveznosti / EBITDA	6,14	6,14	6,35	6,18
Zaposleni				
Zaposleni – konec leta	1.797	1.825	1.793	2.128

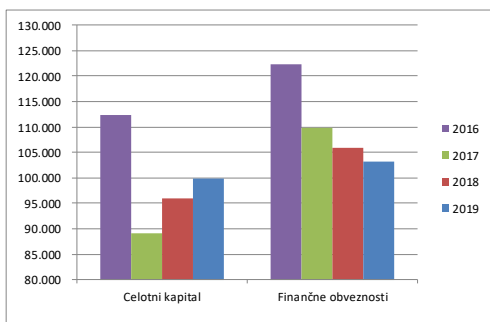
Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

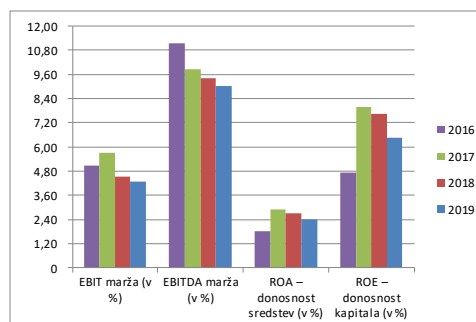
EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

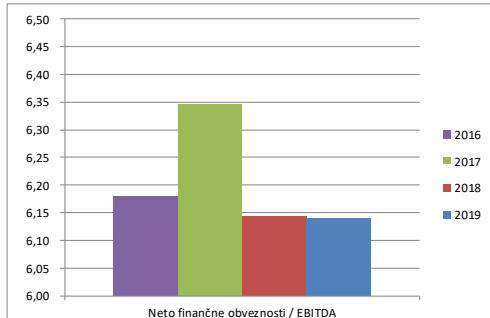
Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

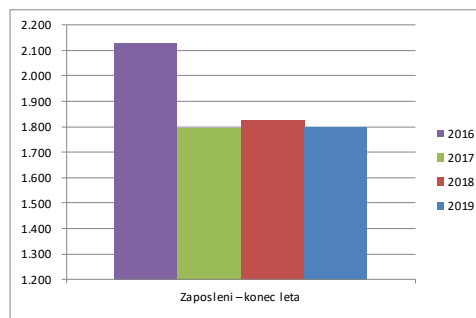
Kazalniki donosnosti družbe Unior

Primerjava EBITDA in finančnega dolga družbe

Gibanje števila zaposlenih družbe

VSEBINA

1	Pismo predsednika uprave	8
2	Poročilo nadzornega sveta	11
3	Predstavitev družbe	15
4	Programi in dejavnost družbe	18
5	Pomembnejši dogodki v letu 2019	25
5.1	Zgodovinska prelomnica podjetja UNIOR – obeležje 100-letne tradicije podjetja	25
6	Najpomembnejši trgi in kupci	28
7	Delnice	32
8	Družbena odgovornost	35
8.1	Zaposleni	35
8.2	Družba	39
8.3	Varstvo okolja	39
9	Korporacijsko upravljanje	42
9.1	Uprava	42
9.2	Kolegij uprave	43
9.3	Nadzorni svet	44
9.4	Skupščina	44
9.5	Plačila upravi in nadzornemu svetu	45
9.6	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta	46
9.7	Izjava o upravljanju družbe, Izjava o skladnosti s kodeksom ter Izjava o nefinančnem poslovanju	47
9.8	Upravljanje s tveganji	53
10	Poslovno poročilo	57
10.1	Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji	57
10.2	Prodaja	59
10.3	Proizvodnja in storitve	61
10.4	Nabava	62
10.5	Uspešnost poslovanja	63
10.6	Kazalniki poslovanja	65
10.7	Finančni položaj	66
10.8	Investicije	67
10.9	Služba notranje revizije	68
10.10	Dogodki po bilanci stanja	68
10.11	Izvajanje javne službe	69
10.12	Cilji za leto 2020	71
11	Računovodski izkazi UNIOR d.d.	75
11.1	Bilanca stanja na dan 31.12.2019	75
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019	77
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa	78
11.4	Izkaz denarnih tokov	79
11.5	Izkaz gibanja kapitala	80
12	Pojasnila k računovodskim izkazom	81
12.1	Izjava o skladnosti	81
12.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov	81
12.2.1	Poštena vrednost	81
12.2.2	Uporabljene računovodske usmeritve	83
12.2.3	Posli v tuji valuti	83
12.2.4	Dobiček/izguba iz poslovanja	83

12.2.5	Pomembne ocene in presoje.....	84
12.2.6	Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja.....	85
12.2.7	Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati.....	93
12.3	Pojasnila k bilanci stanja	94
12.3.1	Neopredmetena sredstva.....	94
12.3.2	Opredmetena osnovna sredstva.....	95
12.3.3	Naložbene nepremičnine	96
12.3.4	Dolgoročne finančne naložbe.....	98
12.3.5	Zaloge.....	102
12.3.6	Poslovne terjatve	103
12.3.7	Kratkoročne finančne naložbe.....	104
12.3.8	Denarna sredstva.....	105
12.3.9	Kapital	106
12.3.10	Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki	108
12.3.11	Dolgoročne finančne obveznosti.....	109
12.3.12	Odložene terjatve in obveznosti za davek	110
12.3.13	Kratkoročne finančne obveznosti.....	111
12.3.14	Kratkoročne poslovne obveznosti.....	112
12.3.15	Pogojne obveznosti.....	113
12.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	114
12.4.1	Čisti prihodki od prodaje.....	114
12.4.2	Usredstveni lastni proizvodi in storitve.....	114
12.4.3	Drugi poslovni prihodki.....	115
12.4.4	Stroški in odhodki	115
12.4.5	Finančni prihodki in finančni odhodki.....	117
12.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	118
12.6	Posli s povezanimi podjetji	119
12.6.1	Prodaja povezanim podjetjem.....	119
12.6.2	Nabava pri povezanih podjetjih.....	120
12.6.3	Poslovne terjatve do povezanih podjetij	121
12.6.4	Poslovne obveznosti do povezanih podjetij	122
12.6.5	Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij.....	123
12.7	Prejemki uprave in nadzornega sveta.....	124
12.8	Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta.....	124
12.9	Dogodki po bilanci stanja	125
13	Izjava o odgovornosti članov uprave.....	127
14	Poročilo neodvisnega revizorja	128
15	Skupina UNIOR	133
15.1	Sestava Skupine UNIOR.....	133
15.2	Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo.....	135
15.2.1	Odvisna podjetja.....	135
15.2.2	Pridružena podjetja.....	138
16	Konsolidirani računovodski izkazi.....	140
16.1	Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2019	140
16.2	Konsolidirani izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019.....	142
16.3	Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa	143
16.4	Konsolidirani izkaz denarnih tokov	144
16.5	Izkaz gibanja kapitala	145
17	Pojasnila k računovodskim izkazom	146
17.1	Izjava o skladnosti.....	146
17.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov.....	146
17.2.1	Poštena vrednost.....	146

2019

1919

17.2.2	Uporabljene računovodske usmeritve	148
17.2.3	Posli v tuji valuti	148
17.3	Pojasnila k bilanci stanja	149
17.3.1	Bilanca stanja po odsekih	149
17.3.2	Neopredmetena sredstva	151
17.3.3	Opredmetena osnovna sredstva	152
17.3.4	Naložbene nepremičnine	153
17.3.5	Dolgoročne finančne naložbe	155
17.3.6	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	157
17.3.7	Zaloge	157
17.3.8	Poslovne terjatve	158
17.3.9	Kratkoročne finančne naložbe	159
17.3.10	Denarna sredstva	159
17.3.11	Kapital	160
17.3.12	Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki	162
17.3.13	Dolgoročne finančne obveznosti	163
17.3.14	Dolgoročne poslovne obveznosti	164
17.3.15	Odložene terjatve in obveznosti za davek	164
17.3.16	Kratkoročne finančne obveznosti	165
17.3.17	Kratkoročne poslovne obveznosti	166
17.3.18	Pogojne obveznosti	166
17.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	167
17.4.1	Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih	168
17.4.2	Čisti prihodki od prodaje	169
17.4.3	Usredstveni lastni proizvodi in storitve	169
17.4.4	Drugi poslovni prihodki	169
17.4.5	Stroški in odhodki	170
17.4.6	Finančni prihodki in finančni odhodki	172
17.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	173
17.6	Posli s povezanimi podjetji	174
17.6.1	Prodaja povezanim podjetjem	174
17.6.2	Nabava pri povezanih podjetjih	174
17.6.3	Poslovne terjatve do povezanih podjetij	175
17.6.4	Poslovne obveznosti do povezanih podjetij	175
17.6.5	Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij	175
17.7	Upravljanje s tveganji	176
17.8	Prejemki uprave in nadzornega sveta	178
17.9	Dogodki po bilanci stanja	178
18	Izjava o odgovornosti članov uprave	180
19	Poročilo neodvisnega revizorja	181

2019

1919

POSLOVNO POROČILO

družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR

2019

1919

1 Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci,

leto sta na vseh trgih in v dejavnostih, ki so za UNIOR d.d. pomembnejši, zaznamovala precejšnja negotovost in v določeni meri tudi upad gospodarske rasti preteklih let. Negotovost pri naših večjih kupcih je bila predvsem posledica trgovinskih nesoglasij med ZDA in Kitajsko, nejasnega načina brexita in ohlajanja kitajskega gospodarstva. Napovedi rasti za naslednja leta so se tekom leta zmanjševale, svoje pa je prispevala negotovost glede nadaljnjega razvoja motorjev v osebnih avtomobilih, s čimer so soočeni naši večji kupci s področja avtomobilske industrije, ki ostaja za družbo UNIOR d.d. z naskokom najpomembnejše področje delovanja.

V družbi smo v prvem polletju kljub nestabilnosti zaradi naših številnih aktivnosti na trgu za razliko od večine ostalih podjetij v panogi presegali večino ključnih kazalnikov poslovanja, doseženih v prvem polletju leta 2018. V tretjem kvartalu je že prišlo do manjšega zmanjšanja aktivnosti in precejšnje negotovosti pri naših kupcih. Izrazito pa se je v primerjavi s preteklim letom poslabšalo poslovanje zadnjega kvartala, ko smo se soočili z zmanjšanjem naročil odkovkov pri večini naših kupcev s področja avtomobilske industrije, zmanjšanje pa se je pokazalo tudi pri prodaji ročnega orodja v primerjavi z načrtovano. Pri pripravi poslovnega načrta za letošnje leto smo se za razliko od prejšnjih let soočili z zelo nejasnimi in nedorečenimi napovedmi naročil naših kupcev za leto 2020.

Program Odkovki se je vse leto srečeval z nekoliko nižjimi naročili kot v preteklem letu, zmanjšanje naročil pa je bilo znatnejše predvsem ob koncu leta, še posebej decembra. Prodaja je za doseženo v letu 2018 zaostala vrednostno za 1 odstotek, za načrtovano pa 6 odstotkov, medtem ko smo količinsko proizvedli približno 5 odstotkov manj kot v preteklem letu in za 12 odstotkov zaostali za načrtom. Za razliko od leta 2018 nismo beležili manka zaposlenih, prav tako se je bistveno zmanjšalo nadurno delo. Gibanja cen jeklenega odpada in legirnih dodatkov so v letu 2019 ugodno vplivala na dosežen rezultat programa, medtem ko računamo, da bodo v letu 2020 ti vplivi negativni. Program je beležil manjše padce prodaje od večine ostalih dobaviteljev avtomobilske industrije, saj smo uspeli pridobiti nove kupce in pri nekaterih obstoječih kupcih, predvsem iz Francije, pomembnejše nove posle. Struktura prodaje se je spremenila, saj se je povečal delež prodaje ojníc in zmanjšal delež prodanih odkovkov za krmilne mehanizme, pri kupcih pa se je zmanjšal delež prodaje dvema največjima kupcema, to je VW in ZF. Leto 2019 je v programu Odkovki zaznamovala uvedba prve popolnoma avtomatizirane kovaške linije, ki nakazuje nadaljnje napore programa za krepitev konkurenčnosti v smeri avtomatizacije, stabilne kakovosti izdelkov in večanja produktivnosti.

Za program Strojegradnja je bilo leto 2019 precej uspešnejše kot leto 2018. Vse leto smo imeli več kot dovolj dela in dosegli zgodovinsko rekorden kosmati donos iz poslovanja in zabeležili za 37 odstotkov večjo prodajo kot v letu 2018 in hkrati za 5 odstotkov višjo od načrtovane. Poslovanje se je glede na preteklo leto izboljšalo, zaradi nekaterih manj uspešno zaključenih projektov pa nismo dosegli vseh ciljev. V programu so v letu 2019 z organizacijskimi spremembami, še večjo globalizacijo trženja, diverzifikacijo izdelkov in predvsem povečanim obsegom poslovanja postavljeni temelji za uspešnejše poslovanje v naslednjih letih.

Program Ročno orodje je imel v prvih devetih mesecih solidno naročilno stanje, do zadnjih dveh mesecev leta je kazalo, da bo prodaja dosegla načrtovano. Prodaja programa je bila v letu 2019 na nivoju preteklega leta in zaostala za načrtovano za 4 odstotke. Zmanjšanje prodaje v zadnjih dveh mesecih je bilo prisotno na večini trgov. V letu 2019 so v programu nadaljevali z razvojem novih, specialističnih orodij, katerih delež v skupni prodaji je v zadnjih letih zrastel z 0 na 37 odstotkov in

še raste, ob stagnaciji prodaje klasičnega ročnega orodja. Precej aktivnosti je bilo usmerjenih k nadaljnji konsolidaciji prodajne mreže, pridobivanju novih kupcev in zmanjševanju terjatev.

Doseženo poslovanje družbe UNIOR d.d. v letu 2019 je na nivoju leta 2018, nekateri ključni kazalniki so boljši od doseženih v letu 2018, drugi za njimi zaostajajo. Pri doseganju ključnih kazalnikov smo sicer v večini zaostali za načrtovanimi rezultati, kljub temu pa lahko glede na negotove gospodarske razmere in praviloma slabše doseganje rezultatov podjetij iz naše dejavnosti poslovanje v letu 2019 ocenimo za dobro.

Leto 2018 je bilo z doseženimi 172,4 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje zgodovinsko rekordno, v letu 2019 pa smo jih povečali na 175,4 milijona evrov, kar predstavlja 1,7-odstotno rast, za načrtovano prodajo pa smo zaostali za 4,9 odstotka. Z bruto dodano vrednostjo na zaposlenega v višini 37.337 evrov smo presegli doseženo v letu 2018 za 2,6 odstotka. EBITDA je leta 2019 znašala 15,9 milijona evrov, kar je 0,4 milijona evrov oziroma 2,6 odstotka manj od doseženega v letu 2018. Dosežen poslovni izid UNIOR d.d., in sicer brez upoštevanja odloženih davkov, v višini 6,8 milijona evrov, za doseženim v letu 2018 zaostaja za 0,7 milijona evrov oziroma 10,4 odstotka. V letu 2018 so prodaja RTC Krvavec, prodaja deleža v Rhydconu in prodaja nepremičnine pozitivno vplivali na poslovni izid v skupni višini 2 milijona evrov, medtem ko večjih pozitivnih učinkov iz naslova prodaj premoženja v letu 2019 ni bilo.

Ob 1,7-odstotni rasti prodaje in 0,9-odstotni rasti kosmatega donosa je EBITDA v višini 15,9 milijona evrov za 2,6 odstotka zaostala za doseženo v letu 2018. EBITDA se je zmanjšal v programu Odkovki, povečal pa v programih Strojegradnja in Ročno orodje.

Leta 2018 smo iz lastnega denarnega toka investirali 13,2 milijona evrov, leto prej 13,9 milijona evrov. V letu 2019 smo zaradi negotovih napovedi gospodarskih gibanj in varovanja denarnega toka investirali bistveno manj, in sicer 10,7 milijona evrov, kar je precej manj od načrtovanega in še posebej od potreb, ki jih imamo. Če bomo želeli posodabljanje strojni park, avtomatizirati proizvodnjo in obstajati konkurenčni, bi morali investirati več. Dodatno smo vsak dan bolj soočeni s problematiko manka proizvodnih površin.

Konec leta 2019 je bilo v UNIOR d.d. 1797 zaposlenih, kar je 1,5 odstotka manj kot konec leta 2018. V primerjavi z letom 2018 smo glede na obseg poslovanja bistveno zmanjšali nadurno delo in povečali izkoriščenost dopustov tekočega leta. Nadaljevali smo z izboljševanjem izobrazbene strukture zaposlenih, tako da je delež zaposlenih z najmanj šesto stopnjo izobrazbe prvič presegel 18 odstotkov.

V letu 2019 smo nadaljevali z aktivnostmi na področju promocije deficitarnih poklicev in tako uspeli zapolniti večino odprtih kadrovskih potreb. Razvoj kadrov smo z novimi kadrovskimi orodji dvignili na višji nivo. Prenovili smo sistem izvajanja letnih razgovorov, samostojno smo izvedli ocenjevanja po metodi 360, v nekaterih delovnih sredinah na vseh nivojih vodenja, začeli smo izvajati razvojne pogovore z namenom prepoznavanja potenciala zaposlenih. Na podlagi merjenja organizacijske kulture in klime, ki smo ga izvedli v letu 2018, smo v letu 2019 opredelili korporativne ukrepe in ukrepe po posameznih programih in sektorjih ter aktivno spremljali njihovo realizacijo. V sklopu projekta Družini prijazno podjetje smo z namenom večanja zadovoljstva zaposlenih nadaljevali z načrtovanimi aktivnostmi ter tej tematiki dali še večji pomen. Izvajali smo projekt Celovite podpore podjetjem za staranje delovne sile (ASI). Nadaljevali smo z aktivno promocijo zdravja. V poslovni šoli Uniorja so za vodje z vseh nivojev vodenja potekala razna izobraževanja s poudarkom na medgeneracijskem vodenju, uvajanju sprememb, optimizacije in reda ter discipline. Na področju e-učenja smo nadaljevali z vsebinami na dodatnih področjih, e-usposabljanje je uspešno opravilo 574 udeležencev. Velik poudarek v letu 2019 smo namenili področju varnosti in zdravja pri delu, na katerem smo sistematično in podrobno izvajali ukrepe za varnost zaposlenih na delovnem procesu.

2019

1919

Od pomembnejših dogodkov v letu 2019 bi izpostavili obeležitev 100-letnice podjetja, čemur smo namenili veliko pozornosti. Oktobra smo pričeli s prodajnim postopkom podjetja Unitur d.o.o., prodajni postopek naj bi se zaključil v sredini leta 2020. Zgodovinsko pomembna je uvedba prve popolnoma avtomatizirane kovaške linije, ki nakazuje nadaljnje usmeritve družbe za krepitev konkurenčnosti in humanizacije dela. Odkovali smo prve odkovke iz aluminija za avtoindustrijo.

Prihodki skupine UNIOR so se v letu 2019 povečali za 3,9 odstotka in dosegli 256 milijonov evrov, s čimer nadaljujemo večletni trend rasti. So pa doseženi prihodki zaostali za planiranimi za 1,5 odstotka oziroma za 3,9 milijona evrov. Tudi v letu 2019 smo bili aktivni pri izboljševanju poslovanja podjetij v skupini. Dosegli smo EBITDA v višini 32 milijonov evrov, kar je 5,9 odstotka več kot v letu 2018. Zadolženost skupine smo zmanjšali za 1,1 odstotka, hkrati pa brez odstopanj izpolnili vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi. Kazalnik NFD/EBITDA se je z doseženih 3,67 v letu 2018 zmanjšal na 3,32, kar pa je manj od načrtovanih 3,05. Dosežena EBITDA marža v višini 12,49 odstotka je za dva odstotka višja kot dosežena v letu 2018. Čisti poslovni izid skupine UNIOR v letu 2019 je znašal 10,4 milijona evrov, kar je 14,2 odstotka manj od doseženega v letu 2018, ko smo dosegli 12,1 milijona evrov čistega poslovnega izida.

Skupina UNIOR je tako kot matično podjetje pretežni del leta poslovala pod pogoji nepredvidljive in spremenljive konjunktore, ki se je še posebej odrazila pri poslovanju kovačnic na Hrvaškem in Kitajskem, kjer smo po prihodkih in še posebej po doseženi donosnosti zaostali za letom 2018 in za načrtom. Unitur je nadaljeval z izboljševanjem doseženih poslovnih rezultatov in po mnogo letih dosegel pozitivno poslovanje.

Skupina UNIOR, kamor ne vštevamo pridruženih podjetij, je v letu 2019 ustvarila za 20,5 milijona evrov novih investicij v zgradbe in opremo in je konec leta zaposlovala 3.018 oseb, kar je 5,3 odstotka manj kot pred enim letom, medtem ko je skupaj s pridruženimi družbami zaposlenost upadla za 5 odstotkov na 3.637 zaposlenih.

Priprava poslovnega načrta za leto 2020 je bila zaradi negotovih napovedi gospodarskih gibanj v državah, s katerimi največ poslujemo, in precej manj natančnih in večji meri zelo negotovih napovedi naročil kupcev kot običajno še posebej zahtevna. Za leto 2020 načrtujemo 174,5 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 0,5 odstotka manj od dosežene prodaje v letu 2019. Vrednosti prodaje in ustvarjenega kosmatega donosa po programih bodo z manjšimi odstopanji podobne kot v letu 2019. Trenutna naročilna stanja vseh treh programov kažejo, da bomo v prvem kvartalu dosegli načrtovano prodajo, za naslednje kvartale pa je oceno poslovanja zaradi velikega števila manj predvidljivih vplivov težko podajati. Predvsem višja cena električne energije in predviden negativen vpliv cen jekla bosta slabo vplivala na poslovanje največjega programa Odkovki in s tem na nižjo planirano donosnost UNIOR d.d. kot doseženo v letu 2019.

Darko Hrastnik
Predsednik uprave

2 Poročilo nadzornega sveta

Delovanje nadzornega sveta

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2019 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, statutom družbe ter poslovníkom nadzornega sveta, nadziral poslovanje družbe UNIOR d.d. ter Skupine UNIOR. Pri svojem delu je skrbel za transparenten odnos med nadzornim svetom in drugimi deležniki, takojšnje javne objave poročil o izvedenih sejah nadzornega sveta. V letu 2019 se je nadzorni svet sestel na šestih rednih in eni izredni seji. O vseh pomembnejših dogodkih, aktivnostih in odločitvah uprave družbe so bile nadzornemu svetu sproti posredovane informacije.

Uprava je nadzornemu svetu poročala s poročili o poslovanju družbe UNIOR d.d., kakor tudi s poročili o poslovanju Skupine UNIOR. Tovrstno poročanje uprave je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila običajno pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse tri programe družbe, s strnjenim pregledom vseh poslovnih učinkov. Uprava je v svojih poročilih prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Kategorije v računovodskih izkazih ter kazalniki poročanega obdobja so bili primerjani z vrednostmi preteklega obdobja ter načrtovanimi vrednostmi za tekoče obdobje. Ob vsakokratnem poročanju se je nadzorni svet seznanil tudi z izpolnjevanjem obveznosti do bank.

Nadzorni svet se je na vseh svojih rednih sejah seznanjal s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je namenjal obvladovanju tekoče likvidnosti in izpolnjevanju zastavljenih ciljev, analizam odmikov od zastavljenih ciljev poslovanja in tveganjem poslovanja. Vseskozi so bile aktivnosti usmerjene v spremljanje uresničevanja ciljev sprejetega letnega in srednjeročnega poslovnega načrta tako na nivoju družbe kot Skupine UNIOR s poudarkom na ključnih strateških usmeritvah: dvigovanju donosnosti in zmanjšanju zadolženosti, obvladovanju stroškov poslovanja in rasti produktivnosti, spodbujanju ustvarjalnosti ter družbeno odgovornem ravnanju.

Nadzorni svet se je na vseh rednih sejah seznanjal s poročilom revizijske komisije.

V mesecu marcu leta 2019 se je nadzorni svet seznanil z letnim poročilom notranje revizije o notranjem revidiranju za leto 2018 ter z letnim načrtom dela notranje revizije za leto 2019. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom revizijske komisije o pregledu revidiranega Letnega poročila za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR za poslovno leto 2018. Sprejel je pisno poročilo o rezultatih preveritve revidiranega Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2018 ter sprejel Izjavo o upravljanju družbe, kakor tudi Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju. Seznanil se je s sklepom uprave družbe o bilančnem dobičku poslovnega leta 2018. Obravnaval je predlog uprave družbe, da bilančni dobiček ostane nerazporejen. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom kadrovske komisije, spremenljivim prejemkom uprave družbe in kriteriji ter potrdil izplačilo spremenljivega prejemka uprave za leto 2018. Nadzorni svet je obravnaval in potrdil dnevni red 23. seje skupščine UNIOR d.d., kakor tudi predloge sklepov k posameznim točkam dnevnega reda. Nadzorni svet se je seznanil z informacijo o nameravani izvedbi prodajnega postopka podjetja Unitur d.o.o.

V mesecu aprilu se je nadzorni svet seznanil s postopkom pridobivanja ponudb za izvedbo revizije, njihovo oceno ter obravnaval predlog revizijske komisije in predlagal skupščini delničarjev družbe UNIOR d.d., da za revidiranje Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za poslovna leta 2019, 2020 in 2021 imenuje revizijsko družbo Deloitte revizija d.o.o.

2019

1919

V mesecu maju se je nadzorni svet na tretji redni seji seznanil z Nerevidiranim trimesečnim poročilom o poslovanju za obdobje januar–marec 2019 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom o stanju sodnih postopkov med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o.

Na četrti redni seji meseca avgusta je nadzorni svet obravnaval Nerevidirano polletno poročilo o poslovanju za obdobje januar–junij 2019 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR. Seznanil se je s pogodbo z družbo Deloitte revizija d.o.o. o izvedbi revizije za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR za obdobje končano 31. 12. 2019 in za obdobja končana 31. 12. 2020 in 31. 12. 2021. Nadzorni svet je bil seznanjen s predlogom uprave in podal soglasje za likvidacijo družbe Unior Singapore Ltd.

Na izredni seji v mesecu oktobru se je nadzorni svet s strani uprave in odvetniške pisarne seznanil s poročilom o izvedenih sodnih postopkih med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o.

Šesto redno sejo je nadzorni svet opravil novembra in obravnaval Nerevidirano devetmesečno poročilo o poslovanju za obdobje januar–september 2019 za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR. Na predlog revizijske komisije je obravnaval in potrdil Usmeritve za spremljanje kakovosti zunanje revizije v Skupini UNIOR. V okviru poročila Službe notranje revizije se je seznanil s poročilom o delu Službe notranje revizije ter podal soglasje k Letnemu načrtu dela notranje revizije za leto 2020. Nadzorni svet se je na tej seji seznanil tudi s prodajnim postopkom družbe Unitur d.o.o.. Seznanil se je tudi s prodajnim postopkom naložbene nepremičnine UNIOR d.d. v Mariboru ter podal soglasje k prodaji nepremičnine. Nadzorni svet se je seznanil s poročilom o izvedenih postopkih med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o. Uprava je nadzornemu svetu predstavila tudi smernice Poslovnega načrta za leto 2020. Nadzorni svet je soglasno potrdil Finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2020.

Seja nadzornega sveta v mesecu decembru je bila namenjena obravnavi in potrditvi Poslovnega načrta za leto 2020. K Poslovnemu načrtu UNIOR d.d. je nadzorni svet podal soglasje. Seznanil se je tudi s poročilom o izvedenih postopkih med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2019 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Na sejah so sodelovali vsi člani nadzornega sveta, razen redkih opravičeni. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljeni tudi predsednik in član uprave. Gradiva za seje so zagotavljala članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

Delovanje komisij nadzornega sveta

Revizijska komisija

Prvi dve seji v letu 2019 sta bili namenjeni pregledu Letnega poročila družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR (nerevidirano in revidirano), pogovorom o poteku revizije z zunanjimi revizorji ter njihovim poročilom – izvedene so bile vse aktivnosti, ki so bile potrebne, da je lahko revizijska komisija nadzornemu svetu podala predlog, da revidirano Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za leto 2018 potrdi.

Revizijska komisija in aktivnosti v zvezi z zunanjo revizijo

Revizijska komisija je ocenila delo zunanjega revizorja Deloitte revizija d.o.o. za poslovno leto 2018. V letu 2019 so bile izvedene aktivnosti v zvezi z izborom revizorja za novo 3-letno obdobje in v okviru tega je bil izveden transparenten in nediskriminatoren postopek, v katerem je revizijska komisija predlagala nadzornemu svetu, da predlaga skupščini družbe, da se za revizorja imenuje družba Deloitte revizija d.o.o., ki je izpolnjevala vse pogoje in se v skladu z vnaprej določenimi merili uvrstila na prvo mesto. Kot možna alternativa je bila nadzornemu svetu predlagana tudi revizijska družba, ki se je uvrstila na drugo mesto.

Revizijska komisija je obravnavala pogodbo o izvedbi revizije in predlagala, da se čistopis posreduje nadzornemu svetu in predsedniku nadzornega sveta v podpis.

V letu 2019 je revizijska komisija pripravila Usmeritve za spremljanje kakovosti zunanje revizije v Skupini UNIOR, ki jih je potrdil nadzorni svet, ter z njimi ob predstavitvi načrta revizije za poslovno leto 2019 ter ob seznanitvi s Posebnim poročilom za revizijsko komisijo na podlagi opravljene predhodne revizije za leto 2019 seznanila zunanjega revizorja. Podala je soglasje k vsebini dokumenta Sklepanje pogodb in naročanje storitev pri revizijski družbi Deloitte revizija in k vsebini dokumenta v zvezi s pridobivanjem soglasij od revizijske komisije nadzornega sveta za sklepanje pogodb z družbami v mreži Deloitte za nerezizijske storitve UNIOR d.d. in Unitur d.o.o.

Revizijska komisija in aktivnosti v zvezi z notranjo revizijo

Revizijska komisija je tekom leta obravnavala in se seznanjala z obdobjimi poročili notranje revizije, na začetku leta se je seznanila z letnim poročilom Službe notranje revizije za leto 2018, konec leta pa z načrtom dela notranje revizije za leto 2020. Ob koncu leta je tudi izpolnila vprašalnike v zvezi z ustreznostjo delovanja notranje revizije.

Poleg navedenega se je revizijska komisija:

- redno seznanjala in obravnavala poročila o medletnem poslovanju družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR,
- dvakrat seznanila s sistemom notranjih kontrol in upravljanjem s tveganji,
- seznanila s sistemom vodenja in kontrole notranjih prevar v letu 2018,
- seznanila s sistemom kontinuiranega upravljanja kreativnosti,
- seznanila s sistemom obvladovanja desetih največjih dobaviteljev in
- sprejela letni načrt dela revizijske komisije za leto 2020.

Kadrovska komisija

Kadrovska komisija nadzornega sveta se je na osnovi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovno leto 2018 seznanila z izračunom variabilnega prejemka uprave za leto 2018. Na osnovi veljavnih kriterijev je izračun potrdila in predlagala sklep o izplačilu v potrditev nadzornemu svetu.

2019

1919

Pregled Letnega poročila 2019

Opredelitev do izjave o upravljanju družbe

Nadzorni svet je pregledal in se seznanil z Izjavo o upravljanju družbe, Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju, ki so objavljene v poglavju 9.7 Letnega poročila 2019. Z zapisanimi izjavami se strinja in jih potrjuje.

Letno poročilo

Revizijska komisija je pregledala nerevidirano in revidirano Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR 2019 ter poročilo revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. iz Ljubljane ter pripravila predlog poročila o preveritvi za nadzorni svet.

Nadzorni svet na podlagi pregleda letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, poročila revizorjev in poročila revizijske komisije nadzornega sveta ugotavlja, da nekonsolidirani in konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR na dan 31. 12. 2019 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Nadzorni svet na Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za poslovno leto 2019 nima pripomb in ga sprejema.

Ugotovitev dobička

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da znaša čisti poslovni izid na podlagi revidiranega izkaza poslovnega izida leta 6.123.725 evrov. Čisti poslovni izid v celoti oblikuje bilančni dobiček, ki se zmanjša za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 3.498.132 evrov.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2019 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2019 znaša 13.474.578 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2019.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi dobička za tekoče leto 2019 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in statut družbe UNIOR d.d.

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Branko Pavlin

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Na obronkih Pohorja so že v 18. stoletju zrastle prve železarne (fužine), ki so delovale predvsem kot kovačnice za izdelavo poljedelskega in obrtniškega orodja. Leta 1919 je bila v Zrečah ustanovljena Štajerska železoindustrijska družba z omejeno zavezo, v kateri so izdelovali kovano ročno orodje za kmetijstvo, gozdarstvo in različne obrti. Kovaški obrat s skrajšanim nazivom Štajerska Zreče je pred drugo svetovno vojno zaposloval že 250 delavcev. Leta 1944 je bila tovarna, ki je tudi med vojno proizvajala in imela 450 zaposlenih, v celoti požgana.

Po vojni je deloma že obnovljena tovarna dobila novo ime Tovarna kovanega orodja Zreče – TKO in leta 1950 prešla v družbeno last. Temeljna rekonstrukcija tovarne, usmerjene v izdelavo ročnega orodja, je bila povezana z novo tehnologijo ameriškega načina utopnega kovanja. Nove zmogljivosti (orodjarna in obrat za mehansko obdelavo ročnega orodja) so bile osnova za razvoj dveh proizvodnih programov: ročnega orodja in utopno kovanih odkovkov, ki so se vse bolj uveljavili v avtomobilski industriji.

V sedemdesetih letih je tovarna z novimi vizijami razvoja dobila tudi novo ime: UNIOR Kovaška industrija Zreče. Novo ime je skovanka iz besedne zveze UNiverzalno ORodje, po katerem je bila tovarna tedaj že dobro znana. UNIOR se je začel vse bolj uveljavljati kot pomemben partner avtomobilске industrije, tako da je danes eden večjih evropskih proizvajalcev lažjih odkovkov in eden največjih evropskih proizvajalcev ojníc za motorje z notranjim izgorevanjem.

Sredi sedemdesetih let je UNIOR pričel graditi klimatsko zdravilišče in smučarsko središče na Rogli na bližnjem Pohorju ter zdravilišče Terme Zreče v samih Zrečah, tako se je razvil program Turizem. Iz rastočih potreb podjetja po mehanskih obdelavah je leta 1978 nastal program Strojna oprema, ki je začel z razvojem in gradnjo namenskih strojev za obdelavo kovin.

Po osamosvojitvi Slovenije se je tudi UNIOR spopadel z velikimi težavami, a je izgubo nekdanjega jugoslovanskega trga uspešno nadomestil z novimi izvoznimi trgi. UNIOR prične s širitvijo izvoza ročnega orodja z ustanavljanjem razvejane distribucijske mreže po vsem svetu, v kateri so še zlasti pomembna Uniorjeva distribucijska podjetja za trženje in prodajo v Avstriji, Nemčiji, Veliki Britaniji, Franciji, Italiji, Španiji, Grčiji, Makedoniji in Singapurju.

Leta 1997 je bilo podjetje preoblikovano v delniško družbo UNIOR z imenom UNIOR Kovaška industrija Zreče d.d., krajše UNIOR d.d.

Z ustanovitvijo podjetja Ningbo Unior Forging Co. Ltd. leta 2005 v Yuyau na Kitajskem s 50-odstotnim lastniškim deležem družbe UNIOR d.d. in dejavnostjo kovanja je UNIOR postal globalni dobavitelj v avtomobilski industriji.

V letu 2017 je bil izčlenjen program Turizem, tako da je bila v sodni register vpisana nova družba Unitur d.o.o., ki je v 100-odstotni lasti družbe UNIOR d.d., program Strojna oprema pa se je preimenoval v program Strojgradnja.

Delniška družba UNIOR je danes eno največjih in izvozno najpomembnejših slovenskih podjetij, ki se ponaša s svojimi programi, tradicijo strokovnosti in inovativnosti. Družba je zavezana k poslovni odličnosti, ki jo uresničujejo predani zaposleni. Skupina UNIOR z mednarodno mrežo povezanih podjetij gradi na prepoznavnosti in utrjevanju blagovne znamke UNIOR in ponaša ime Slovenije v svet.

2019

1919

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v treh programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje in
- Strojegradnja.

Poslanstvo družbe UNIOR d.d.

Smo globalni razvojni partner pri proizvodnji kovanih izdelkov, ročnega orodja in tehnoloških rešitev za obdelavo kovin.

To poslanstvo uresničujemo na temeljih naših vrednot in osrednjih sposobnosti oziroma konkurenčnih prednosti.

Naše vrednote so:

- odgovornost,
- odličnost,
- inovativnost in
- podjetnost.

Naše osrednje sposobnosti in konkurenčne prednosti so:

- široko tehnično in tehnološko znanje,
- prilagodljivost,
- prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih,
- proizvodnja visoko tehnoloških izdelkov,
- ugodno razmerje med ceno in kakovostjo,
- programi in podjetja v Skupini UNIOR so med ključnimi globalnimi ponudniki ter
- globalna prisotnost.

Vizija družbe UNIOR d.d.

Prepoznavni smo kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko predelovalni dejavnosti. Na nekaterih področjih delovanja smo v svetovnem merilu po tržnem deležu ali tehničnih rešitvah med vodilnimi podjetji. Z lastnimi inovativnimi procesi v sodelovanju s poslovnimi partnerji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržimo proizvode ter tehnične rešitve z vse višjo dodano vrednostjo, ki bo do leta 2022 dosegla 43 tisoč evrov na zaposlenega.

Skupina UNIOR

Skupino UNIOR sestavlja šestnajst odvisnih družb, sicer pa ima tudi šest pridruženih podjetij, ki poslujejo sedemnajstih državah po svetu.

Podjetje	Država	Celina
Odvisna podjetja:		
UNITUR	Slovenija	Evropa
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIOR VINKOVCI	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR MAKEDONIJA	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR – NORTH AMERICA	ZDA	Severna Amerika
Pridružena podjetja:		
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija

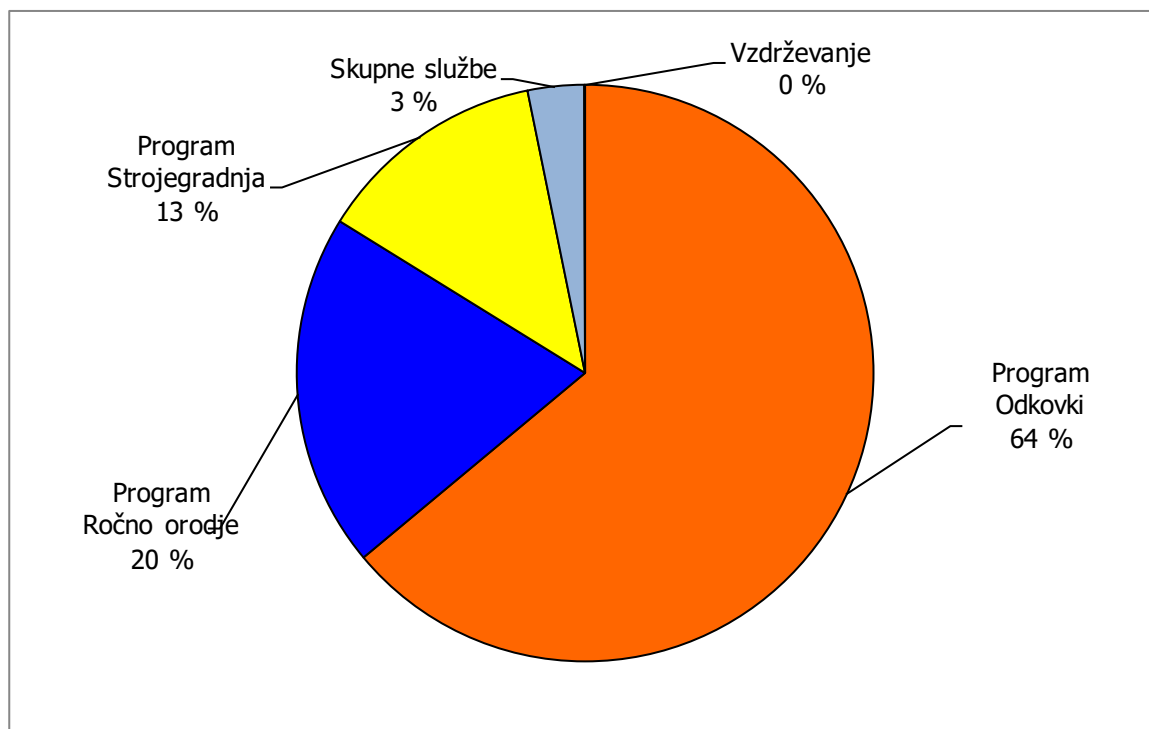
2019

1919

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v letu 2019

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje, sintra in obdeluje izdelke za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Glavni proizvodni produkti so ojnice in deli za krmilne mehanizme avtomobilov. Ključne strateške usmeritve so bile: povečanje dodane vrednosti, obvladovanje stroškov in prilagajanje kapacitet aktualnim zahtevam na trgu.

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V letu 2019 je prispeval kar 64 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe in v dobaviteljski verigi tudi v evropskem merilu predstavlja enega večjih proizvajalcev odkovkov.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 96 odstotkov prodanih izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnih mehanizmov osebnih vozil, nosilni deli podvozij, ojnice in drugi odkovki, katerih skupna lastnost je, da niso osno simetrični. Del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovke za lažjo obdelavo in z najboljšimi karakteristikami uporabe. Smo dobavitelj OEM – neposredno na montažni trak ter dobavitelj Tier 1 in Tier 2. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani aktualnim

standardom kakovosti. V ta namen imamo ISO standard IATF 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in ostale konkurenčne sposobnosti.

Zelo pomembna so tudi naša hčerinska proizvodna podjetja Unior Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem in Ningbo Unior Ltd. na Kitajskem. Na račun le-teh se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot taki ostajamo v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Poslanstvo

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Vizija

Smo globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. S proizvodnjo odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil in kovanih ojníc se bomo uvrščali na prvo oziroma drugo mesto med kovačnicami naše panoge v evropskem prostoru.

Strategija

Strategija razvoja temelji na ključnih predpostavkah prednosti stroškovne in tehnološke konkurenčnosti proizvodnje ob neprekinjeni rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih in trenutnem trendu negativne rasti naložb v panogi.

Na evropskem trgu nameravamo obdržati vodilni položaj na področju kovanja toplo kovanih jeklenih odkovkov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju ojníc pa nameravamo prehiteti redke konkurente in se zavihteti na drugo mesto po količini dobav, po pomembnosti projektov pa je cilj preboj v sam vrh. V letu 2021 želimo začeti s proizvodnjo krmilnih delov volanskih mehanizmov – odkovkov iz aluminija, kar bi nam pomagalo utrditi položaj vodilnega ponudnika na tem področju, hkrati pa bi pomagali avtomobilskim proizvajalcem pri želji po zmanjšanju teže vozila in s tem posledično zniževanju izpustov CO₂.

Zadnje desetletje smo skrbno usmerjali investicije v razvoj tehnologij in orodjarstva ter modernizacijo proizvodnje, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem oddelka mehanske obdelave odkovkov. Celovito obvladujemo razvoj in tehnologije izdelave vseh proizvodnih orodij, raznovrsten strojni park v kovačnici pa nudi možnosti konkurenčne izdelave proizvodov tako v malih kot v velikih serijah. Kupcem lahko ob kovanju s kladivi ali prešami nudimo še toplotne in končne obdelave, testiranje, kakor tudi mehanske obdelave odkovkov.

Z vidika tehnik in tehnologij obvladujemo potrebne vire za pričakovano kakovost procesov in proizvodov najbolj zahtevnih kupcev iz vrst avtomobilске industrije, poleg tega pa nam strateška povezava z bližnjo jeklarno in strojogradnjo dajeja potencial in konkurenčno prednost, ki je druge sorodne kovačnice nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid z vidika stroškovne učinkovitosti, z globalnostjo prek kovačnice na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov.

Globalna prepoznavnost nam odpira priložnosti in možnosti rasti ter razvoja blagovne znamke tudi na tržiščih kot so Mehika, ZDA, Rusija in Latinska Amerika. Pričakovanja in vabila za aktivnejši vstop na njih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov.

Ključne strateške usmeritve za doseganje ciljev:

- rast prodaje ojníc bo večja od rasti prodaje delov krmilnih mehanizmov, kjer bomo poskušali zadržati tržni delež,
- serijska proizvodnja odkovkov iz aluminija,
- prodaja ali ukinitve dejavnosti obrata Sinter,

2019

1919

- avtomatizacija kovanja in končne kontrole ter zagotavljanje kadra so pogoj za izvedbo načrta prodaje,
- rešitev prostorske stiske in izvedba investicij ter
- večje serije in specializacija – namenski stroji v obratu Obdelave odkovkov.

Program Ročno orodje

Pri proizvodnji ročnega orodja upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja in se prilagajamo novim potrebam uporabnikov. Naša proizvodnja predstavlja 20 odstotkov prihodkov celotne družbe UNIOR d.d. Uporabljamo vrhunske materiale – kromvanadijevo jeklo, kar zagotavlja izredno dolgo življenjsko dobo naših orodij ter v svetu tovrstne industrije predstavlja sinonim za kakovost.

Sodobno orodje je modelirano s pomočjo najsodobnejših računalniških programov, vsi procesi proizvodnje pa so pod nenehnim nadzorom kakovosti. Z lastnim razvojem in lastnimi zmogljivostmi razvijamo rešitve za posamezne panoge in industrije. Glede na položaj v industriji sodimo tudi med postavljalce trendov. Naša strategija temelji na dolgoletni tradiciji lastne proizvodnje in izhodiščih dosedanjega dela, v zadnjih letih pa predvsem na področju trženja dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev razvoja dejavnosti programa.

Letno je v našem programu izdelanih več kot 100 milijonov kosov orodja in pločevinaste embalaže. Naši izdelki ustrezajo zahtevnim standardom kakovosti, zanje pa velja tudi doživljenjska garancija za napake v materialu. Orodja izpolnjujejo zahteve standardov VDE, IEC 6090, skladnost z oznako CE in mnoge druge. Orodja UNIOR vse norme DIN celo presegajo za 40 odstotkov. Naša orodja so optimalno konstruirana, in ker obvladujemo proizvodne procese, lahko zagotavljamo garancije ter izpolnjujemo standarde kakovosti. Delujemo po modelu poslovne odličnosti EFQM, ki v procese izboljšav kakovosti vključuje vse zaposlene. Za izvedbo specifičnih rešitev so pomembna znanja, izkušnje ter predvsem zmogljivosti lastne kovačnice in lastna proizvodnja hladno kovanih izdelkov, kot so matice, vijaki, rotorji, statorji, gredi, zobniški prenosi, zobniške črpalke, pesta. Naša prednost je, da izdelke z majhnimi tolerancami in brez naknadne obdelave zagotavljamo z visoko stroškovno učinkovitostjo. Našteto je omogočilo širjenje razvoja na področje hidravličnih motorjev ter kmetijske mehanizacije. Razvoj širimo tudi na področje barvnih kovin, kjer osvajamo tehnologijo kovanja asimetričnih votlih izdelkov.

V programu Ročno orodje proizvodimo in tržimo več kot 8.000 izdelkov in se uvrščamo med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja. Ročna orodja tržimo predvsem pod lastno blagovno znamko, nekaj pa jih proizvedemo tudi za tuje blagovne znamke. Naše orodje izpolnjuje potrebe profesionalnih uporabnikov po vsem svetu, prisotni smo namreč na vseh celinah in 120 trgih.

V zadnjem času se osredotočamo predvsem na tržne niše, na specialistična orodja različnih panog, ki trenutno predstavljajo približno 37 odstotkov celotnih prihodkov od prodaje ročnih orodij. V našem asortimentu specialističnih orodij najdemo avtomobilska orodja, kolesarsko in merilno orodje ter orodje s certifikatom VDE in opremo za delavnico. Izdelčne skupine ročnega orodja, kamor sodijo funkcionalni ključiči, dovršeni nasadni ključiči, učinkovite klešče, pa tudi raznovrstne škarje, vodoinštalacijsko orodje ter snemalci, nadgrajujemo z izdelki hladnega kovanja. Delavnice lahko mojstri in amaterski uporabniki optimizirajo s posebno modularno opremo za delavnice. Uporabnikom omogočamo sistem varovanja orodja pri delu na višini in na njihovo željo orodje opremimo z radiofrekvenčnim sistemom.

Lastne razvojne dosežke beležimo na področju rešitev za letalstvo, področju visokih gradenj in za najzahtevnejše uporabnike v elektroindustriji, vključno z uporabniki v nuklearnih elektrarnah. Nismo

le proizvajalec ročnih orodij s področja specialnih tržnih niš, temveč jih tudi razvijamo. Na trgu smo močno prisotni predvsem s specialističnimi kolesarskimi ter motorističnimi orodji. Specifične rešitve so plod znanja in lastnega razvoja, hkrati pa dejstva, da imamo lastno kovačnico, ki proizvaja odkovke za naša ročna orodja.

Smo zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega ter varnega orodja. Naše delo temelji na tradiciji, ki je osnovana na lastni proizvodnji izdelkov, ki so plod domačega znanja in izkušenj, kar je naša strategija. V zadnjih letih še posebno pozornost namenjamo dodatnim izboljšavam na področju trženja in dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev razvoja dejavnosti programa.

Poslanstvo

Razvijamo, proizvajamo in tržimo visokokakovostna ročna orodja in hladno kovane izdelke za specifične tržne niše in splošno. Smo zanesljiv partner iskalcev uporabnega, učinkovitega in varnega orodja z dolgo življenjsko dobo.

Vizija

Na področju ročnega orodja bo UNIOR leta 2022 po prihodkih od prodaje vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih orodij in med petimi največjimi proizvajalci splošnih orodij na svetu. Merjeno po nabavnih cenah grosistov bomo tržni delež v svetovni profesionalni potrošnji ročnega orodja povečali z 1,7 na 2 odstotka.

Strategija

Strategija razvoja predvsem v zadnjih letih temelji na dolgoletni tradiciji lastne proizvodnje na osnovi lastnega znanja, izhodiščih dosedanjega dela in področju trženja, čemur pa dodajamo nove dimenzije poslovanja in usmeritev.

Temeljne strateške usmeritve, ki jim sledimo, so:

- pospešen razvoj in rast prodaje specialističnega orodja,
- rast prodaje hladnega kovanja,
- racionalizacija oziroma krčenje asortimenta,
- avtomatizacija, digitalizacija tržnih procesov,
- večanje produktivnosti z izvajanjem ukrepov in naravnim zmanjšanjem zaposlenosti,
- racionalizacija prodajnih poti, prodajne mreže,
- višja stopnja specializacije po obratih ter
- optimiziranje logističnih procesov v programu.

Ključna usmeritev v prihodnjih letih temelji na razvoju in bogatitvi ponudbe specialističnih oziroma namenskih orodij, kar se je že zdaj izkazalo za odlično in perspektivno tržno nišo. Na področju doslej že razvitih in uveljavljenih namenskih orodij nameravamo še utrditi svoj položaj in postati proizvajalec kolesarskih orodij z največjim tržnim deležem na svetu in eden od največjih proizvajalcev orodja s certifikatom VDE ter kovinske embalaže oziroma izdelkov za zagotavljanja urejenega delovnega prostora v Evropi. Nedavno smo za potrebe optimizacije delovnih procesov na trg lansirali novo produktno skupino, poimenovano Lean Manufacturing System (LMS). Njen namen je zagotoviti vitkost delovnega procesa ter urejenost delovnih mest, skladno z načelom 5S. Linijo odlikuje sistem shranjevanja, napajanja, transporta ter uporabe orodij, delov, dokumentov in materialov. V samem procesu se tako izognemo nepotrebnim ozkim grlom in časovnim potratam.

Med razvojne cilje smo uvrstili tudi specializacije na področju klasičnih orodij, ki jih nameravamo ustvarjati in tržiti z višjo dodano vrednostjo. V srednjeročnem načrtu je posodobitev asortimenta klešč, kamor sodi izločanje nerentabilnih modelov ter povečanje dodane vrednosti najbolj prodajanim izdelkom. S sledenjem trenutnemu razvoju pričakujemo, da bomo drugi največji proizvajalec klešč v Evropi. Hkrati načrtujemo razvoj na novih trgih in v industrijskih platformah.

2019

1919

Skladno z novimi smernicami bomo reorganizirali ter ponovno optimizirali lastno proizvodnjo na nove obsege asortimenta. Ocenjujemo, da bo proizvodnja najbolj optimalna, če velike serije kar najbolj avtomatiziramo, medtem ko bomo za druge procese in izdelke z manjšo stopnjo produktivnosti poiskali zunanje vire. Ob tem bo proizvodnja:

- povečevala učinkovitost proizvodnih procesov s pomočjo zniževanja pretočnih časov,
- prenovila sistem normiranja,
- dvigovala produktivnost zaposlenih,
- zagotavljala kvaliteto proizvodov.

Tudi industrijsko trženje strateško načrtujemo. Tržne poti bomo prenovili in trgu ponudili tehnologije, ki jih sicer imamo sami, vendar z lastnimi potrebami ne zapolnimo kapacitet. V ponudbi pripravljamo specifične tehnologije ter predvsem tehnologije, o katerih imamo posebna znanja.

Pod drobnogled smo vzeli tržne poti, katerih prenovo nadaljujemo tudi v tem letu. V Evropi večino podjetij postopoma preoblikujemo iz distributerskih podjetij v prodajna, ki se bodo ukvarjala izključno s prodajo, logistiko pa bodo urejali z zunanjimi dobavitelji.

Program Strojegradnja

Dejavnost programa Strojegradnja sestoji iz razvoja in gradnje posebnih namenskih obdelovalnih strojev CNC, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz jekla, aluminija ali drugih litin. Stroji so praviloma prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj s področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nekaj osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Naši izdelki so plod lastnega razvoja in tehnoloških rešitev, ki smo jih razvili skozi dolgo tradicijo. Tržimo jih direktno pri uporabnikih v avtomobilski industriji, predvsem pri izdelovalcih avtomobilov, v manjši meri pa tudi dobaviteljem Tier 1. V začetku smo bili usmerjeni le na države EU, s poudarkom na nemških izdelovalcih avtomobilov, v zadnjem desetletju pa smo naše prodajne aktivnosti povečali tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa tehnologije na druge celine (Severna Amerika, Kitajska). Partnerstvo, ki smo ga zgradili na trgu EU, so kupci od nas pričakovali tudi drugod po svetu, kjer imajo proizvodne obrate, kljub temu da to zaradi naše relativne majhnosti predstavlja dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Zaradi zahtevnosti in visoke vrednosti izdelkov gradimo poslovni model:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke,
- visoka strokovna usposobljenost našega kadra,
- tradicija in večletna prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme,
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kvalitetni izdelki po konkurenčnih cenah.

Ključne prednosti naše ponudbe:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka,
- naša odzivnost in stalna prisotnost,
- prilagodljivost kupčevim zahtevam,
- fleksibilnost izdelka/stroja,
- energetske varčene stroje,

- kvaliteten prevzem in hiter zagon,
- kvaliteten in hiter servis v neposredni bližini,
- ugodna cena in
- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojegradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu razpoznavni z veliko fleksibilnostjo, hitrim odzivom, strokovnostjo ter visoko tehnološko usposobljenostjo kadra. Osredotočili smo se na nišne segmente, kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije, ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanja kvalitetnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Na tržišču smo zaradi intenzivnih vlaganj v razvoj in osvajanja novih tehnologij prepoznani kot razvojni dobavitelj. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje z obdelavami pomembnih delov motorja, kot so npr. kolenasta in odmična gred, razni elementi perifernih enot, nam zagotavljajo kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede fleksibilnosti strojev zahtevajo tudi od nas nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših kupcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, saj želimo s tem izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zadostili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za usklajitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti ISO 9001 in VDA 6.4. Prav tako želimo biti ekološko usmerjeno, okolju prijazno podjetje, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo vseh nas.

Poslanstvo

Razvijamo tehnološke rešitve in izdelujemo namenske stroje za znanega kupca. Naši izdelki so inovativni, tehnološko napredni in kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

Vizija

Program Strojegradnja je ena izmed 10 glavnih strojegradenj za izdelavo namenskih strojev na področju odrezovanja kovin v EU. Na naših ključnih trgih (EU, Severna Amerika in Kitajska) si želimo zagotoviti dolgoročno prisotnost in izdelovati tehnološko najzahtevnejše stroje za avtomobilsko industrijo.

Strategija

Strategija programa je postavljena glede na trenutno konkurenčno pozicijo strojegradnje v evropski avtomobilski industriji in glede na trenutno poslovno kondicijo programa. Program Strojegradnja je visokotehnološki in razvojni dobavitelj namenskih strojev za predvsem nemško avtomobilsko industrijo, vendar pa je tudi v fazi reorganizacije oziroma tranzicije za zagotovitev boljše učinkovitosti poslovanja.

V naslednjem obdobju bomo glavnino pozornosti posvečali obstoječim kupcem v EU, predvsem nemškim kupcem OEM, za katere smo že uveljavljen in dolgoročni dobavitelj. Usmerili se bomo v zagotovitev enakomernega obsega poslovanja, prednost pa bomo dali projektom z večjo donosnostjo pred večanjem obsega poslovanja.

2019

1919

Dodatni element za zagotovitev izboljšanja učinkovitosti poslovanja bo izboljšanje organiziranosti poslovanja programa, s katerim bo projektno vodena organizacija po najboljših pristopih podpirala izvajanje projektov izgradnje namenskih strojev. S tem bo celotna organizacija izvajala in spremljala cilje izvajanja projektov, in sicer tehnično odličnost, pravočasno izvedbo naročil in rentabilnosti v ekonomskem pogledu.

Na tehnološkem področju bomo ohranjali pozicijo razvojnega partnerja v avtomobilski industriji za določene obdelave obdelovancev v motorju – kolenasta gred in globoko vrtanje, dodatno pa se bomo prilagodili tudi novim zahtevam zunaj avtomobilske industrije in naročnikom Tier 1, katerih zahteve so nižje, velikost strojev manjša in fleksibilnost veliko večja. Za te potrebe bomo razvili nove koncepte fleksibilnih strojev, ki bodo primerni tudi za manjše serije in nižje tehnološke zahteve kupcev oziroma uporabnikov.

V konstrukciji in izvedbi strojev bomo poenostavili kompleksnost tehnoloških rešitev in bolj poudarili standardizacijo elementov in nabavnih komponent. V mehanski obdelavi, kooperaciji, nabavi specialnih komponent in v montaži strojev bomo koncept izdelave strojev ponastavili, da bosta izdelava in dobava strojev skrajšani s trenutnih povprečnih 12 mesecev na manj kot 10 mesecev od dneva naročila.

Na naših strateških trgih, kjer ustvarjamo večino obsega prometa, se bomo še bolj utrdili in podpirali naše poslovanje z lastnimi hčerinskimi podjetji, ki bodo izvajala prodajno in servisno podporo. Geografska porazdelitev po regijah bo usmerjena v EU s 50 odstotki realizacije, predvsem za nemško avtomobilsko industrijo, 25 odstotki realizacije v Severni in Južni Ameriki in 25 odstotki realizacije na Kitajskem.

Ključne strateške usmeritve za doseganje zastavljenih ciljev:

- optimiranje naročniškega stanja pri obstoječih kupcih – enakomernost pred obsegom,
- optimalna izkoriščenost kapacitet za doseganje največjega donosa,
- učinkovitejše vodenje projektov skozi projektno organizacijo,
- stabilen obseg poslovanja s čim manj nihanj,
- uvajanje novih konceptov strojev, ki bodo bolj univerzalni in bolj fleksibilni,
- enakomerna porazdelitev na tri glavne tržne regije: EU, Severno in Južno Ameriko, Kitajsko in
- zagotovitev dolgoročnosti delovanja in tržne prisotnosti.

5 Pomembnejši dogodki v letu 2019

UNIOR praznuje častitljivi stoletni jubilej

Z javno objavo 18. januarja 2019 je družba UNIOR d.d. vstopila v jubilejno leto poslovanja družbe, saj družba v letu 2019 praznuje 100-letnico svojega obstoja.

Prejetje sodbe v gospodarskem sporu

18. oktobra 2019 je družba prejela sodbo Višjega sodišča v Celju, po kateri mora družba UNIOR d.d. družbi Rhydcon d.o.o. plačati 2.264.814,00 evrov z zamudnimi obrestmi in stroški pravnega postopka, družba Rhydcon d.o.o. pa družbi UNIOR d.d. izročiti 88.268 delnic družbe UNIOR d.d. S prejetjo sodbe se je dne 25. oktobra 2019 na izredni seji seznanil tudi nadzorni svet družbe UNIOR d.d.

Prodajni postopek za prodajo lastniškega deleža v družbi Unitur d.o.o.

S finančnim svetovalcem je oktobra družba sklenila pogodbo za vodenje prodajnega postopka prodaje 100-odstotnega lastniškega deleža v družbi Unitur d.o.o. Prodajni postopek bi po predvideni časovnici zaključili junija 2020.

Pridobitev lastnih delnic

Družba UNIOR d.d. je 19. in 21. novembra 2019 ter 19. decembra na podlagi dokončnih izpolnitev svojih obveznosti do tožeče stranke Rhydcon d.o.o., izhajajoč iz prejetih sodb Višjega sodišča v Celju ter Vrhovnega sodišča v Ljubljani, s strani tožeče stranke Rhydcon d.o.o. prejela v last 69.784 lastnih delnic, kar predstavlja 2,4586 odstotka vseh izdanih delnic.

5.1 Zgodovinska prelomnica podjetja UNIOR – obeležje 100-letne tradicije podjetja

Zgodovino so pri UNIOR-ju začeli pisati pred stoletjem, ko je bila v zibelko skromne kovačije položena velika vizija. Štajerska železoindustrijska družba z omejeno zavezo, kot se je takrat imenoval zreški obrat, je pred drugo svetovno vojno zaposlovala že 250 delavcev, posvečala se je predvsem ročno kovanemu orodju za potrebe kmetov in obrtnikov, kar se je korenito spremenilo šele okrog leta 1950, ko so se vodilni odločili razvoj usmeriti v novo tehnologijo ameriškega načina utopnega kovanja. Ime UNIOR, ki si ga je tovarna nadela leta 1968, je skovanka besed UNiverzalno ORodje. Med najbolj prelomna obdobja zagotovo sodijo dogodki leta 1973, ko je UNIOR postal pomemben partner v avtomobilski industriji, kar botruje današnjemu uspehu podjetja. Da so se odgovorni voljni in sposobni prilagajati, zagotovo dokazuje podatek, da so se leta 1978 podali v turistične vode z izgradnjo olimpijskega središča na Rogli ter Term Zreče, saj so predvideli potencial turistične dejavnosti. Pogum in vizionarstvo je pokazala tudi odločitev, da so se leta 1986 kljub zagotovljenemu domačemu trgu začeli osredotočati na izvoz. To je podjetje rešilo ob izgubi jugoslovanskega trga po osamosvojitveni vojni. Odlično pretehtana naložba je nakup delnic Inexa Store, kar je pocenilo nabavo in zagotovilo kvalitetne surovine, nujne za poslovanje. Leto 2005 označuje ero globalizacije podjetja, v kateri je UNIOR postal solastnik podjetja na Kitajskem. Pred šestimi leti so po dobrem letu pogajanj z bankami dosegli podpis Generalne pogodbe o prestrukturiranju in se danes približujejo optimalni zadolženosti.

Posebno pozornost je delniška družba UNIOR v letu 2019 namenila obogatitvenemu programu v znamenju 100-letne tradicije podjetja, v okviru katerega je bilo izvedenih mnogo dogodkov in komunikacijskih kampanj, namenjenih zaposlenim, medijem, kupcem, poslovni in politični javnosti.

2019

1919

Z namenom približati dejavnost družbe UNIOR ljudem se je delniška družba UNIOR za en dan (13. 6. 2019) odločila odpreti svoja vrata obiskovalcem. Več kot tristo obiskovalcev je izkoristilo enkratno priložnost. Na vodenem ogledu so spoznali kovačnico, sinter, obdelovalnico, strojegradnjo ter si ogledali zgodovinsko razstavo in film, ki sta obiskovalce v predavalnicah spretno vodila po stotih letih zanimivih zgodovinskih prelomov v besedi in sliki.

14. 6. 2019 se je v hotelu Vital na slavnostnem dogodku zbralo okrog 150 povabljenecv. Med njimi je bilo poleg ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravka Počivalška, ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Ksenije Klampfer, župana občine Zreče mag. Borisa Podvršnika veliko UNIOR-jevih pomembnih poslovnih partnerjev, nekdanjih zaposlenih in sedanjih sodelavcev družbe ter pomembne osebnosti iz vrst gospodarstvenikov in gospodarskih združenj. Sprehod po stoletni zgodovini, ki se je dotaknil pomembnih prelomnic, še bolj pomembnih odločitev ter napovedi nadaljnjega razvoja, so gostje z zanimanjem spremljali, prireditev pa je zaznamoval UNIOR-jev jekleno nepopustljiv, vizionarski duh.

16. 6. 2019 je delniška družba UNIOR s posebno pozornostjo v krogu svojih zaposlenih na Rogli zaznamovala 100-letno tradicijo. Na tradicionalnem družinskem dnevu na Rogli se je zbralo več kot 3000 zaposlenih in njihovih družinskih članov ter upokoјencev družbe UNIOR d.d.

Ob jubileju je družba na trg lansirala posebno izdajo ročnega orodja, izdala monografijo in Kovaško pravlјico. Vse od 8. marca do 16. junija 2020 smo s komunikacijsko kampanjo 100 zdravih dni, si z nami tudi ti, z vključitvijo medijev in zunanje javnosti ozaveščali o zdravju kot pomembni vrednoti v povezavi s tradicijo družbe UNIOR.

2019

1919

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIOR je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, Škoda, BMW, Daimler, Renault, Dacia, grupacija JLR, ZF Friedrichshafen, Volvo, Robert Bosch, Jtekt, SEAC, GKN. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, v katero izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinskopredelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah najpomembnejši trg EU, v kateri ustvarimo nad 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le slabe tri odstotke. Izdelki so v večini (s 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche, JLR) in njihovim dobaviteljem (ZF Friedrichshafen, THK, JTEKT, SEAC, GKN, Robert Bosch, Mahle).

Svojo prodajno pozicijo smo utrdili na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte ojníc. Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci.

Smo vodilni svetovni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila. Na naših najpomembnejših trgih delov za krmilne mehanizme je zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem iz Kitajske in Indije). Predvsem konkurenca iz Kitajske je naredila v letu 2019 velik korak v smeri Evrope. Zaradi zapiranja trga Severne Amerike (trgovinska vojna) in slabše konjunktore na Kitajskem, je bila vsa dobaviteljska baza avtomobilske industrije na Kitajskem usmerjena v EU. Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Pri prodaji sintranih izdelkov se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot v programu kovačnice in obdelave odkovkov. Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatizacija proizvodnje, kar otežuje delovanje manjših, specializiranih proizvajalcev.

Program Ročno orodje

Orodno kovaštvo ima v naših krajih že stoletno tradicijo. Skladno z razvojem industrije in porajajočimi se potrebami tradicijo skrbno nadgrajujemo in razvijamo nove produkte. Blagovna znamka UNIOR je na trgu sinonim za trpežnost, kakovost in zanesljivost, tako pri zasebnem uporabniku kot v profesionalni uporabi.

Danes smo prisotni na vseh celinah, ponudba ročnega orodja UNIOR je dostopna kar v 120 državah po svetu. Največji delež prodaje orodja ustvarimo na trgih EU, ta znaša kar 65 odstotkov prodaje ročnega orodja.

Naši izdelki imajo na mnogih trgih vodilni položaj. To velja predvsem za ključne, klešče, kovinsko embalažo in podobno. Tudi sicer ciljamo najvišje, torej v sam vrh prodaje, kjer se soočamo s konkurenco drugih evropskih proizvajalcev. Tržne deleže želimo prevzeti s t. i. push strategijo, torej strategijo, usmerjeno na distribucijo.

Uspešno izvajamo tudi:

- strategijo vstopanja na nova tržišča in industrijske platforme,
- strategijo usmerjanja neposredno na potrošnike,
- segmentacijo trga, s katero povečujemo obseg prodaje namenskih orodij v posameznih tržnih nišah in pri novih kupcih.

S svojimi kupci tesno sodelujemo in verjamemo v dolgoročno partnerstvo z njimi. UNIOR orodja za profesionalne uporabnike so vodilna na svojem področju, kajti zaznamujejo jih kakovost, trajnost in vzdržljivost, zasnovana pa so z mislijo na končnega uporabnika. Orodja, namenjena profesionalnim uporabnikom, so izdelana za specifične potrebe posameznih industrij. Smo visoko odzivni in močno prilagodljivi, kar pozitivno vpliva na partnerstvo in zadovoljstvo naših kupcev. Naše izvedbene rešitve zagotavljajo maksimalno uporabnost, učinkovitost in estetsko dovršenost orodja. Z upoštevanjem ergonomije povečujejo udobje in predvsem varnost pri delu. Visoka dodana vrednost se odraža v funkcionalnosti, vzdržljivosti, varnosti in dovršenosti in to so lastnosti, ki jih naši kupci znajo ceniti.

Med najpomembnejše uporabnike UNIOR-jevega ročnega orodja in hladno kovanih izdelkov štejemo:

- industrijo hidravlike,
- industrijo pnevmatik,
- industrijo za proizvodnjo vodnih črpalk,
- proizvodnjo kmetijskih strojev (traktorji, traktorski priključki, delovni stroji),
- industrijo težke gradbene mehanizacije,
- avtomobilsko industrijo in proizvodnjo motorjev z notranjim izgorevanjem za ladijski promet, za tovorna vozila, za vojaško industrijo ter za naftno in plinsko industrijo,
- uporabnike orodja RFID,
- uporabnike orodja za delo na višini,
- profesionalne kolesarske in motoristične ekipe.

Zelo uspešno sodelujemo z mnogimi podjetji, med njimi recimo z: Gasprom, Magna Stayer, VW, Ford, Airbus, Fastenal, Bombardier, Stihl, MAN, Dachia, Emerson, Trek, KTM.

Razvojna vizija se usmerja predvsem k dodatni prodaji in razvoju specialističnih orodij. Ta namreč predstavljajo kar 37 odstotkov vseh prihodkov od prodaje, hkrati pa jih zaznamuje še zavidljiva rast. Na letni ravni njihova rast znaša kar 11 odstotkov.

Prodajno mrežo vseskozi širimo in osvajamo nove trge, v zadnjih petih letih smo pridobili kar nekaj kupcev, njihova naročila namreč predstavljajo 17 odstotkov vseh prihodkov od prodaje. Donosnost

2019

1919

prodanih izdelkov za profesionalnega, industrijskega uporabnika, tudi industrijske platforme, je večja kot skozi druge prodajne poti.

Pri razvoju smo pozorni na trajnostne komponente in delujemo skladno z njimi. V ta namen podpiramo izkoriščanje obnovljivih virov energije in razvijamo orodja za delo pod visoko napetostjo.

Za konkurenčno prednost se je izkazala zasnova orodja, ki je skladna z ergonomskimi zakonitostmi. Pri uporabi tako zasnovanega orodja namreč delavec dela z bistveno manj fizičnega napora, kar poveča učinkovitost in občutno zmanjša izpostavljenost dejavnikom, ki so zdravju škodljivi. Pri izdelavi orodja smo pozorni tudi na uporabljene materiale, pri katerih se izogibamo zdravju škodljivim ftalatom.

Lansko leto je tudi s poslovnega vidika močno zaznamoval visoki jubilej, 100-letnica podjetja UNIOR. Ročno orodje je ob priložnosti z mislijo tako na zasebne kot tudi profesionalne uporabnike pripravilo linijo orodij, opreme za delavnico, garnitur ter promocijskega materiala. Posamezne kose smo predvsem estetsko dodelali z logotipom stoletnice, garniture pa v lični embalaži različnih materialov namenili predvsem za poslovna darila z višjo dodano vrednostjo. Ker naše ročno orodje predstavlja sinonim za kakovost in med zasebnimi uporabniki tudi neke vrste statusni simbol, je bil odziv po pričakovanjih odličen. Prodajo in trženje jubilejne linije nadaljujemo, trženje novega sistema LMS pa predstavlja naslednji korak strateške prodaje.

Kot eden vodilnih proizvajalcev orodja za profesionalne motoristične, avtomobilistične in kolesarske uporabnike smo tudi ponosni sponzor priznanih ekip. Orodje je preizkušeno v zahtevnih razmerah, tako prispeva k doseganju zavidljivih rezultatov v svetovnem merilu.

Program Strojegradnja

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanji kupcev vedno bolj fleksibilni. To je trend, ki je zaznan kot posledica hitrih sprememb modelov avtomobila ter vedno večje konkurenčnosti iz regij azijskih držav (Koreja, Japonska, Kitajska). Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja visoko produktivnost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj ekonomsko upravičena. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav. Za povečanje dobičkonosnosti in zaradi zmanjševanja tveganj se kupci OEM odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranja izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so jasna – nabaviti čim bolj zanesljivo fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev ni pripravljenih sprejeti najnovejših dosežkov ali pa se z vidika nizkih stroškov dela v neevropskih državah odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojegradnja smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na segmenta, ki sta pripravljena investirati v nišna področja. Danes sta to:

- avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij,
- dobaviteljska – industrija Tier 1, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega tveganja.

S ciljno skupino kupcev – avtomobilsko industrijo – smo v nenehni tesni povezavi že v fazi razvoja kupčevega izdelka, saj lahko le tako nudimo najustreznejšo rešitev, čeprav to ni odločujoč dejavnik

za pridobitev naročil. To je seveda povezano z velikimi razvojnimi stroški, ki jih kupec praviloma v tej fazi ne prizna, to prednost pa lahko izkoristimo samo z boljšim poznavanjem tehnično-tehnoloških izzivov.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja moramo sprejeti razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami smo dopolnili tudi našo podporo kupcem v Severni Ameriki in s prihodnjim letom tudi na Kitajskem, kjer se v prihodnosti pričakuje največja rast.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili postservisne dejavnosti, zmanjšali riziko porekla, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca.

Močna koncentracija prodaje strojev v avtomobilsko industrijo povzroča tudi razpršenost naših strank. Predvsem pod vplivom globalizacije poskušamo zadovoljevati potrebe tudi strank v hčerinskih podjetjih velikih koncernov.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških strojegradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brezhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična povpraševanja, razvoj novih tipov motorjev, ki so vezani na svetovne trende (dizel ali bencin, manjši motorji – večje moči, novi ekološki predpisi, zmanjšanje emisij, zmanjšanje teže avtomobila).

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se počasi usmerjamo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnostjo, ki daje kupcu zagotovilo za brezhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

Skrbimo in razvijamo dolgoročno prisotnost na ključnih trgih ob podpori zastopniške mreže in lastne marketinške aktivnosti, vsekakor pa z globalnim pristopom zagotavljamo obseg, razpoznavnost, izpolnjevanje dolgoročne strategije, usmeritev razvoja programa ter povečanje konkurenčnosti.

2019

1919

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1. 12. 1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1. 2. 2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31. 12. 2019 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21. 1. 2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	2019	2018	2017	2016
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	73.114	3.330	3.330	3.330
Število delničarjev	873	928	951	1.018
Dividende na delnico	-	-	-	-
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	2.033	120	120	120

Lastne delnice

Skupina UNIOR ima skupno 73.114 lastnih delnic, pri čemer je 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Leonberg in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. ima v svoji lasti 69.784 lastnih delnic, kar predstavlja 2,46 odstotka celotnega lastništva.

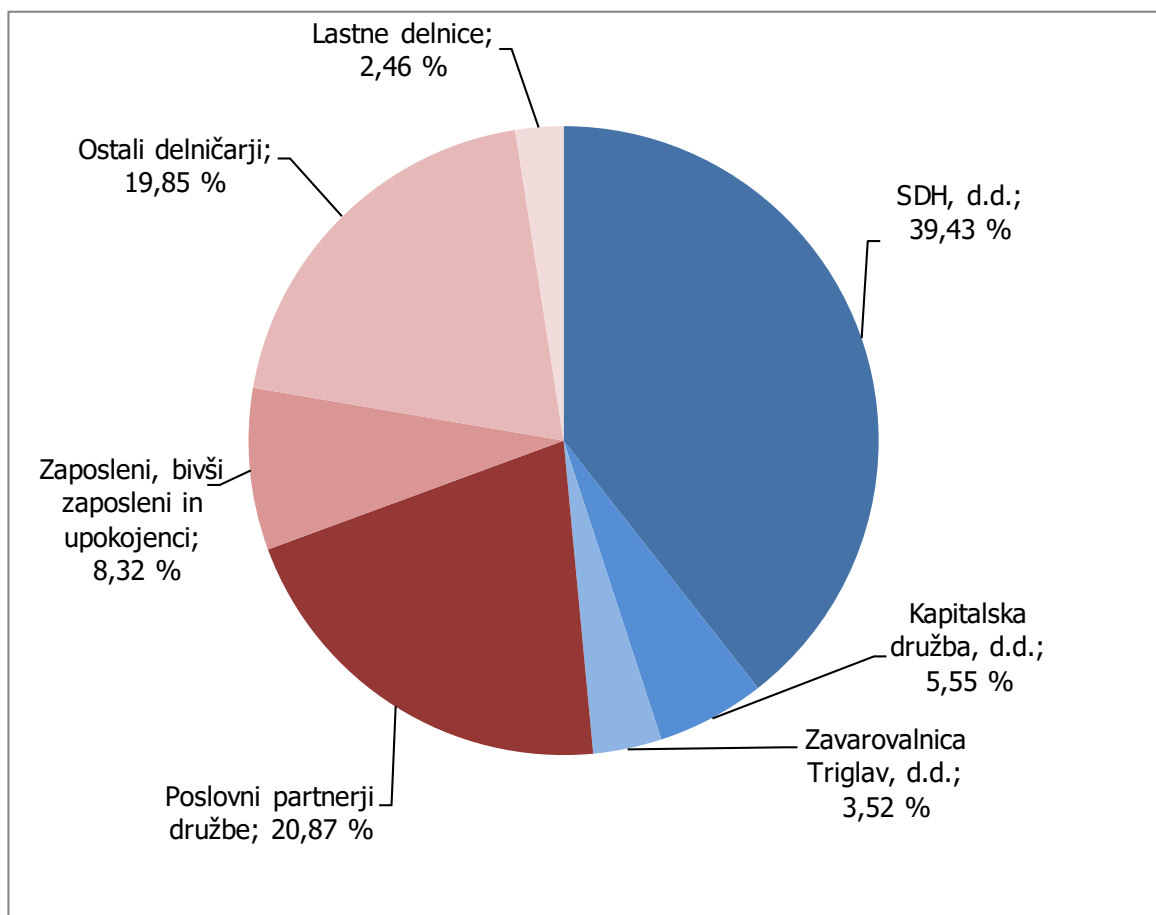
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 31. 12. 2019

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20 %
Alta Skladi, d.d. – Fleksibilni mešani podsklad JVE	178.433	6,29 %
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55 %
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52 %
NLB Skladi, d.o.o. – Slovenija mešani	80.983	2,85 %
UNIOR d.d.	69.784	2,46 %
RHYDCON d.o.o.	49.544	1,75 %
Subotič Tomaž, Praga	44.775	1,58 %
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54 %
Skupaj deset največjih delničarjev	2.189.979	77,16 %
Ostali delničarji	648.435	22,84 %
SKUPAJ	2.838.414	100,00 %

Lastniška struktura na 31. 12. 2019

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43 %
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55 %
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52 %
Poslovni partnerji družbe	592.438	20,87 %
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojenci	236.243	8,32 %
Ostali delničarji	563.298	19,85 %
Lastne delnice	69.784	2,46 %
SKUPAJ	2.838.414	100,00 %

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21. 7. 2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13. 7. 2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16. 8. 2011, delnica pa je bila 18. 8. 2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovni dan je bil 22. 8. 2011. Delnica je uvrščena v Standardno kotacijo trga delnic.

Obveščanje delničarjev

Po uvrstitvi delnic na Ljubljansko borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

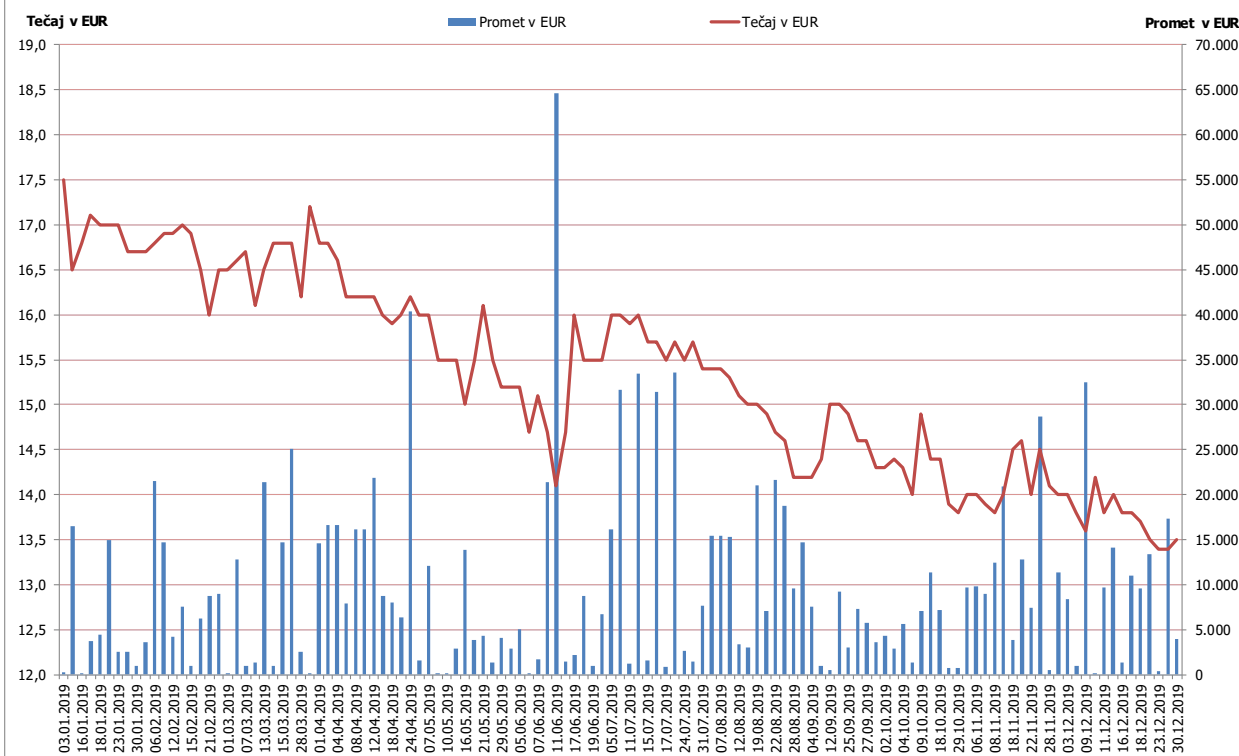
Kazalniki poslovanja na delnico

	2019	2018	2017	2016
Dobiček na delnico	2,16	2,39	2,73	1,79
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	35,20	33,77	31,38	39,61
Prodaja na delnico (v EUR)	61,77	60,73	58,23	59,17
Denarni tok na delnico (v EUR)	5,43	5,23	5,57	6,23
Odstotek izplačila dividend	0 %	0 %	0 %	0 %

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 30. 12. 2019 (zaključni tečaj leta 2019) je znašala 13,50 evra. Celoti ustvarjen promet od 1. 1. 2019 pa do 31. 12. 2019 je znašal 1.173.873,10 evra. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 30. 12. 2019 znaša 0,38.

Gibanje enotnega tečaja UKIG in dnevnega prometa za obdobje od 01. 01. 2019 do 31. 12. 2019

8 Družbena odgovornost

UNIOR je zelo vpet v svoje okolje in izredno povezan s širšim krogom interesnih deležnikov, povezan s tradicijo in izkušnjami naših prednikov.

V znatni meri je od UNIOR-ja odvisno ne le tukajšnje gospodarstvo, temveč tudi šolstvo, kultura, šport in siceršnji družbeni razvoj. S ponosom lahko trdimo, da z znanjem, delavnostjo in ambicioznostjo vseh generacij, svojim širokim področjem delovanja skrbimo za številna delovna mesta, bistveno prispevamo k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter k napredovanju celotne regije.

Delniška družba UNIOR uspešno uresničuje osnovni certifikat Družini prijazno podjetje, temelj licence European work & family audit (Evropski delovni in družinski predpisi). Prizadeva si za kratke in dolgoročne pozitivne učinke usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih ter zmanjšanje fluktuacije, bolniških odsotnosti, števila nezgod, večja zadovoljstvo, motivacijo in pripadnost zaposlenih.

Družba UNIOR omogoča delavcem kakovostno in kvalitetno delovno okolje, ki ga zagotavlja s poudarkom in vlaganjem v znanje zaposlenih in vlaganjem v varno in zdravo življenje.

Družba UNIOR ima uvedene in certificirane sisteme, skladne z mednarodnimi standardi, in sicer za kakovost (ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4), ravnanje z okoljem (ISO 14001), sistem varnosti in zdravja pri delu po zahtevah mednarodne specifikacije OHSAS 18001.

8.1 Zaposleni

Ob koncu leta 2019 je bilo v UNIOR d.d. 1.797 zaposlenih. Število zaposlenih se je v primerjavi z letom 2018 zmanjšalo za 28 zaposlenih, in sicer v programih Odkovki in Ročno orodje.

Podatki o zaposlenih

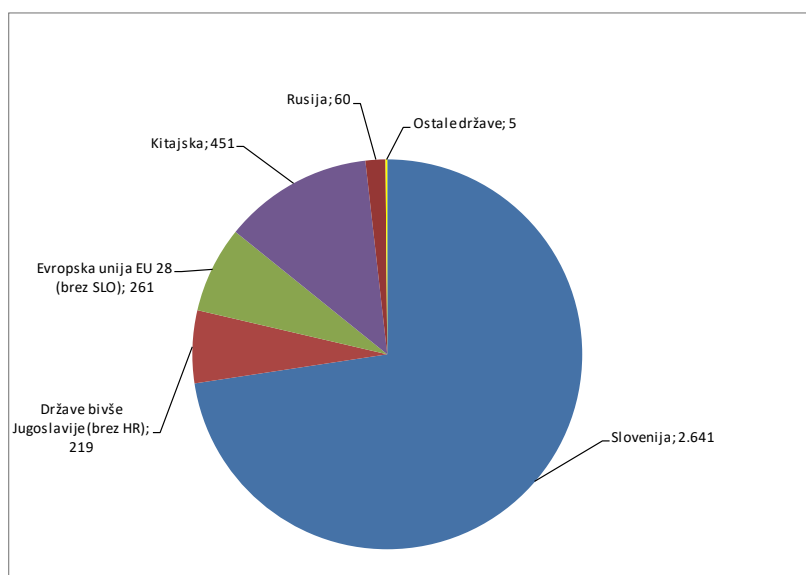
Podatki o zaposlenih	2019	2018	2017	2016
Skupno število zaposlenih	1.797	1.825	1.793	2.128
– Program Odkovki	974	1.007	982	963
– Program Ročno orodje	378	390	395	391
– Program Strojegradnja	179	177	154	169
– Program Turizem	-	-	-	371
– Skupne službe	163	155	160	136
– Vzdrževanje	103	96	102	98
Odhodi	110	161	158	233
Novi zaposleni	82	193	169	258
Povprečna doba zaposlitve	17,8	17,8	17,7	17,9
Povprečna starost	42,7	41,7	41,6	41,7
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.756	1.780	1.787	2.057
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	149,9	130,2	132,7	107,0
Stroški za izobraževanje (v EUR)	310.174	288.925	181.968	206.069
Povprečna plača (v EUR)	1.705	1.619	1.535	1.483

V letu 2019 je bilo 110 odhodov zaposlenih, od tega je bilo največ prekinitev pogodb o zaposlitvi na lastno željo in po preteku določenega časa. Novih zaposlenih je bilo skupaj 82, največ v programih Odkovki in Strojegradnja. Povprečna starost je višja od preteklega leta in znaša 42,7 leta.

V Skupini UNIOR je bilo konec leta 2019, upoštevajoč poleg matične družbe le odvisna podjetja, 3.018 zaposlenih, medtem ko je bilo skupaj s pridruženimi podjetji 3.637 zaposlenih. Število zaposlenih se je v primerjavi s koncem leta 2018 zmanjšalo za 190 zaposlenih.

Število zaposlenih

Slovenija	2.641
Države bivše Jugoslavije (brez HR)	219
Evropska unija EU 28 (brez SLO)	261
Kitajska	451
Rusija	60
Ostale države	5
SKUPAJ	3.637

Bolniške odsotnosti in poškodbe pri delu

Skupna bolniška odsotnost je bila v letu 2019 7,0-odstotna in je za 0,9 odstotne točke večja kot leta 2018, ko je bila 6,1-odstotna. V letu 2019 je bila bolniška odsotnost do 30 dni 4-odstotna, kar je za 0,6 odstotne točke večja kot v letu 2018, ko je bila 3,4-odstotna. Bolniška odsotnost nad 30 dni je za 0,2 odstotne točke večja kot v letu 2018 in je znašala 3 odstotke v letu 2018 je bila 2,80-odstotna.

V letu 2019 smo na področju preventive izvajali aktivnosti iz Programa in promocije zdravja pri delu. Cilji programa so bili zmanjšanje nezgod pri delu, nadzor dosledne uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti, zmanjšanje bolezni mišično kostnih obolenj ter skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

V letu 2019 smo imeli 77 poškodb na delu, kar je 11,6 odstotka več kot v letu 2018, izgubljenih pa je bilo 1990 dni oziroma za 6 odstotkov več kot v letu 2018. V letu 2019 je odsotnost z dela v

povprečju na poškodbo 25,8 dneva, v letu 2018 pa je bila 27,2 dneva. Tako družba UNIOR kakor tudi zavarovalnice dajejo večji poudarek na soudeležbo delavcev, prav tako se zvišuje delež zavrnenih (neupravičenih) zahtevkov.

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- dodatno usposabljanje oseb, ki upravljajo viličar,
- pooblastila in odgovornosti na področju varstva in zdravja pri delu,
- nabava dvizne ploščadi,
- objave na internih medijih glede poškodb,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- kontrola alkoholiziranosti na delovnih mestih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme in odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotno odpravo pomanjkljivosti,
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- preventivno izvajanje evakuacijskih vaj iz objektov za primer požara oziroma drugih izrednih dogodkov,
- izvedba akcij na področju promocije zdravja (delavnice za zaposlene o stresu in tehniki sproščanja, usposabljanje vodij s področja komunikacije z zaposlenimi po zaključeni bolniški odsotnosti, razgovori po zaključeni bolniški odsotnosti, preventivno cepljenje proti sezonski gripi, preizkusili smo zdrav zajtrk za vse zaposlene, preventivni program za zaposlene – terapije gibal in pregled osteoporoze ter druge športne aktivnosti in akcijo svetovni dnevi na področju zdravja),
- certifikacija sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001 v zunanjih obratih.

Usposabljanje in izobraževanje

V UNIOR d.d. se zavedamo, da je razvoj zaposlenih eden ključnih procesov, ki služijo uresničevanju vizije in ciljev organizacije v nenehno spreminjajočem se okolju. Svoje zaposlene spodbujamo predvsem preko sistemov usposabljanj, a postopno vključujemo in z obstoječimi sistemi povezujemo tudi preostale metode razvoja kadrov.

Stremimo k stalnemu strokovnemu razvoju sodelavcev z eksternimi in internimi usposabljanji, saj se zavedamo pomena vseživljenjskega učenja in prenosa pridobljenih znanj med zaposlenimi. Velik pomen dajemo razvoju in nadgrajevanju kompetenc vodij. Od leta 2013 vodimo poslovne šole, v katere so od leta 2017 vključeni vsi štirje nivoji vodij. Poslovne šole tako obiskujejo vsi vodje, od članov kolegija družbe pa vse do preddelavcev.

V letu 2018 smo prejeli sredstva v sklopu projekta Celovita podpora podjetjem za aktivno staranje delovne sile (ASI), ki smo jih koristili še v letu 2019. V usposabljanja smo vključili preko štiristo zaposlenih starejših od 45 let. Leta 2019 smo bili uspešni na prijavi na razpisu KOC-TOP, preko katerega smo koristili 50-odstotno sofinanciranje določenih usposabljanj.

Vse večji poudarek dajemo razvoju e-usposabljanj, pri katerih zaposleni sami izberejo primeren čas in prostor za reševanje vsebin. Pripravili smo več vsebin, izpostavljamo vsebino za novozaposlene, ki je nadomestila prejšnjo prakso dajanja natisnjenih priročnikov novozaposlenim delavcem.

Poleg spodbujanja razvoja obstoječih zaposlenih dajemo velik pomen tudi sodelovanju s potencialnimi novimi sodelavci. Eden izmed načinov privabljanja novih sodelavcev, ki je vpeljan v naše procese, je sistem štipendiranja, s katerim želimo potencialne nove kandidate že v času izobraževanja vključevati v delovni proces in družbo UNIOR.

Za usposabljanja, izobraževanja in študij ob delu smo v letu 2019 skupaj namenili 310 tisoč evrov, kar je za 7,4 odstotka več kot v letu 2018. V znesek sta vključena sofinanciran znesek za usposabljanja s strani projekta ASI 2017 v višini 18.265 evrov in sofinanciran znesek za usposabljanja s strani projekta KOC-TOP v višini 7.736 evrov. Sešteti so zneski vseh stroškov, povezanih z usposabljanji, brez stroškov odsotnosti zaposlenih z dela.

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Kvalifikacijska stopnja		31. 12. 2019	31. 12. 2018	31. 12. 2017	31. 12. 2016
I	Nekvalificirani	311	322	333	378
II	Polkvalificirani	132	132	132	149
IV	Kvalificirani	595	603	596	714
V	Srednja SI	430	449	425	519
VI	Višja SI, spec.	113	112	112	125
VII/1	Visoka SI-dipl., 1. bol. st.	126	116	111	145
VII/2	Visoka SI-univ., 2. bol. st.	77	78	71	80
VIII/1	Magisterij znanosti	12	12	12	16
VIII/2	Doktorat znanosti	1	1	1	2
SKUPAJ		1.797	1.825	1.793	2.128

Kadrovska struktura se je v letu 2019 še nekoliko izboljšala, povečalo se je število zaposlenih z višjo in visoko stopnjo izobrazbe (1. bolonjska stopnja). Število nekvalificiranih zaposlenih se je nekoliko znižalo.

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2019 znašala 1.705 evra in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 5,3 odstotka. Ob 1,6-odstotnem porastu cen življenjskih potrebščin pomeni to 3,7-odstotno realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 4,6 odstotka oziroma realno za 3 odstotke.

Komuniciranje z zaposlenimi

Leto 2019 je bilo za zaposlene obogateno z vrsto dogodkov, s katerimi smo zaznamovali 100-letno tradicijo družbe UNIOR. Z več kot 50 aktivnostmi smo s promocijsko kampanjo 100 dni, si z nami tudi ti poudarjali vrednoto zdravja ter z dogodkom na Rogli zaznamovali 100-letnico družbe UNIOR. Tudi v letu 2019 smo se na področju internega komuniciranja osredotočili na spodbujanje oddelčnih sestankov in s tem poudarjali tokove medosebne komunikacije po celotni hierarhiji družbe od zgoraj navzdol do vseh sodelavcev. Sistem internega komuniciranja smo nadgradili z vsebinsko prenovno na LCD-zaslonih, nameščenih v družbi.

Z interno komunikacijo in izvedenimi aktivnostmi v znamenju 100-letne tradicije podjetja smo krepili identiteto družbe UNIOR, tradicijo, vrednoto ustvarjalnosti, inovativnosti in vrednoto zdravja zaposlenih v UNIOR d.d. Posebno pozornost smo namenili medosebnemu komuniciranju zaposlenih z namenom spodbujanja inovacijskih procesov v podjetju.

Komuniciranje z zaposlenimi v družbi UNIOR d.d. je urejeno in sistematično. Zagotavljamo ga mrežno in hierarhično z različnimi orodji: četrtletno z internim časopisom, tedenskimi novicami, po potrebi s tiskanim biltenom, redno z obvestili na oglasnih deskah in na intranetu ter z oddelčnimi sestanki. Medosebno komuniciranje poteka po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe, zborov delavcev in oddelčnih sestankov.

8.2 Družba

Delniška družba UNIOR s stoletno tradicijo je zelo vpeta v svoje okolje, izredno povezana s širšim krogom interesnih deležnikov in ves čas sledi potrebam okolja. Prav zato naše poslovanje temelji na etičnem ravnanju, trajnostnem razvoju in skrbi za zdravo okolje.

Delniška družba UNIOR z ozaveščanjem, moralno podporo in finančnimi sredstvi pomaga različnim organizacijam in društvom. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podpiramo aktualne dogodke in raznotere enkratne dogodke. Podpiramo mlade in nudimo pomoč invalidom. Redno (vsakoletno) podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte.

Ponašamo se z dolgo tradicijo štipendiranja, s čimer smo marsikateri družini v regiji olajšali finančno breme šolanja otrok. V sklopu Šolskega centra Slovenske Konjice - Zreče v lastni šolski delavnici vzgajamo svoje kadre. Zavedamo se, da so prav zaposleni steber kakovostnega in trdnega delovanja vsakega podjetja, da lahko le tako ustvarjamo stoletno tradicijo, odeto v zgodbe zgodovine.

S ponosom namreč lahko trdimo, da smo s svojim znanjem, delavnostjo in ambicioznostjo prek naših diverzificiranih programov ustvarili številna delovna mesta, bistveno prispevali k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter občutnemu napredovanju celotne regije.

8.3 Varstvo okolja

Naše temeljno načelo je odgovornost do varovanja okolja, preprečevanje negativnih vplivov na okolje, skladnost z zahtevami zakonodaje ter nenehno izboljševanje na področju varstva okolja. Na lokaciji Kovaška cesta 10 v Zrečah smo v skladu z Uredbo o vrsti dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega, zavezani direktivi IED (Industry Emissions Directive) in imamo od leta 2009 pridobljeno integralno okoljevarstveno dovoljenje. Vzpostavljen in certificiran imamo sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001, ki zagotavlja učinkovit nadzor, zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje, racionalizacijo porabe virov, spodbujanje trajnostne proizvodnje in potrošnje ter zamenjavo snovi, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in na okolje.

Na podlagi prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev, rezultatov monitoringov, informacij zaposlenih, zainteresiranih strank, sosedov in kupcev si postavljamo programe in cilje za prihodnja leta.

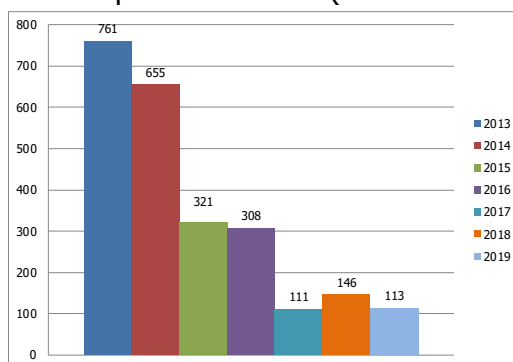
Energijska poraba, energetska učinkovitost

Spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov in podobnem. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števec, ki merijo energente in porabljeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Skrbimo za inovativne, tehnološko napredne in zanesljive rešitve na področju energetskih storitev ter s tem izboljšujemo energetska učinkovitost in okoljski odtis. Izrabljamo odpadno toploto iz kalilnih peči in kompresorjev, ki jo uporabljamo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa segrevamo galvanske kadi. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetskim nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije. Uveden je sistem za upravljanje z energijo – SUE, ki deluje na osnovi smernic za uvedbo standarda SIST EN ISO 50001. V kotlarni na spodnji coni smo namestili soproduktno enoto za sočasno pridobivanje električne in toplotne energije. Na zgornji coni smo v tehnološkem črpališču zamenjali glavne črpalke z novimi učinkovitejšimi frekvenčnimi črpalkami za transport tehnološke vode. V transformatorski postaji TP 2 smo povečali transformator iz 1.000 kVA na 2.500 kVA, v TP1 smo zamenjali pet transformatorjev in s tem pridobili zanesljivejše delovanje ter izboljšali energetska učinkovitost za 20 odstotkov.

Odpadne vode

Na zunanjih lokacijah družbe UNIOR d.d. nastajajo predvsem sanitarne in meteorne odpadne vode. Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji zgornja cona Zreče in se odvajajo v kanalizacijo oziroma v vodotok. Na osnovi količin in obratovalnega monitoringa odpadnih tehnoloških, hladilnih in komunalnih vod pooblaščen podjetje izračuna enote obremenitve (EO) in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode.

Obremenitev z odpadnimi vodami (Enota obremenitve EO)

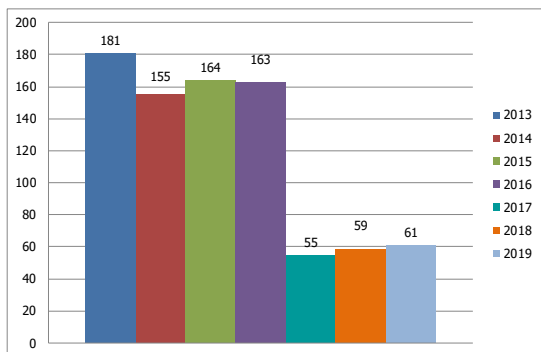
V letu 2019 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod znižale za 22,6 odstotka glede na leto 2018. Enote obremenitve so se znižale zaradi nižje onesnaženosti odpadnih hladilnih ter odpadnih vod iz KČN Obdelovalnica.

Odpadki

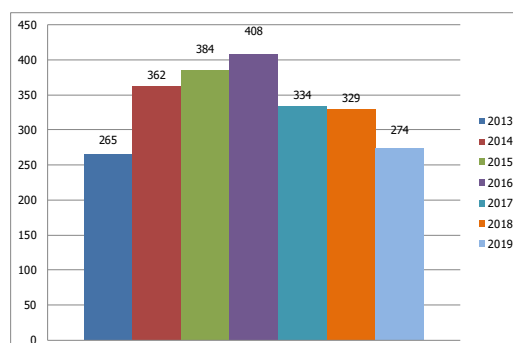
Iz diagramov je vidno, da se je količina nevarnih odpadkov zmanjšala v primerjavi z letom 2018, medtem ko se je količina mešanih komunalnih odpadkov in embalaže nekoliko zvišala. Količina vseh

odpadkov se je v letu 2019 zmanjšala za 1 odstotek glede na leto 2018. V letu 2019 smo redno izvajali usposabljanje s področja varstva okolja s poudarkom na ločevanju odpadkov.

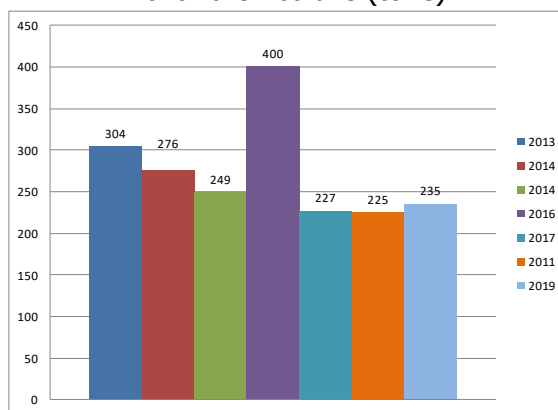
Količina komunalnih odpadkov (tone)

Količina nevarnih odpadkov (tone)

Količina embalaže (tone)

Izpusti v zrak

Izvedenih je bilo 18 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah: kovačnica Zreče in Vitanje ter obdelovalnica Zreče in Vitanje. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak. V letu 2019 smo namestili en nov in en obnovljen filter na lokacijah: kovačnica in obdelovalnica Vitanje.

Hrup

V preteklem letu smo izvajali meritve hrupa v okolju na lokaciji zgornja cona Zreče in na obeh lokacijah v Vitanju. Na področju hrupa smo v letu 2019 izvedli naslednje večje ukrepe: namestili smo tri protihrupne kabine za odddelek narez, dodatna protihrupna vrata pri oddelku nitirnica, prezračevanje hodnika med oddelkoma narez in nitirnica, protihrupni dušilec ventilatorja v obratu obdelava odkovkov Konjice ter pridobili nov revidiran projekt za zniževanje hrupa v okolju. Z izvedenimi ukrepi se je hrup znižal v okvirih, kot so bili predvideni v Projektu zniževanja hrupa v okolju.

Kemikalije

V letu 2019 smo izvedli zakonsko predpisano izobraževanje za zaposlene, ki delajo z nevarnimi snovmi ter po potrebi revidirali register kemikalij.

2019

1919

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da v okviru pooblastil vodijo področja, za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh pomembnejših dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani družbe. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 29. 11. 2018, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1. 6. 2019 do 31. 5. 2024. Funkcijo predsednika uprave opravlja tretjič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 30. 5. 2017, ko ga je nadzorni svet družbe imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15. 11. 2017 do 14. 11. 2022. Funkcijo člana uprave opravlja drugič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije in materialov

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	UNIOR d.d.	
2012–		Predsednik uprave
2009–2012		član uprave
2007–2012		izvršilni direktor programa Ročno orodje
2004–2007		direktor programa Ročno orodje
2002–2003		član uprave
2000–2002		pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	
1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga	

1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	Unior Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	UNIOR d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev ter vodja notranje revizije. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrašnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgar, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- mag. Boštjan Leskovar, direktor programa Strojegradnja,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- mag. Marjan Adamič, direktor vzdrževanja,
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

2019

1919

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 281. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 3. izredni skupščini družbe je bil 23. 8. 2017 izvoljen šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13. 12. 2017 do 12. 12. 2021.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (namestnica),
- Jože Golobič, univ. dipl. prav. in
- Rajko Stanković, višji upravni delavec.

Predstavnik zaposlenih pa sta:

- Boris Brdnik, dipl. org. menedž. in
- Saša Artnak, dipl. ekon.

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji, in sicer revizijsko komisijo in kadrovske komisije.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (predsednica),
- Rajko Stanković, višji upravni delavec (namestnik),
- Saša Artnak, dipl. ekon. in
- mag. Blanka Vezjak, zunanja članica revizijske komisije (od 15. 2. 2018 dalje).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- Jože Golobič, univ. dipl. prav. (predsednik)
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Boris Brdnik, dipl. org. menedž.

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, v katerem se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju, z objavo na spletni strani AJ PES, SEOnet-u in spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblašenci. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2019 je bila 23. redna seja skupščine 5. junija, delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančnem dobičku za poslovno leto 2018, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter
- odločali o imenovanju revizijske družbe za poslovna leta 2019, 2020 ter 2021.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 5. 6. 2019 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

V letu 2020 bo redna seja skupščine predvidoma 10. 7. 2020. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletni strani AJ PES, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 8. 5. 2020.

9.5 Plačila upravi in nadzornemu svetu

Plačila upravi in nadzornemu svetu so podrobno predstavljeni v poglavju 9.7 in 12.7 Letnega poročila 2019.

Uprava

Oba člana uprave sta skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki sta jo sklenila z nadzornim svetom družbe, v letu 2019 za svoje delo prejela fiksno plačilo. Člana sta skladno s pogodbo prejela variabilna plačila, nista pa bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejemajo sejnino ter plačilo za opravljanje funkcije, člani komisij nadzornega sveta pa še dodatno sejnino za delo v njih ter doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega skladno s predpisi prejmejo tudi dnevnice in potne stroške. Sejnine se članom nadzornega sveta in članom komisij izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije, prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo, dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

2019

1919

9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V UNIOR-ju imajo notranji lastniki (zaposleni in uprava) skupaj 5,06-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, člani nadzornega sveta pa ne razpolagajo z lastništvom delnic družbe. V letu 2019 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v	
	2019	2018	2019	2018
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0	0
Branko Bračko	250	250	0	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0	0
Branko Pavlin	0	0	0	0
Simona Razvornik Škofič	0	0	0	0
Jože Golobič	0	0	0	0
Rajko Stankovič	0	0	0	0
Saša Artnak	0	0	0	0
Boris Brdnik	0	0	0	0
Nadzorni svet skupaj	0	0	0	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414		

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev tudi omejitve trgovanja pred javno objavo.

9.7 Izjava o upravljanju družbe, Izjava o skladnosti s kodeksom ter Izjava o nefinančnem poslovanju

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2019 upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del Letnega poročila za leto 2019 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d. zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb sta uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba UNIOR d.d. na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Družba UNIOR d.d. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvajajo vsi zaposleni v družbi, še posebej zaposleni v sektorjih financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo

pooblaščenim zunanji revizorji. V družbi je organizirana tudi Služba notranje revizije, ki je prav tako odgovorna za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31. 12. 2019 SDH, d.d. z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oz. 39,4 odstotka.

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic

Družba UNIOR d.d. v letu 2019 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti

Skupščina delničarjev se je v letu 2019 sestala enkrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2019 v poglavju 9.4 (Skupščina).

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2019 v poglavju 9. Korporacijsko upravljanje.

9. Opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe

Posebne politike raznolikosti v skladu s 70. členom ZGD-1 v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovníkom o delu nadzornega sveta in Slovenskim kodeksom upravljanja javnih delniških družb, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.

Sestava uprave in nadzornega sveta ter višina njihovih prejemkov

Sestava uprave in organiziranost uprave družbe je predstavljena v poglavju 9.1 Letnega poročila 2019, skladno s Prilogo C Kodeksa pa je prikazana v spodnji tabeli.

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Izobrazba	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Darko Hrastrnik (moški, slovensko, 1964)	predsednik uprave	17. 08. 2012	31. 05. 2024	univ. dipl. inž. metal. in mater.	-
Branko Bračko (moški, slovensko, 1967)	član uprave	15. 11. 2012	14. 11. 2022	univ. dipl. inž. str.	član nadzornega sveta Stanovanjsko podjetje Konjice d.o.o.

Nadzorni svet, njegova sestava, člani in komisije so predstavljeni v poglavju 9.3 Letnega poročila 2019, sestava v skladu s Prilogo C Kodeksa pa v naslednji tabeli.

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije	Predstavniki kapitla / zaposlenih	Udeležba na sejah NS	Izobrazba	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoje nasprotja interesov	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	Članstvo v komisijah	Predsednik / član	Udeležba na sejah komisij
Branko Pavlin (moški, slovensko, 1950)	predsednik NS	13. 12. 2013	12. 12. 2021	predstavniki kapitla	6/7	magister polovodenja	DA	NE	predsednik nadzornega odbora Stanovskega združenja nadzornikov	kadrovska komisija	namestnik predsednika	0/1
Simona Razvornik Škofič (ženska, slovensko, 1971)	namestnica predsednika NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki kapitla	7/7	univ. dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija	predsednica	7/7
Jože Gobbič (moški, slovensko, 1973)	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki kapitla	7/7	univ. dipl. prav.	DA	NE	član NS Elektro Maribor, d.d.	kadrovska komisija	predsednik	1/1
Rajko Stankovič (moški, slovensko, 1968)	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki kapitla	7/7	všiji upravni delavec	DA	NE	član NS in revizijske komisije Žito d.o.o.	revizijska komisija	namestnik predsednice	6/7
Boris Brdnik (moški, slovensko, 1972)	član NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki zaposlenih	5/7	dipl. org. medež.	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	1/1
Saša Artnak (ženska, slovensko, 1986)	članica NS	13. 12. 2017	12. 12. 2021	predstavniki zaposlenih	5/7	dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija	član	6/7

Ime in priimek (spol, državljanstvo)	Komisija	Udeležba na sejah	Izobrazba	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Blanka Vezjak (ženska, slovensko)	zunanjia članica revizijske komisije	7/7	magistra ekonomskih znanosti	zunanjia članica revizijske komisije Triglav pokojninska družba, d.d. Ljubljana zunanjia članica revizijske komisije Nigrad, d.d. Maribor zunanjia članica revizijske komisije Plinovodi, d.o.o. Ljubljana

Plačila upravi in članom nadzornega sveta skladno s Prilogo C Kodeksa so prikazana v nadaljevanju, podrobneje pa so predstavljena v poglavju 9.5 Letnega poročila 2019

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Funkcija	Fiksni prejemek	Variabilni prejemek	Odloženi prejemek	Skupaj bruto
Darko Hrastrnik	predsednik uprave	163.247	31.563	0	194.810
Branko Bračko	član uprave	150.195	29.038	0	179.233

(v EUR)	Funkcija	Plačilo za op. funkcije	Sejnine	Skupaj bruto
Branko Pavlin	predsednik NS	19.199	2.273	21.472
Simona Razvornik Škofič	namestnica predsednika NS	16.182	4.479	20.661
Jože Gobbič	član NS	15.085	2.832	17.917
Rajko Stankovič	član NS	13.714	4.262	17.976
Saša Artnak	član NS	13.714	2.851	16.565
Boris Brdnik	član NS	13.714	2.046	15.760
Blanka Vezjak	zunanjia članica komisije NS	2.743	1.700	4.443

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 27. 10. 2016, ki se je začel uporabljati s 1. 1. 2017 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del Letnega poročila za leto 2019 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2019, to je od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

- Določba 1: Družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je dolgoročnim in vzdržnim maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav tega nima navedeno v Statutu družbe.
- Določba 4: Posebne politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba (uprava) skupaj z nadzornim svetom sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovníkom o delu nadzornega sveta in Kodeksom, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.
- Določba 8.1: Družba v primeru obvestila institucije ali posameznika, ki namerava organizirano zbirati pooblastila za skupščino, o organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem, in sicer seznam pooblaščenecv in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, ne objavlja pa stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.
- Določba 9: Pri sestavi in imenovanju nadzornega sveta se ne upošteva Politika raznolikosti, ker Politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja).
- Določba 10: Pri postopku izbire kandidatov za člane nadzornega sveta se ne sledi politiki raznolikosti, ker politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja). Prav tako niso upoštevani vsi pogoji, navedeni v točki 10.1, predvsem stopnja izobrazbe in pridobljene listine, s katerimi se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu.
- Določba 28.3: Družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, ampak zagotavlja javne objave samo v slovenskem jeziku, ker je uvrščena v Standardno kotacijo Ljubljanske borze.

- Določba 29.9: Družba v letu 2019 na svoji spletni strani ni zagotavljala javne objave poslovnikov svojih organov (vodenja, nadzora in skupščine), so pa bili poslovnikom vsem uporabnikom za njihovo delo na razpolago, prav tako je poslovnik o delu skupščine na razpolago na vsaki seji skupščine.

Izjava o nefinančnem poslovanju

Družba UNIOR d.d., na osnovi 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah podaja Izjavo o nefinančnem poslovanju.

Izjava o nefinančnem poslovanju je sestavni del Letnega poročila za leto 2019 in je dostopna tudi na spletnih strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Družba UNIOR d.d. je obvladujoča družba v dinamični Skupini UNIOR, ki skupaj z odvisnimi in pridruženimi podjetji deluje v 17 državah sveta, svoje proizvode in storitve pa prodaja na vseh kontinentih. Več o poslovnem modelu družbe je zapisno v poglavju 3 (Predstavitev družbe), poglavju 4 (Programi in dejavnosti) družbe ter poglavju 6 (Najpomembnejši trgi in kupci) Letnega poročila 2019.

Politika upravljanja je zapisana v dokumentu Politika korporativnega upravljanja gospodarske družbe UNIOR, ki opredeljuje glavne dejavnike za delovanje družbe in je javno objavljena na spletni strani družbe (<https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe>) in predstavlja zavezo za nadzorni svet, upravo ter vodstveno, vodilno osebje in zaposlene za sedanje in prihodnje delovanje. Skrb za varovanje okolja je prilagojena zahtevam mednarodnega standarda ISO 14001, ki ga ima družba pridobljenega. Kakovost izdelkov in storitev je vedno tista, ki nagradjuje, zato stremimo k vrhunski kakovosti za naše kupce in poslovne partnerje, ki so je vedno deležni. Naš cilj so nadzorovani vrhunski rezultati, zaradi katerih imamo v sistemu na vseh področjih delovanja – od vodenja, prodaje, razvoja, nabave do proizvodnje, logistike, procesov, učinkovitosti in uspešnosti – uvedene in certificirane naslednje sisteme: ISO 9001, IATF 16949, VDA 6.4. ter OHSAS 18001. V družbi smo skrb za zaposlene tesno vpleti v vsa naša poslovna načrtovanja. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi ter kot gospodarski subjekt, ki bistveno prispeva in oblikuje tukajšnje življenje, se namreč zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja, kar dokazujemo z v letu 2017 pridobljenim osnovnim certifikatom Družini prijazno podjetje. V družbi se zavedamo socialnega dialoga, zato so pri sprejemanju predpisov, ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev skladno z veljavno zakonodajo vključeni tako Svet delavcev kot reprezentativni Sindikati v družbi.

Skrbni pregledi na vseh področjih se izvajajo kot sestavni deli vseh sistemov, ki jih obvladujemo v družbi. Vodje procesov v družbi pripravijo poročila o delovanjih, ki se predstavijo vodstvu družbe na rednih periodičnih sestankih, ki so najmanj kvartalno. Na teh vodstvenih pregledih se preverijo rezultati in uspešnost posameznih področij in iz tega pregleda izhajajo tudi posamezni sklepi, ki obravnavajo spremembe in težijo k nenehnemu izboljševanju celotnega sistema.

Tveganj v poslovanju družbe se več kot zavedamo, zato vsem tveganjem v družbi posvečamo posebno skrb. Oblikovan je Odbor za obvladovanje tveganj, določeni so skrbniki posameznih tveganj v skladu z vzpostavljenim registrom tveganj. Več o tveganjih je navedeno v Letnem poročilu 2019 v poglavju 9.8 (Upravljanje s tveganji).

2019

1919

Pri svojem delovanju upoštevamo poslovno etiko ter gradimo organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih v družbi. Zaradi tega imamo vzpostavljen sistem kontrole prevar v družbi UNIOR d.d. in s strani uprave družbe imenovano pooblaščen osebo. Sprejeli smo Etični kodeks podjetja UNIOR d.d., ki je bil predstavljen vsem zaposlenim in so ga v pisni obliki vsi zaposleni tudi prejeli, prav tako pa je objavljen na spletni strani družbe (<https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe>). V njem so na enem mestu zapisani osnovni etični standardi ravnanja v družbi skupaj z zavezami zaposlenih za zagotavljanje odličnosti, odgovornosti in preglednosti. Spoštujemo kulture družbe na vseh ravneh, upoštevamo človekove pravice in spoštljivo ravnamo z vsakim posameznikom ter kot velik delodajalec zagotavljamo pravične, varne in zdrave delovne razmere za vse zaposlene. Za preprečevanje koruptivnih dejanj in podkupovanj imamo sprejeta pravila, ki so zapisana v Pravilniku o poslovnih darilih, Politiki etičnih standardov in Pravilniku o preprečevanju in odkrivanju prevar. Za morebitne primere prepoznavanja prevar, kraj, konfliktov interesov in drugih za družbo škodljivih ravnanj imamo na voljo brezplačno anonimno telefonsko številko ter splošni e-naslov, ki sta vsem na razpolago neomejeno.

Ključne nefinančne kazalnike uspešnosti spremljamo z raziskavami in merjenji organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v družbi UNIOR d.d., skrbimo za redno in dobro komunikacijo z vsemi zaposlenimi, usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih ter imamo pridobljen certifikat Družini prijazno podjetje. Odnos do vseh deležnikov družbe pa je podrobno predstavljen v poglavju 8 (Družbena odgovornost) Letnega poročila 2019. V poglavju 12.4.4 Letnega poročila 2019 so glavne kategorije stroškov med drugim tudi prejemki zaposlenih v družbi UNIOR d.d. Dodana vrednost na zaposlenega v družbi je razkrita v poglavju 10.5 Letnega poročila 2019, v poglavju 10.6 pa so razkriti ključni kazalniki poslovanja.

Zreče, 25. marec 2020

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

Predsednik nadzornega sveta
mag. Branko Pavlin

9.8 Upravljanje s tveganji

V družbi UNIOR imamo razvit in vzpostavljen sistem za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki lahko vplivajo na poslovanje družbe. Tveganja smo opredelili in razdelili v več skupin, in sicer strateška, poslovna, finančna, operativna ter tveganja skladnosti. V letu 2019 smo prenovili in dopolnili register tveganj ter metodologijo ocenjevanja. Tveganja so razporejena v štiri stopnje (majhno, zmerno, visoko, kritično). Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi vpliva in verjetnosti nastanka. Odbori za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo ukrepov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti posameznih prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, namen ukrepov pa je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri. Uprava družbe redno spremlja različna tveganja in o njih periodično poroča nadzornemu svetu.

Zaznana tveganja na prvi ravni obsegajo pet glavnih skupin, ki so na drugi ravni razdeljene v posamezne vsebinsko povezane podskupine. V nadaljevanju povzemamo pomembnejša tveganja predstavljena po glavnih skupinah:

STRATEŠKA TVEGANJA

TVEGANJA, POVEZANA S POMANJKANJEM USTREZNEGA KADRA

Na področju zaposlovanja se srečujemo s težavo zagotavljanja ustreznega kadra za določena delovna mesta, tukaj gre predvsem za deficitarne poklice tehnične stroke. Rast poslovanja in tržne razmere so začele presegati zmožnost zaposlovanja ustrezne delovne sile izključno iz Slovenije, zato zaposluje tudi tujce. Za omilitev tveganja so uvedene tudi številne druge aktivnosti promocije deficitarnih poklicev (štipendiranje, sodelovanje na kariernih sejmih, razširjeno oglaševanje prostih delovnih mest), aktivnosti na področju razvoja kadrov (poslovne šole, ocenjevanje 360, razvojni pogovori, sistem nagrajevanja, uvajanje mentorstva, izboljšanja organizacijske klime, upravljanje s štipendisti) ter izboljšave na področju pogojev dela. V primeru, da bi se število novih kadrovskih potreb še povečevalo, se bodo zaradi pomanjkanja kadrov na trgu dela povečali stroški dela. Le z dodatnim stimulativnim nagrajevanjem bomo lahko obdržali in si zagotovili nov ustrezen kader.

TVEGANJE POVIŠANE RAVNI HRUPA V OKOLJU

Družba UNIOR ima izdelan Projekt zniževanja hrupa v okolju in Program ravnanja z okoljem, v sklopu katerih odpravljamo in zmanjšujemo hrup in druge vplive na okolje. Redno spremljamo okoljsko zakonodajo in izvajamo ukrepe za zniževanje nivoja hrupa v okolju. Pri iskanju rešitev aktivno sodelujemo z okoličani in lokalno skupnostjo. V primeru pritožb okoličanov le-te skrbno obravnavamo.

MNOŽIČNA UPORABA ELEKTRIČNIH AVTOMOBILOV in ALTERNATIVNIH MATERIALOV

Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem posebno pozornost namenjamo razvoju tega trga in potencialno množični uporabi električnih avtomobilov, ki bi lahko vplivala na povpraševanje po odkovkih, povezanih z motorji na notranje izgorevanje. Če se bo povpraševanje po el. avtomobilih bistveno povečalo na račun zmanjšanja prodaje avtomobilov z motorji z notranjim izgorevanjem, potem je ogroženo povpraševanje po delu odkovkov, ki jih proizvajamo. Tveganje blažimo s pestrostjo palete proizvodov, iskanjem priložnosti izven segmenta avtomobilske industrije ter sorazvojem proizvodov s kupci.

2019

1919

Zaradi zmanjševanja teže avtomobilov, ekoloških zahtev zaznavamo potrebo po proizvodih, ki niso iz jeklenih materialov. V ta namen se usmerjamo v raziskave in razvoj alternativnih materialov za kovanje, konkretno preučujemo možnosti kovanja odkovkov iz aluminija, kjer vidimo velik potencial.

POSLOVNA TVEGANJA

TVEGANJA PRODAJE IN TRŽENJA

UNIOR ima za prodajo ročnega orodja široko razvejano prodajno-distribucijsko mrežo, saj prodajamo svoje proizvode v več kot 120 držav po vsem svetu. Tovrstna razpršenost in različnost geopolitičnih in makroekonomskih razmer ter pravnega, kulturnega in podjetniškega okolja nakazuje tudi na različna prodajna tveganja. Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti UNIOR-jevih procesov in proizvodov ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna partnerstva. Sočasno se usmerjamo k morebitnim novim kupcem in tržiščem, kar zahteva drugačen pristop in pogled na tveganja. Odzivamo se na trende na področju galvanskih zaščit na ročnem orodju, kjer smo v kontaktu s kupci in predvidevamo uporabo alternativnih materialov. Spremljamo tudi dogajanja v povezavi z globalnim gospodarstvom, gospodarskimi razmerami v Evropski uniji ter morebitno novo gospodarsko krizo.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da družba ne dobi poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani dolžnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato v družbi kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja.

TVEGANJE SPREMEMB OBRETNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot nizko, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. V družbi smo s sindikatom bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijona evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer obvladovano. Tveganje porasta obrestnih mer in analiza občutljivosti je prikazana v spodnji tabeli.

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2019

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina obr.	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2019	mere v %	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	88.145.942	-0,3900	51.565	171.885	343.769
6 mesečni EURIBOR	13.464.682	-0,3250	6.564	21.880	43.760
Skupni učinek	101.610.624		58.129	193.765	387.529

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2018

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina obr.	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2018	mere v %	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	89.850.017	-0,3090	41.645	138.818	277.636
6 mesečni EURIBOR	15.667.645	-0,2370	5.570	18.566	37.132
Skupni učinek	105.517.662		47.215	157.384	314.768

LIKVIDNOSTNO TVEGANJE

Likvidnostno tveganje predstavlja tveganje pomanjkanja likvidnih sredstev za poplačilo poslovnih in finančnih obveznosti družbe v dogovorjenih rokih. Likvidnostno tveganje zajema tveganja, povezana s pomanjkanjem razpoložljivih finančnih virov in posledično z nesposobnostjo družbe, da v dogovorjenih rokih poravnava svoje obveznosti. Plačilna sposobnost je v veliki meri odvisna od učinkovitega upravljanja z denarjem, terjatvami ter na drugi strani z obveznostmi ter dinamiko investiranja. V družbi upravljamo likvidnostno tveganje s spremljanjem in centraliziranim uravnavanjem likvidnosti sredstev (terjatev in zalog), obveznosti do virov sredstev in denarnih tokov iz poslovanja in naložbenja. Veliko pozornosti namenjamo pripravi in spremljanju načrta denarnih tokov, ki vključuje predvidene prilive in potrebne odlive. Uspešno načrtovanje nam omogoča optimalno upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev – kratkoročno neuravnoteženost uravnavamo s črpanjem odobrene revolving kreditne linije pri sindikatu poslovnih bank. To poleg denarja na računu pomeni tudi likvidnostno rezervo družbe. Zapadlost poslovnih obveznosti družbe je razkrita poglavju 12.3.14 Letnega poročila 2019, zapadlost finančnih obveznosti pa v poglavju 12.3.11 Letnega poročila 2019.

OPERATIVNA TVEGANJA**TVEGANJA, POVEZANA S POŠKODBAMI ZAPOSLENIH NA DELOVNEM MESTU**

Tveganje nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu predstavlja tveganja, povezana z nenačrtovano večjo odsotnostjo zaposlenih. Področje varnosti in zdravje pri delu ocenjuje verjetnost nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu z lastno metodologijo. Tveganja se ocenjujejo obdobjno in jih s primernimi preventivnimi ukrepi znižujemo. V letu 2019 smo na področju preventive izvajali aktivnosti iz Programa in promocije zdravja pri delu. Cilji programa so bili zmanjšanje nezgod pri delu, nadzor dosledne uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti in skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi. Nadaljevali smo s projektom Stop nezgodam ter uvedli in certificirali sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu OHSAS 18001 v zunanjih obratih. Posebno pozornost namenjamo tudi tveganjem, ki nastajajo pri uporabi nevarnih snovi, in morebitnim nesrečam zaradi tega. Pri tem prav tako izvajamo več sistemskih ukrepov za preprečevanje le-teh. Vsi ti ukrepi pripomorejo k izboljšanju zavedanja o možnostih nastanka in preprečevanju poškodb in zdravstvenih okvar na delovnem mestu. Z nižanjem/višanjem števila poškodb na delovnem mestu, se nam lahko niža/viša tudi odstotek odsotnosti z dela zaradi tega razloga. Zaradi večanja števila poškodb se nam lahko višajo tudi odškodninski zahtevki.

INFORMACIJSKA VARNOST

Informacijska varnost predstavlja proces, ki se izvaja varno in vztrajno zaradi varstva informacij in informacijskih sistemov pred neodobrenimi vdori, uporabo, razkritjem, razdorom, modifikacijo ali distribucijo. Vključuje nenehno usposabljanje, ocenjevanje, varovanje, nadzor in odkrivanje, reakcijo na slučaje in popravila, dokumentiranost in pregled. Zmanjšuje nezakonite dostope, uporabo, razkritje, ločitev, spremembo ali uničenje informacij. Cilj je ohraniti zaupnost, neokrnjenost in razpoložljivost informacij ne glede na njihovo obliko: elektronsko, tiskano ali katero drugo. Nabor omilitvenih ukrepov zajema sistemski pristop z uvajanjem sistema vodenja informacijske varnosti po standardih ISO 27001 in TISAX: ustrezna varnostna politika, organizacija informacijske varnosti, upravljanje človeških virov, fizična in okoljska varnost, upravljanje komunikacij, kontrola dostopa, uvedba informacijskega sistema in nadgradnje, razvoj in vzdrževanje programskih rešitev, obvladovanje incidentov, upravljanje neprekinjenega poslovanja in skladnost z zakonodajo. K izvedbi omilitvenih ukrepov smo posebej aktivno pristopili v drugi polovici leta 2019.

NEPREKINJENO POSLOVANJE

Nenaden izpad ali nedelovanje IT-okolja povzroči neposredno poslovno škodo. Neprekinjeno poslovanje je v kompleksnih IT-okoljih in procesih vedno težje dosegljivo. Učinkovit sistem za zagotavljanje neprekinjenega poslovanja in (morebitno) obnovo po katastrofi, ki poslovanje povrne tudi ob nesrečah in drugih nepričakovanih izpadih ali varnostnih incidentih, je zahtevna naloga, ki jo velja skrbno pripraviti. Nabor omilitvenih ukrepov zajema sistemski pristop z uvajanjem sistema upravljanja informatike po priporočilih COBIT in ITIL: vzpostavitev sistema za nadzor nad delovanjem opreme, razpoložljivost virov, RPO (svežina podatkov), RTO (čas obnove podatkov ali storitve), lokacija kopije podatkov, proces izvedbe okrevalnega postopka po korakih (zaznava incidenta, poročanje o incidentu, zbiranje informacij, ocena stanja, obveščanje o incidentu, ukrepanje, spoznanja (lessons learn), zaključek izrednega stanja). K izvedbi omilitvenih ukrepov smo posebej aktivno pristopili v drugi polovici leta 2019

NEDOBAVA OSNOVNIH SUROVIN IN BLAGA

Zaradi različnih vzrokov lahko ostanemo brez osnovne surovine ali drugega blaga, ki ga vgrajujemo v naše proizvode. Brez teh ne moremo zagotoviti zadostne količine izdelkov ali realizacije projekta, kar ključno vpliva na realizacijo dobav do kupca. Tveganje omilujemo z večjim naborom možnih dobaviteljev, varnostnimi zalogami, možnimi alternativnimi materiali.

TVEGANJE SKLADNOSTI

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMEMB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko družba ne zagotovi zakonsko predpisanih zahtev. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki jih lahko podjetje utрпи zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za podjetje in njegove dejavnosti. Tveganje ocenjujemo kot zmerno, to dosegamo z rednim spremljanjem predlogov sprememb zakonodaje in predpisov ter uvajanjem ustreznih internih aktov, za kar skrbita sektor FRS in pravna služba ob pomoči tudi zunanjih sodelavcev.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

Svetovna gospodarska rast se je v letu 2019 upočasnila, poslabšali so se tudi srednjeročni obeti glede nadaljnje rasti. Zaradi naraščajočih trgovinskih in političnih napetosti sta postali svetovna trgovina in industrija vse šibkejši, znižala se je tudi rast investicij. Globalno rast gospodarstva so v letu 2019 zavirala številna tveganja, kot so trgovinska nesoglasja med ZDA in Kitajsko, uvedba trgovinskih ovir, bojazen pred trdim brexitom, ohlajanje kitajskega gospodarstva, negotovost glede politik na svetovni ravni ter težave na nekaterih drugih hitro rastočih trgih.

Bruto družbeni produkt v Evropski uniji se je po ocenah Eurostata v celotnem letu 2019 povečal za 1,5 odstotka, medtem ko se je v območju evra okrepil za 1,2 odstotka, kar je bila precej nižja rast kot v prejšnjem letu, ko je dosegla 1,9 odstotka. Nemčija, ki je slovenska najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica, je v letu 2019 zabeležila le 0,6-odstotno rast BDP, kar predstavlja 0,9 odstotne točke nižjo rast kot v letu 2018, pri čemer se je rast v zadnjem trimesečju leta povsem ustavila. Industrijska proizvodnja je v letu 2019, v primerjavi z letom 2018, v območju evra upadla za 1,7 odstotka, v Evropski uniji pa za 1,1 odstotka.

Gospodarska rast v Sloveniji je v letu 2019 znašala 2,4 odstotka, kar je bilo manj kot v predhodnem letu (4,1 odstotka), kljub temu pa je bila presežena rast povprečja Evropske unije, s čimer se je že šesto leto zapored znižal zaostanek za povprečjem EU. K rasti je pomembno prispevalo zunanje povpraševanje, čeprav je bila rast izvoza manj izrazita kot v predhodnih dveh letih.

Makroekonomski kazalniki v 2019 za ključne trge Uniorja

	EU	Evroobmočje	Nemčija	Francija	Slovenija
Rast BDP	1,5 %	1,2 %	0,6 %	1,3 %	2,4 %
Brezposelnost	6,4 %	7,6 %	3,2 %	8,5 %	4,6 %

(Vir: Eurostat)

Na letni ravni je bila inflacija v evro območju 1,3-odstotna, v Sloveniji pa je bila 1,8-odstotna, medtem ko je bila povprečna letna inflacija 1,6-odstotna (v letu 2018 je bila 1,7-odstotna).

V Sloveniji je bila v letu 2019 vrednost industrijske proizvodnje za tri odstotke višja kot leta 2018, vendar je bila ta stopnja rasti za dve odstotni točki nižja kot v prejšnjem letu. Pri tem je bila vrednost proizvodnje v predelovalnih dejavnostih za 3,4 odstotka višja kot v letu 2018.

Analitiki so v začetku leta 2020 napovedovali, da se bo rast svetovne gospodarske aktivnosti postopoma krepila, vendar bi naj ostala nižja kot v preteklih letih, pri čemer bodo svetovno rast BDP povečevale zlasti države v razvoju. V tem trenutku je izboljšanje razmer v svetovnem gospodarstvu zelo oteženo zaradi težav, ki jih v svetovni trgovini in globalni dobaviteljski verigi povzroča epidemija koronavirusa.

(Viri: Podatki SURS in Eurostat, OECD, Banka Slovenije: Povzetek makroekonomskih gibanj)

2019

1919

Avtomobilska industrija

Proizvodnja in prodaja motornih vozil v svetu

Že drugo leto zapored se je svetovna avtomobilska industrija skrčila, saj je bilo v letu 2019 proizvedeno 91,8 milijona motornih vozil, kar je 5,2 odstotka manj kot v letu 2018. Kitajska je kljub 7,5-odstotnemu upadu proizvodnje s 25,7 milijoni zadržala položaj največje proizvajalke vozil na svetu. Drugo mesto med kontinenti je zadržala Evropa, kjer je ob 4,3-odstotnemu zmanjšanju proizvodnje bilo izdelanih 21,3 milijonov vozil, njen delež v svetovni avtomobilski industriji pa je znašal 23,2 odstotka. Tudi globalna prodaja motornih vozil se je znižala že drugo leto zapored, v letu 2019 je bilo prodanih 90,7 milijonov motornih vozil, kar je 4 odstotke manj kot v letu 2018.

Proizvodnja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2018	2019	Rast 19/18
EVROPA	22,3	21,3	-4,3 %
EU28	18,6	17,7	-4,7 %
EU15	14,3	13,4	-6,3 %
Nemčija	5,1	4,7	-9,0 %
Španija	2,8	2,8	0,1 %
Francija	2,3	2,2	-2,9 %
Vel. Britanija	1,6	1,4	-13,9 %
Ostala Evropa	3,7	3,6	-2,2 %
AMERIKA	20,8	20,1	-3,6 %
ZDA	11,3	10,9	-3,7 %
Mehika	4,1	4,0	-2,8 %
Brazilija	2,9	2,9	2,2 %
AZIJA & OCEANIJA	52,7	49,3	-6,4 %
Kitajska	27,8	25,7	-7,5 %
Japonska	9,7	9,7	-0,5 %
Indija	5,1	4,5	-12,2 %
Južna Koreja	4,0	4,0	-1,9 %
AFRIKA	1,1	1,1	0,3 %
SKUPAJ	96,9	91,8	-5,2 %

Prodaja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2018	2019	Rast 19/18
EVROPA	20,2	20,2	0,5 %
EU28	17,5	17,8	1,6 %
EU15	15,8	16,0	1,2 %
Nemčija	3,8	4,0	5,1 %
Španija	1,6	1,5	-4,0 %
Francija	2,6	2,7	2,3 %
Vel. Britanija	2,7	2,7	-2,1 %
Ostala Evropa	2,7	2,5	-6,9 %
AMERIKA	25,7	25,3	-1,6 %
ZDA	17,7	17,5	-1,3 %
Mehika	1,4	1,4	-4,3 %
Brazilija	2,5	2,8	12,9 %
AZIJA & OCEANIJA	47,4	44,0	-7,2 %
Kitajska	28,1	25,8	-8,2 %
Japonska	5,3	5,2	-1,5 %
Indija	4,4	3,8	-13,3 %
Južna Koreja	1,8	1,8	-1,8 %
AFRIKA	1,2	1,2	-4,7 %
SKUPAJ	94,5	90,7	-4,0 %

(Vir: OICA - Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil; podatki zajemajo poleg osebnih avtov tudi tovornjake in avtobuse)

Prodaja osebnih avtomobilov v Evropski uniji

Prodaja osebnih avtomobilov v Evropski uniji je do konca avgusta 2019 večinoma zaostajala v primerjavah glede na enak mesec preteklega leta, tako da je bilo v osmih mesecih prodanih za 3,2 odstotka manj avtomobilov kot v preteklem letu. Od septembra dalje je bila prodaja avtomobilov vsak mesec večja kot v primerljivih mesecih preteklega leta, ko je bila prodaja zaradi uvedbe novega merilnega protokola WLTP precej nižja. Na koncu je sledil še po prodaji zgodovinsko rekorden mesec december, tako da se v celotnem letu 2019 število prodanih osebnih avtomobilov v Evropski uniji povečalo za 1,2 odstotka in doseglo 15,3 milijona, kar predstavlja naraščanje prodaje že šesto leto zapored. Pri tem se je med novoregistriranimi osebnimi vozili v Evropski uniji delež avtomobilov z bencinskim motorjem povečal s 56,6 odstotka v letu 2018 na 58,9 odstotka v letu 2019. Na drugi strani je delež dizelskih avtomobilov upadel s 35,9 odstotka v letu 2018 na 30,5 odstotka v letu 2019. Tri odstotke vseh novoregistriranih avtov je bilo na električni pogon (leta 2018 jih je bilo dva odstotka), preostanek pa so druge oblike alternativnih pogonov.

(Vir: ACEA - Evropsko združenje avtomobilskih proizvajalcev)

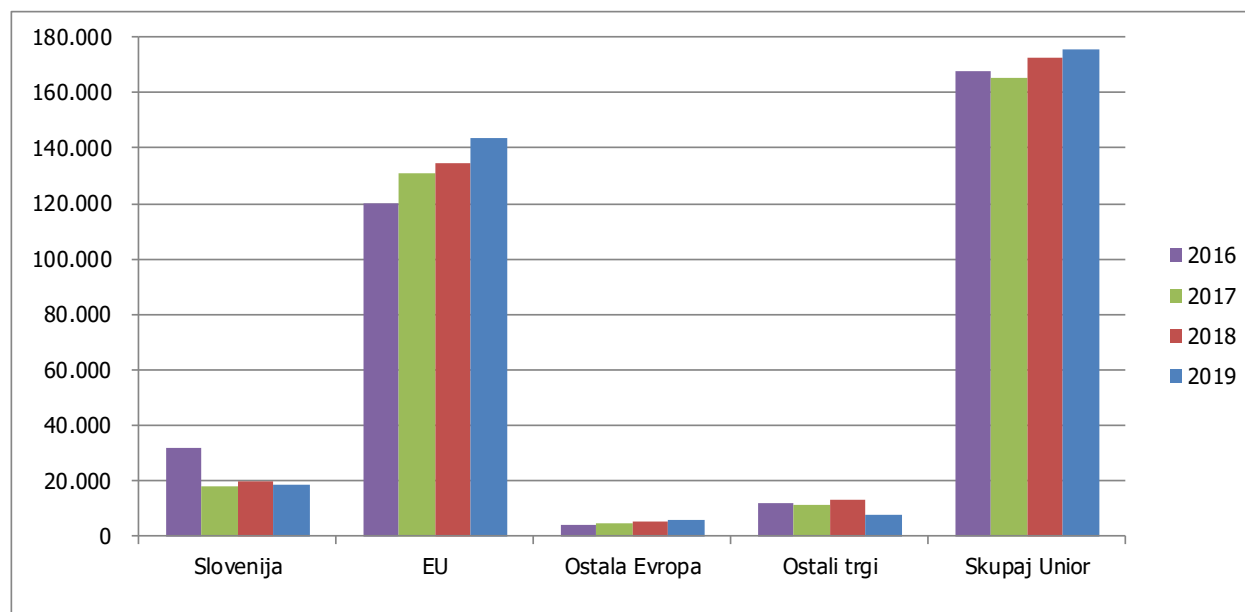
10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2019 znašali 175,3 milijona evrov in so v primerjavi s preteklim letom večji za 1,7 odstotka. Rast prodaje sta zabeležila programa Ročno orodje in Strojegradnja, medtem ko je prodaja programa Odkovki nižja kot v letu 2018, predvsem zaradi zmanjšanja naročil nemške avtomobilske industrije v zadnjem kvartalu. Največje povečanje prihodkov je prisotno na programu Strojegradnja, kjer je zabeležena povsem drugačna dinamika in vrednost prodaje kot v preteklem letu, kar smo pa tudi načrtovali.

Neevrski trgi predstavljajo 7,7 odstotka naših prihodkov, prodaja na teh trgih je upadla za 25,4 odstotka, predvsem zaradi tega, ker je prodaja programa Strojegradnja bila v večini na evropske trge, skozi celo leto pa se je kazala kriza na trgih severne Afrike in bližnjega vzhoda. Trgi EU v strukturi predstavljajo 92,3 odstotka in so za naše poslovanje najpomembnejši. Na njih smo na trgih EU brez Slovenije zabeležili 6,9 odstotno rast kar je posledica večje prodaje programa Strojegradnja, prodaja v Sloveniji pa je upadla za 8,2 odstotka.

Prihodki od prodaje po trgih

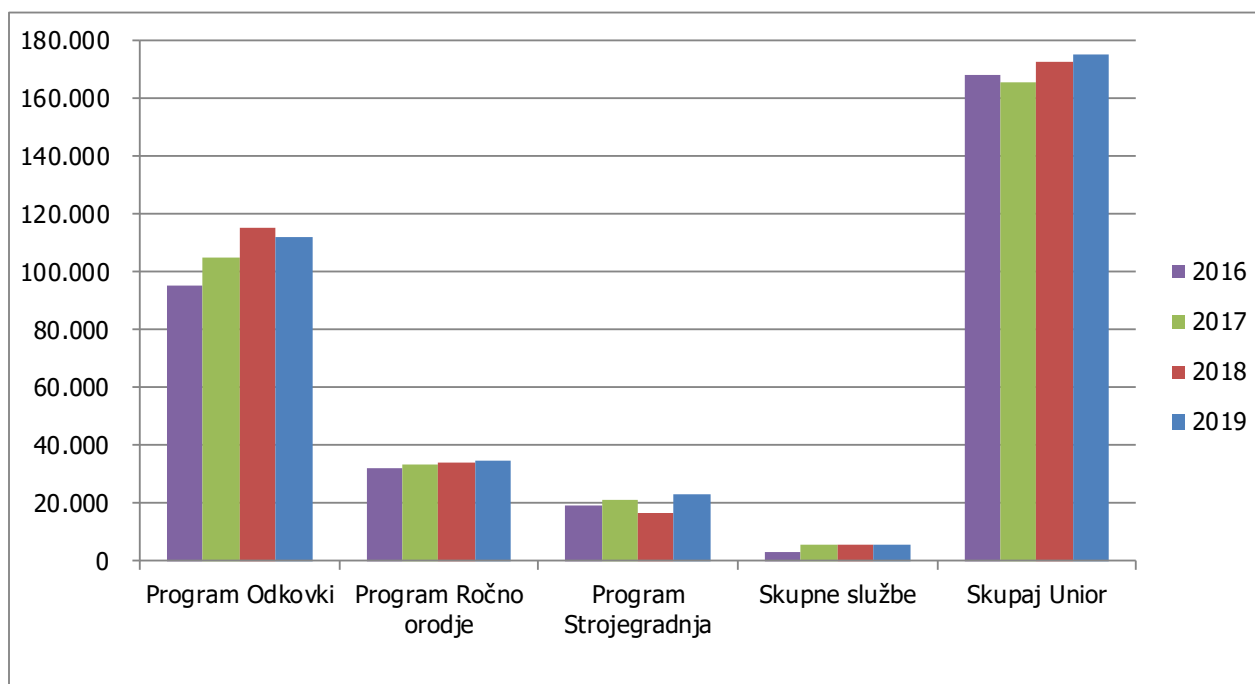
(v tisočih EUR)	2019	2018	2017	2016
Slovenija	18.355	19.985	18.146	32.048
EU	143.489	134.287	131.059	119.893
Ostala Evropa	5.601	4.998	4.501	4.365
Ostali trgi	7.892	13.095	11.567	11.636
Skupaj Unior	175.336	172.365	165.273	167.942

Program Strojegradnja je zabeležil vrednostno najvišjo rast prodaje, in sicer je prodaja v primerjavi s preteklim letom večja za 5,8 milijona evrov oziroma 34,4 odstotka. Program Ročno orodje je v letu 2019 prodal za 1,8 odstotka več kot v preteklem letu, prodaja programa Odkovki pa je za 3 odstotke nižja.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisočih EUR)	2019	2018	2017	2016
Program Odkovki	112.128	115.566	104.676	95.491
Program Ročno orodje	34.837	34.233	33.516	32.239
Program Strojegradnja	22.751	16.932	21.413	19.311
Skupne službe	5.535	5.460	5.614	3.282
Vzdrževanje	85	174	54	120
Skupaj Unior	175.336	172.365	165.273	167.942

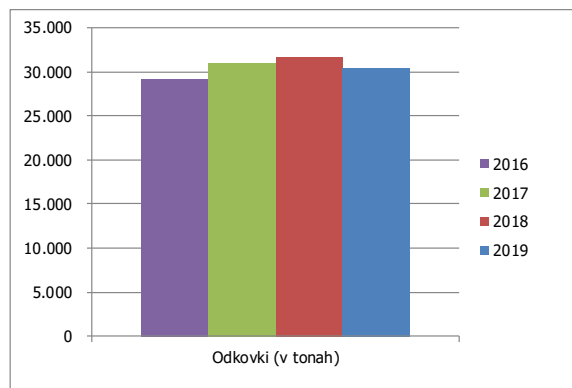
10.3 Proizvodnja in storitve

Proizvodnja na programih Odkovki in Ročno orodje se je v primerjavi s preteklim letom znižala. S tem je proizvodnja na programu Odkovki sledila zmanjšanemu povpraševanju na trgu, kar se odraža tudi v nižji prodaji v primerjavi s preteklim letom, medtem ko je bila prodaja na programu Ročno orodje kljub nižji proizvodnji nekoliko višja kot v preteklem letu. Zmanjšanje proizvodnje v teži na programu Odkovki znaša 3,7 odstotka, na programu Ročno orodje pa je bila proizvodnja v kosih nižja za 4,6 odstotka. V programu Strojegradnja, kjer merimo proizvodnjo s številom opravljenih ur, je bilo za 11,5 odstotka več opravljenih ur, zaradi večjega obsega pridobljenih naročil za poslovno leto 2019 in posledično večje prodaje.

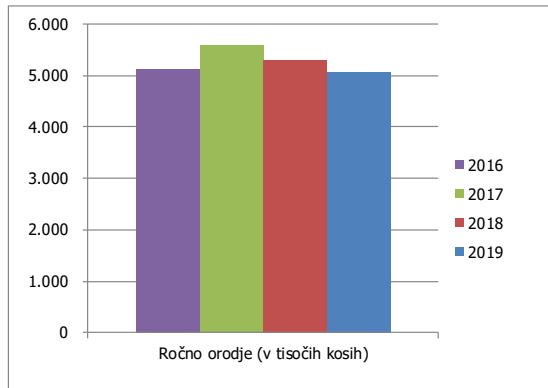
Proizvodnja in storitve po programih

	2019	2018	2017	2016
Odkovki (v tonah)	30.486	31.662	30.978	29.263
Odkovki (v tisočih kosih)	73.988	79.516	79.966	78.144
Ročno orodje (v tonah)	2.798	2.931	2.787	2.688
Ročno orodje (v tisočih kosih)	5.048	5.291	5.601	5.130
Strojegradnja (opravljene ure)	71.305	63.978	61.868	66.239

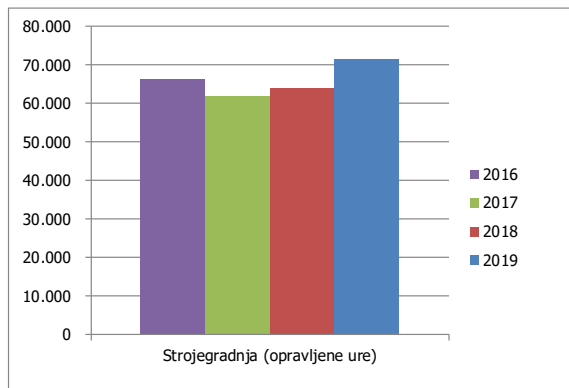
Proizvodnja Odkovki

Proizvodnja Ročno orodje

Proizvodnja Strojegradnja

2019

1919

10.4 Nabava

Jeklo

Ponudba in dobava jekla sta bili v letu 2019 ugodni, saj so se pri proizvajalcih zaradi splošnega zmanjšanja naročil sprostile proizvodne kapacitete, dobavni termini so se dodatno skrajševali in znašajo okvirno od 60 do 80 dni. Zaradi turbulentnih sprememb naročil naših kupcev, smo se soočali z mnogimi preklici ter spremembami že potrjenih naročil našim dobaviteljem. V letu 2019 smo nabavili 53.409 ton jekla za predelavo, kar primerjalno z letom 2018 pomeni 3,3 odstotka manj. Cene so bile nižje zaradi dogovorjenih nižjih osnovnih cen, kakor tudi dodatkov (jekleni odpad in legirni dodatki). Zaloge jekla je konec leta 2019 znašala 5.728 ton, povprečna mesečna poraba je bila 4.382 ton.

Jekleni prah

V letu 2019 smo nabavili 502 toni jeklenega prahu, kar je 8,1 odstotka manj kot v letu 2018. Cene so se povečale zaradi dviga osnovnih cen in dviga cen dodatkov. Dobavni roki so se stabilizirali in povprečno znašajo dva meseca. To je vplivalo tudi na zaloge, ki so bile v povprečju nižje kot v letu 2018.

Ostalo (puše, aluminij, bakrena pločevina, siva litina, barvne kovine)

V letu 2019 smo nabavili 10.509 kilogramov različnega asortimenta barvne metalurgije, v skupni vrednosti 104 tisoč evrov. Primerjalno z letom 2018 smo količinsko naročili več, vrednostno pa manj. Primerjava med leti ni primerna, ker gre za veliko različnih materialov in cen, ki se med leti ne ponavljajo.

Pločevina

Poraba tako konstrukcijske kot legirane pločevine je v letu 2019 znašala 1.224 ton, kar je za 7,4 odstotka več kot v preteklem letu. Cena pločevine je v letu 2019 na enakem nivoju kot v letu 2018.

Brusni material

Poraba brusnih materialov je bila v letu 2019 za približno 10 odstotkov manjša kot v letu 2018 in je znašala 365 tisoč evrov.

Rezilno orodje

Poraba rezilnega orodja je v letu 2019 v primerjavi s preteklim letom 2018 vrednostno manjša za 3,9 odstotka, kar je posledica manjšega obsega dela v letu 2019 glede na 2018.

Potrošni material

Poraba potrošnega materiala je v letu 2019 glede na leto 2018 vrednostno porasla za 14,6 odstotka, kar je predvsem posledica povečanega obsega del v sektorju Vzdrževanje, prav tako pri potrošnem materialu beležimo rahel dvig cen.

Kemični izdelki

Pri kemičnih izdelkih smo v letu 2019 zabeležili glede na leto 2018 vrednostni padec porabe za 4,7 odstotka, kar je v večji meri vpliv bolj smotrne uporabe in zamenjave nekaterih emulzij, masti in olj z bolj učinkovitimi.

10.5 Uspešnost poslovanja

V letu 2019 smo v družbi UNIOR d.d. ustvarili 6,1 milijona evrov čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2018, ko smo zabeležili 6,8 milijona evrov čistega poslovnega izida, za 0,7 milijona evrov oziroma za 9,9 odstotka slabše. Čisti poslovni izid leta 2018 je vključeval 2 milijona evrov pozitivnih razlik iz naslova prodaje naložbe v družbo RTC Krvavec d.d., prodaje naložbe v družbo Rhydcon d.o.o. ter prodaje nepremičnine, tako da je dejanski poslovni izid leta 2019 z izločenim vplivom prodaj v letu 2018 za 1,3 milijona evrov boljši kot v letu 2018.

V letu 2018 so prodaja RTC Krvavec, prodaja deleža v Rhydconu in prodaja nepremičnine pozitivno vplivali na poslovni izid v skupni višini 2,04 milijona evrov, medtem ko večjih pozitivnih učinkov iz naslova prodaj premoženja v letu 2019 ni bilo.

Izid iz poslovanja je slabši za 0,3 milijona evrov – v letu 2019 znaša dobiček iz poslovanja 7,5 milijona evrov, medtem ko je bil v letu 2018 ustvarjen v višini 7,8 milijona evrov. Dosežen EBITDA v letu 2019 znaša 15,9 milijona evrov in za doseženim v preteklem letu zaostaja za 0,4 milijona evrov. Na minimalno zaostajanje EBIT in EBITDA sta vplivala predvsem manjša prodaja in proizvodnja v zadnjem kvartalu, še posebej pa v decembru 2019.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisočih EUR)	2019	2018	2017	2016
Prihodki od prodaje	175.336	172.365	165.273	167.942
Poslovni stroški	175.099	173.255	160.088	167.922
EBIT	7.526	7.795	9.414	8.507
EBITDA	15.859	16.274	16.278	18.691
Poslovni izid pred davki	6.774	7.559	7.554	4.813
Čisti poslovni izid	6.124	6.795	7.747	5.089

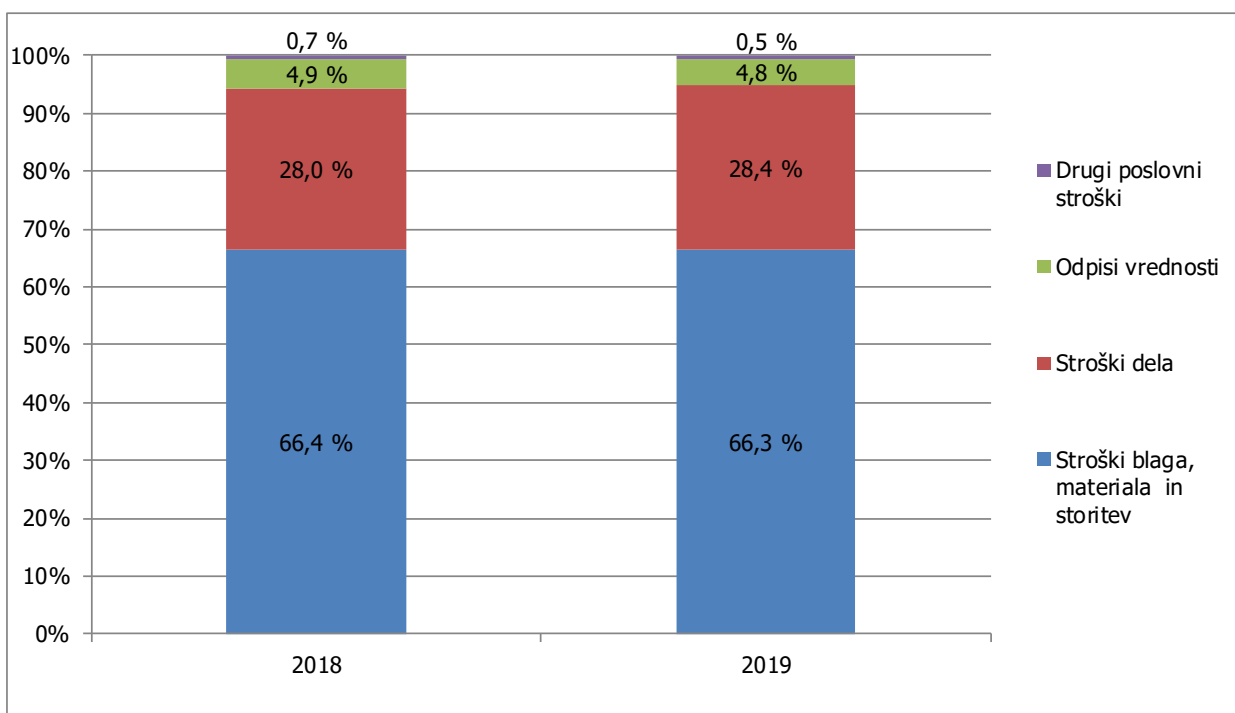
Tudi v letu 2019 sta ostala osnovna in temeljna cilja varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti podjetja. Vse zaveze do bank, opredeljene v Sindicirani kreditni pogodbi iz decembra 2016, izpolnjujemo brez odstopanj. Med konkurenti, pri dobaviteljih, bankah in v širšem okolju zaradi rezultatov našega dela, kvalitetnih in inovativnih izdelkov in storitev uživamo čedalje večji ugled na marsikaterem področju, kar potrjuje tudi to, da je družba UNIOR marca 2020 prejela certifikat zlate bonitetne odličnosti razreda AAA, ki ga podeljuje analitična hiša Bisnode, največja partnerska družba bonitetne hiše Dun & Bradstreet, ki v okviru mednarodnega projekta izvaja finančne analize podjetij in ima večletno tradicijo v podeljevanju certifikatov bonitetne odličnosti v 12 evropskih državah. Le 9,6 odstotka najboljših poslovnih subjektov v Sloveniji se uvršča v najvišji razred bonitete AAA, zlato bonitetno odličnost AAA pa je doseglo zgolj 6,9 odstotka vseh podjetij v Sloveniji. Družba UNIOR d.d. se tako s pridobljenim certifikatom zlate bonitetne odličnosti AAA uvršča v vrh najboljših pravnih subjektov v Sloveniji. V dejavnosti po SKD klasifikaciji Kovanje, stiskanje, vtiskovanje in valjanje kovin, prašna metalurgija pa je le 8 podjetij, ki dosegajo mednarodno priznane standarde bonitetne odličnosti.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v letu 2019 v primerjavi s preteklim letom povečali za 1,1 odstotka in za 0,2 odstotni točki presegajo rast kosmatega donosa, ki je za 0,9 odstotka večji kot v letu 2018. Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto je primerljiva, in sicer so v strukturnem deležu izgubili stroški blaga materiala in storitev ter odpisi vrednosti, medtem ko so se stroški dela v strukturnem deležu povečali.

Struktura poslovnih odhodkov

(v tisočih EUR)	2019	2018
Stroški blaga, materiala in storitev	116.056	115.046
Stroški dela	49.706	48.471
Odpisi vrednosti	8.332	8.479
Drugi poslovni stroški	1.005	1.259
Skupaj poslovni odhodki	175.099	173.255

Stroški blaga, materiala in storitev so bili s primerljivim preteklim obdobjem skupaj višji za 0,9 odstotka. Stroški dela so višji za 2,5 odstotka, kar je posledica uskladitve plač s 1. 1. 2019 v družbi, skladno s tarifno prilogo kolektivne pogodbe za dejavnost kovinskih materialov in livarn v povprečju za 3 odstotke ter porasta dodatka na delovno dobo (dodatno leto). Prav tako pa je bilo nujno treba uskladiti plače kadru, ki ga na trgu še vedno primanjkuje. Odpisi vrednosti ter drugi poslovni stroški predstavljajo strukturno manjši delež, so pa odpisi vrednosti nižji za 6,7 odstotka, drugi poslovni stroški pa so nižji za 20,2 odstotka.

Produktivnost

(v EUR)	2019	2018	2017	2016
Kosmati donos na zaposlenega	104.001	101.714	94.853	85.770
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	37.337	36.374	35.295	34.161

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2018 povečala za 2,2 odstotka. Drugi in hkrati pomembnejši kazalnik – bruto dodana vrednost na zaposlenega je za 2,6 odstotka večji. S tem oba kazalnika dosegata rekordne vrednosti v zgodovini poslovanja družbe.

10.6 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	2019	2018	2019	2018
Stopnja lastniškosti financiranja <i>(kapital / obveznosti do virov sredstev)</i>	0,397	0,380	0,461	0,449
Stopnja dolgoročnosti financiranja <i>((kapital + dolgoročni dolгови + dolgoročne rezervacije) / (obveznosti do virov sredstev))</i>	0,708	0,745	0,724	0,754
Stopnja osnovnosti investiranja <i>(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)</i>	0,369	0,353	0,512	0,507
Stopnja dolgoročnosti investiranja <i>((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)</i>	0,561	0,545	0,600	0,597
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev <i>(kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)</i>	1,077	1,077	0,901	0,886
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient <i>(likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	0,080	0,093	0,142	0,132
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient <i>((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)</i>	0,450	0,603	0,583	0,661
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient <i>(kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	1,458	1,719	1,414	1,596
Koeficient gospodarnosti poslovanja <i>(poslovni prihodki / poslovni odhodki)</i>	1,043	1,045	1,063	1,062
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala <i>(čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)</i>	0,065	0,076	0,063	0,078
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala <i>(vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital matične družbe)</i>	0,000	0,000	0,000	0,000

2019

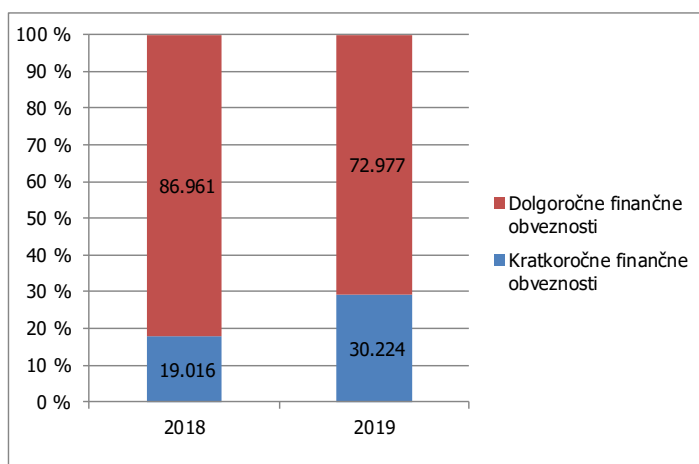
1919

10.7 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so konec leta 2019 znašala 251,5 milijona evrov in so se v koledarskem letu 2019 znižala za 0,6 milijona evrov oziroma za 0,2 odstotka. Dolgoročna sredstva so se povečala za 3 milijone evrov. Za 2,5 milijona evrov so se povečala opredmetena osnovna sredstva zaradi presežka vlaganj nad amortizacijo ter neopredmetena sredstva za 1,3 milijona evrov. Dolgoročne finančne naložbe so se znižale za 13 tisoč evrov zaradi odplačil dolgoročno danih posojil. Dolgoročne poslovne terjatve so nižje za 146 tisoč evrov, in sicer zmanjšanje skoraj v celoti predstavljajo nižje dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini, 0,6 milijona evrov pa dolgoročna sredstva zmanjšujejo nižje odložene terjatve za davek. Kratkoročna sredstva so se znižala za 3,6 milijona evrov oziroma za 3,2 odstotka. Stanje zalog je za 1,4 milijona evrov višje zaradi visoke stopnje nedokončane proizvodnje predvsem v programu Strojegradnja zaradi visoke stopnje dokončnosti projektov iz začetka poslovnega leta 2020 že v poslovnem letu 2019. Kratkoročne finančne naložbe so višje za 0,8 milijona evrov zaradi višjega stanja kredita do družbe Unitur d.o.o. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev so nižje za 5,6 milijona evrov zaradi pospešene izterjave in manjše prodaje v mesecu decembru, medtem ko je stanje denarnih sredstev za 0,2 milijona evrov nižje kot na začetku leta.

Kapital družbe se je v letu 2019 povečal za 4,1 milijona evrov, kar je posledica dobička poslovnega leta 2019 v višini 6,1 milijona evrov ter pridobitve lastnih delnic v vrednosti 2 milijona evrov, ki se izkazujejo v kapitalu kot odbitna postavka. Finančne obveznosti so se v tekočem letu znižale za 2,8 milijona evrov, in sicer iz naslova rednih odplačil glavnice posojil in obrokov finančnega najema v letu 2019. Družba se na novo ni zadolževala. 70,7 odstotka finančnih obveznosti družbe je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo črpano revolving posojilo ter 14,8 milijona evrov glavnice dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v letu 2020. Glede na obrestno mero je 98,5 odstotka vseh finančnih obveznosti družbe vezanih na spremenljivo obrestno mero, od tega je 46,7 odstotka teh ščitenih z obrestno zamenjavo do decembra 2022.

Ročnost finančnih obveznosti

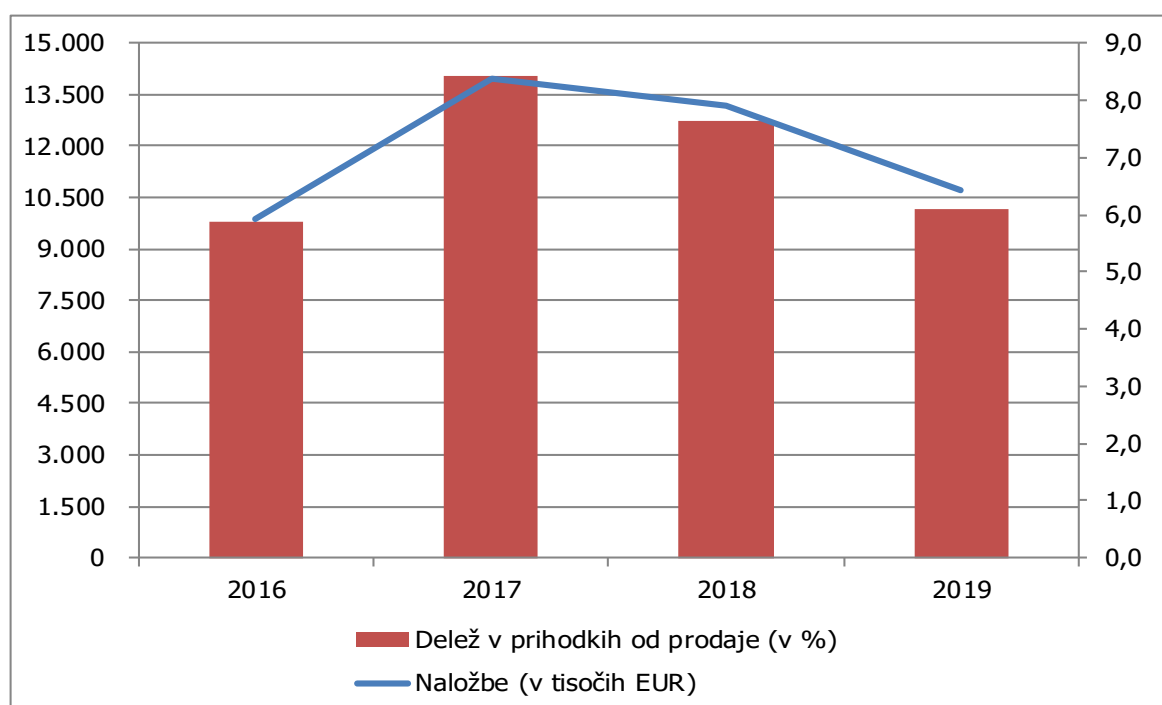

Poslovne obveznosti so se v letu 2019 znižale, in sicer za 2,2 milijona evrov oziroma za 4,8 odstotka, in znašajo 43,2 milijona evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so večje za 0,7 milijona evrov, za 0,5 milijona evrov so nižje obveznosti do družb v skupini ter obveznosti iz naslova prejetih predujmov s strani kupcev, ki so nižje za 2,1 milijona evrov. Druge kratkoročne poslovne obveznosti so nižje za 0,3 milijona evrov, med njimi je tudi za 0,3 milijona evrov kratkoročno odloženih prihodkov za blago, ki je bilo odpremljeno v mesecu decembru, a še ni prispelo do kupcev v letu 2019.

10.8 Investicije

V letu 2019 smo izvedli za 10,7 milijona evrov investicij v nova osnovna sredstva. 2,8 milijona evrov vlaganj je bilo v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2018 znižala za 2,5 milijona evrov. Vlaganj v gradbene objekte je bilo za 3 milijone evrov, največ v tem predstavljajo vlaganja za potrebe razširitve proizvodnih prostorov. Za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje smo namenili 4,5 milijona evrov, in sicer glavnino (2,7 milijona evrov) za program Odkovki, za katerega smo kupili in usposobili prvo povsem robotizirano kovaško linijo.

	2019	2018	2017	2016
Naložbe (v tisočih EUR)	10.708	13.165	13.948	9.866
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	6,11	7,64	8,44	5,87

Za plačila naložb v osnovna sredstva smo v letu 2019 namenili 10,2 milijona evrov. Plačila so v letu 2019 za 0,9 milijona evrov nižja kot v preteklem letu, 1,1 milijona evrov sredstev pa je bilo v letu 2019 namenjeno še za plačila investicij preteklega leta 2018.

2019

1919

10.9 Služba notranje revizije

Služba notranje revizije organizacijsko deluje kot samostojna in neodvisna podporna funkcija v okviru obvladujoče družbe in je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe ter funkcijsko revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu. Notranjerevizijske preglede izvajamo na ravni UNIOR d.d. in v odvisnih družbah Skupine UNIOR v Sloveniji in tujini na podlagi Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju in sprejete Notranjerevizijske temeljne listine.

Služba notranje revizije svoje poslanstvo izvaja v okviru potrjenega srednjeročnega in letnega načrta dela. V skladu z načrtom dela za leto 2019 smo opravili enajst rednih notranjerevizijskih pregledov in en izredni notranjerevizijski pregled. V letu 2019 je bil zaključen tudi notranjerevizijski pregled s področja IT (iz načrta dela 2018), ki ga je izvedel zunanji izvajalec notranjerevizijskih storitev.

V okviru izvedenih pregledov smo preverili doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revidiranega področja. Za posamezna pregledana področja smo predlagali priporočila, kot možnosti za izboljšave revidiranega področja. Redno smo izvajali tudi preverjanje njihovega uresničevanja.

Služba notranje revizije je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirani enoti, vodstvu revidirane enote in upravi družbe. Obdobno pa smo zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročali upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

10.10 Dogodki po bilanci stanja

Prejetje tožbe

Družba je 20. februarja prejela tožbo s strani Okrožnega sodišča v Celju, ki je bila vložena 30. 12. 2019 vezano na gospodarski spor med družbama Rhydcon d.o.o. in UNIOR d.d. za plačilo 754.938 evrov skupaj z obrestmi v zameno za prejete delnice družbe UNIOR d.d.

Vpliv epidemije zaradi bolezni Covid-19 na poslovanje

Zaradi vsesplošne negotovosti in hitro spreminjajočih razmer težko podamo oceno vpliva na poslovanje zaradi epidemije povzročene z boleznijo Covid-19. Družba je pripravila prve ocene vpliva na poslovanje in sicer bi upad prodaje na letnem nivoju za 10 odstotkov pomenil upad načrtovanega čistega poslovnega izida za 2,6 milijona evrov, morebiten upad za 20 odstotkov pa za 6,8 milijona evrov. Zaradi trenutnega zmanjševanja naročil pri kupcih in skrbi za zdravje svojih zaposlenih, pa bo družba tudi prilagodila svoje proizvodne kapacitete in znižala proizvodnjo. Podrobneje je vpliv epidemije predstavljen v poglavju 12.9 in 17.9 Letnega poročila 2019.

10.11 Izvajanje javne službe

Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

Koncesijska pogodba je bila sklenjena z Občino Zreče za obdobje 20 let. UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče prevzel koncesijsko dejavnost s Pogodbo o upravljanju in izvajanju. V skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje javne gospodarske službe oskrbe s toplotno energijo na območju Zreč pa se je UNIOR d.d. zavezal tudi za upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije.

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – proizvodnja in oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2019	2018
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	500.506	542.029
Skupaj prihodki	500.506	542.029
Stroški materiala in storitev	500.948	501.432
Amortizacija	82.221	69.816
Stroški dela	104.533	100.199
Drugi poslovni odhodki	15.477	15.758
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	13.392	13.917
Skupaj stroški poslovanja	716.570	701.122
POSLOVNI IZID	(216.064)	(159.093)

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih. Prihodke predstavlja zaračunana toplotna energija uporabnikom

Stroški poslovanja so sestavljeni iz fiksnih upravičenih stroškov (stroški materiala, storitev, strošek dela, strošek vzdrževanja, amortizacija in drugi odhodki poslovanja) in variabilnih stroškov (strošek energenta).

Sodila za ločevanje odhodkov v zvezi z izvajanjem javne službe v skladu z Zakonom o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih delavnosti (ZPFOLERD-1)

Družba UNIOR d.d. izvaja javno službo na področju gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče.

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s koncesijskimi pogodbami so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta in sicer:

- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE 1 (proizvodnja elektrike in toplote)
- stroškovno mesto z oznako 52200 – SPTE 2 (proizvodnja elektrike in toplote)
- stroškovno mesto z oznako 52500 – Kotlarna Dobrava (toplota)

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oziroma amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Razdelitev toplote in elektrike po proizvodnji

Fiksni upravičeni stroški brez stroškov energentov (stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, stroški vzdrževanja, amortizacija, drugi odpisi vrednosti in drugi odhodki poslovanja) na Kotlarni Dobrava SM 52500 v celoti izhajajo iz proizvodnje in prodaje toplote.

Na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 pa se fiksni stroški izračunajo glede na delež proizvedene električne energije in toplote.

Izračun temelji na tehnični specifikaciji proizvajalca proizvodne naprave in je v razmerju;

- SPTE 1: SM 52100 (elektrika 391 kW – 45,4 odstotka)
(toplota 508 kW – 54,6 odstotka)
- SPTE 2: SM 52200 (elektrika 637 kW – 43,94 odstotka)
(toplota 766 kW – 56,51 odstotka)

Variabilni stroški (energenti) na stroškovnem mestu 52100 kogeneracija SPTE 1 in 52200 kogeneracija SPTE 2 se določijo v razmerju dejansko proizvedene elektrike in proizvedene toplote.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredni stroški gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Deloitte revizija d.o.o. v letu 2019.

10.12 Cilji za leto 2020

V družbi UNIOR d.d. v letu 2020 načrtujemo 174,5 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar predstavlja 0,5-odstotno znižanje v primerjavi s preteklim letom.

Ob zaključku leta 2020 načrtujemo dobiček v višini 4,2 milijona evrov, kar je za 1,9 milijona evrov manj, kot je bilo doseženo v poslovnem letu 2019.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisočih EUR)	2020 (načrt)	2019 (realizacija)
Prihodki od prodaje	174.505	175.336
EBIT	6.510	7.526
EBITDA	15.552	15.859
Poslovni izid	4.179	6.124

Program Odkovki

V programu Odkovki načrtujemo v letu 2020 prodajo v višini 101,6 milijona evrov. Prodajni plan temelji na obstoječi in predvideni konjunkturi v letu 2020, splošnih gospodarskih napovedih v EU, lastni oceni prodaje po posameznih projektih in deloma na napovedih, ki smo jih prejeli od posameznih kupcev. Pozitivno za nas je, da dobavljamo ojnice za avtomobilsko industrijo skoraj izključno za bencinske motorje, kar povečuje našo rast na področju ojnice in s tem rast prometa. Na drugi strani pa je čutiti veliko negotovost s strani naših kupcev, ki so za leto 2020 praviloma zelo pozno pošiljajo predvidene plane prodaje v letu 2020. Negotovost napovedi naročil največjih kupcev za nas pomeni manj kvalitetno napovedovanje planirane prodaje in s tem večje možne odmike dosežene prodaje od s planirano.

Nizka rast prodaje v evrih je načrtovana predvsem zaradi nižjih prodajnih cen za kilogram prodanega odkovka zaradi predvidenega upada vrednosti dodatkov za jeklo in predvidenih nižjih osnovnih cen jekel. Cenovni nivo prodaje temelji na dodatku za jeklo za zadnji kvartal 2019 in predvidevanju, da bomo lahko bazne cene jekla v letu 2020 pri dobaviteljih znižali, kar pa se bo odražalo tudi v spremembi prodajnih cen, saj bodo kupci znižanje cen jekla prelevili v znižanja cen naših artiklov. Če bo v letu 2020 prišlo do bistvenih sprememb cen dodatkov pri jeklu (dodatkov za odpadno železo in legirnih dodatkov) in do spremembe baznih cen jekel, lahko prodaja odstopa od plana, s tem pa tudi dosežena dobiček in EBITDA zaradi zamikov pri obračunu dodatkov (kvartalni obračun).

V Evropi je prodaja osebnih avtomobilov v letu 2019 upadla za približno 2 odstotka glede na leto 2018 in tudi obeti vsaj za prvi kvartal 2020 niso obetajoči. Dodatno evropska avtomobilska industrija občuti padec konjunktore na Kitajskem, kjer prodaja pada glede na leto 2018 že od začetka leta 2019 in se je ustalila pri indeksu 90–92 glede na leto 2018.

Leto 2020 je negotovo tudi zaradi napovedanih carinskih dajatev s strani Severne Amerike za uvoz EU-avtomobilov v Ameriko, kjer so današnje carinske dajatve 2,5 odstotka, Trumpova administracija pa napoveduje dajatve celo do 25 odstotkov. Na drugi strani pa je pomembno, kako se bo v letu 2020 obnašal kitajski trg.

Strateški cilji programa Odkovki bodo tako naravnani k ustvarjanju potrebnih tehničnih in kapacitivnih pogojev za ohranjanje obstoječih tržnih deležev, krčenju vseh aktivnosti in stroškov, ki ne prinašajo dodane vrednosti, in k iskanju novih projektov in razvojnih smeri, ki sicer odstopajo od

trenutne tržne in proizvodne politike programa, a sledijo aktualnim smernicam v avtomobilski industriji.

Na področju toplega kovanja bomo dosegli 84,5 milijona evrov prodaje. Povečanje je planirano predvsem na programu ojnica za francosko tržišče.

Na področju obdelave odkovkov načrtujemo 11,5 milijona evrov prodaje, v obratu Sinter pa 5,5 milijona evrov prodaje.

Program Ročno orodje

Na programu Ročno orodje načrtujemo 36,1 milijona evrov prodaje. Načrtovana realizacija prodaje samega ročnega orodja je 33,8 milijona evrov, pri čemer se bo prodaja specialističnega orodja povečala in bo dosegla 12 milijonov evrov, prodaja splošnega ročnega orodja pa bo dosegla 21,8 milijona evrov. Na hladnem kovanju načrtujemo realizacijo v višini 2 milijona evrov.

V letu 2020 bomo kljub napovedi gospodarskega ohlajanja nadaljevali s prodajnimi aktivnostmi, kot so reorganizacija prodajne mreže (krajšanje distribucijske verige), iskanjem novih nišnih partnerjev za razvoj in stabilnost posameznih trgov, pridobivanjem novih trgov in vstopom ter sodelovanjem z mednarodnimi grupacijami. Intenzivno bomo izvajali pull strategijo pri distributerjih s ciljem pospeševanja prodaje pri končnih industrijskih kupcih. Rast prodaje bomo generirali z večanjem prodaje v zahodni Evropi (Anglija, Belgija, Nemčija) ter pridobivanjem novih trgov v Vzhodni Evropi, kot so Češka, Slovaška, Estonija, Kazahstan, Belorusija in Madžarska. Velik potencial vidimo tudi v Kitajski in Indiji ter Egiptu, Savdijski Arabiji, Omanu in Nigeriji.

Na domačem trgu planiramo nižjo prodajo v primerjavi z realizacijo v letu 2019, in sicer zaradi manjše prodaje kovinske embalaže, ki je bila v preteklosti izrazito visoka. V izvoznem delu planiramo višjo prodajo, kot je realizacija za leto 2019. Planirano rast bomo dosegli s pospeševanjem prodaje na obstoječih trgih pri obstoječih kupcih, iskanjem novih in prav tako prodiranjem na nove trge, v industrijske platforme in tržne niše.

Naša strategija je usmerjena na razvoj in proizvodnjo orodij ter opreme za točno določene tržne niše, kot so npr. industrija, kolo in moto segment, orodje za delo na višini, LMS (lean manufacturing system), obnovljivi viri (orodje VDE) ipd. Obračamo se k strokovnemu uporabniku, saj je tam kvaliteta v kombinaciji z uporabnostjo ključnega pomena in odtehta tudi nekoliko višjo ceno. Z diverzifikacijo in načrtovanim pristopom si bomo na določenih trgih odpirali vrata v nove niše, na ostalih trgih pa skušali ob veliki in močni evropski in svetovni konkurenci zadržati tržne deleže.

Program Strojegradnja

Program Strojegradnja bo v letu 2020 dosegel 20 milijonov evrov prodaje. Obseg prodaje je težko zadržati ali nadgraditi tudi zaradi nižjega obsega nabave investicijske opreme, ki se je pojavil v avtomobilski industriji zaradi negotovosti glede prihodnje usmeritve pogonskih sklopov.

Prodaja v letu 2020 bo razdeljena po regijah skladno s strategijo prisotnosti na treh globalnih trgih: Evropa, Severna in Južna Amerika ter Kitajska. Še vedno bo v veliki prednosti Evropa, predvsem Nemčija, v kateri smo pridobili naročila največjih nemških proizvajalcev OEM, ki so naši tradicionalni kupci (skupina VW, Daimler, BMW idr.). Tudi v letu 2020 pričakujemo največji obseg realizacije s skupino VW. Gre za projekte v Nemčiji, pa tudi za spremljanje njihovih širitev na ostale kontinente, kjer smo prav tako konkurenčni in jih z našimi enotami podpiramo po celem svetu.

Velik obseg prodaje ponovno planiramo s proizvajalci tovornih vozil pri katerih je investicijsko stanje veliko boljše kot na področju osebnih avtomobilov. Usmeritev v pogonski sklop motorja na področju tovornih vozil nam v zadnjih desetih letih omogoča pozitivne učinke pri uravnavanju naročniškega stanja med posameznimi leti. Ta učinek je še posebej ugoden v letih 2019 in 2020, ko kljub ohlajevanju v avtomobilski panogi uspešno obvladujemo obseg prometa.

Glede na nižji obseg investicijskih naročil in posledično manj nabav novih strojev s strani ključnih kupcev je stanje pri ostalih dobaviteljih, naših konkurentih, podobno. Zaradi tega je cenovni boj na trgu izjemen, nekateri dobavitelji prevzemajo projekte tudi pod ceno, če jim to omogoča druge pozitivne učinke, kot sta npr. zapolnitev kapacitet in pokrivanje fiksnih stroškov.

Nadaljevali bomo s prodajno politiko, ki je bila uvedena z reorganizacijo leta 2018 in zajema dejavnosti za aktivno pokrivanje globalnega trga, ki se bodo še izpopolnjevale in nadgrajevale v letu 2020, in sicer:

- sistematični pristop v obravnavanju povpraševanj in temu primerne ponudbe,
- izdelava ponudb z aktivno analizo pokalkulacije in predkalkulacije,
- aktivno upravljanje in sodelovanje z zastopniki na ključnih trgih,
- izboljšanje vizualnega dela ponudb in koncepta tiskovin,
- redno letno nastopanje z lastnim razstavnim prostorom na sejnih v Nemčiji,
- sistematično planiranje prodaje v časovnih obdobjih glede na razpoložljive kapacitete.

Usmeritve prodajnih, servisnih in partnerskih aktivnosti bodo tudi v bodoče usmerjene predvsem na obstoječe kupce, s katerimi imamo dolgoročne izkušnje in s katerimi se lahko dogovarjamo za večje in dolgoročneje investicijske projekte. Večji del prodaje pričakujemo še naprej na trgu Evropske unije, kjer v letu 2020 pričakujemo največjo realizacijo, skoraj 10 milijonov evrov. Razliko do optimalne zapolnitve kapacitet pričakujemo na ostalih tradicionalno močnih trgih, predvsem v Severni in Južni Ameriki.

2019

1919

2019

1919

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2019

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31. 12. 2019	31. 12. 2018
	SREDSTVA		251.492.463	252.104.579
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		144.399.216	141.433.820
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	12.3.1	4.805.288	3.526.040
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		242.157	265.378
	2. Dobro ime		403.940	403.940
	3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.498.132	2.728.127
	4. Druga neopredmetena sredstva		108.179	125.345
	5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		552.880	3.250
II.	Opredmetena osnovna sredstva	12.3.2	87.957.260	85.485.287
	1. Zemljišča in zgradbe		37.503.652	36.164.953
	a) Zemljišča		10.590.369	10.590.369
	b) Zgradbe		26.913.283	25.574.584
	2. Proizvajalne naprave in stroji		46.511.948	39.499.541
	3. Druge naprave in oprema, drobní inv. in druga OOS		1.609	647
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		3.940.051	9.820.146
III.	Naložbene nepremičnine	12.3.3	13.554.890	13.549.113
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	12.3.4	27.272.681	27.285.997
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		24.997.507	24.999.262
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini		22.072.476	22.072.476
	b) Delnice in deleži v pridruženih družbah		2.812.335	2.812.335
	c) Druge delnice in deleži		112.696	114.451
	2. Dolgoročna posojila		2.275.174	2.286.735
	a) Dolgoročna posojila družbam v skupini		2.271.013	2.256.843
	b) Dolgoročna posojila drugim		4.161	29.892
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	12.3.7	7.530.148	7.676.365
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		7.499.313	7.606.254
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
	3. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		30.835	70.111
VI.	Odložene terjatve za davek	12.3.13	3.278.949	3.911.018
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA		107.093.247	110.670.759
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		0	0
II.	Zaloge	12.3.5	69.633.224	68.192.963
	1. Material		23.412.367	24.368.812
	2. Nedokončana proizvodnja		28.072.528	25.179.617
	3. Proizvodi		14.041.429	14.603.737
	4. Trgovsko blago		4.106.900	4.040.797
III.	Kratkoročne finančne naložbe	12.3.7	4.414.223	3.644.341
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
	2. Kratkoročna posojila		4.414.223	3.644.341
	a) Kratkoročna posojila družbam v skupini		4.390.932	3.622.913
	b) Druga kratkoročna posojila		23.291	21.428
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	12.3.6	27.205.338	32.830.110
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		5.841.437	6.602.931
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		18.391.417	22.149.701
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		2.972.484	4.077.478
V.	Denarna sredstva	12.3.8	5.840.462	6.003.345

(v EUR)				
Postavka		Pojasnilo	31. 12. 2019	31. 12. 2018
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			251.492.463	252.104.579
A. KAPITAL	12.3.9		99.923.283	95.863.809
I. Vpoklicani kapital			23.688.983	23.688.983
1. Osnovni kapital			23.688.983	23.688.983
2. Nepoklicani kapital (odbitna postavka)			0	0
II. Kapitalske rezerve			30.277.035	30.277.035
III. Rezerve iz dobička			20.660.288	22.648.109
1. Zakonske rezerve			1.417.442	1.417.442
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže			2.032.777	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)			(1.987.821)	0
4. Statutarne rezerve			0	0
5. Druge rezerve iz dobička			19.197.890	21.110.477
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.			8.324.267	8.400.697
V. Preneseni čisti dobiček			10.848.985	4.053.960
VI. Prenesena čista izguba			0	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta			6.123.725	6.795.025
VIII. Čista izguba poslovnega leta			0	0
B. REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	12.3.10		5.160.222	4.892.799
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti			4.661.157	4.371.919
2. Druge rezervacije			499.065	520.880
3. Odloženi prihodki			0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI			72.977.253	86.960.900
I. Dolgoročne finančne obveznosti	12.3.11		72.977.253	86.960.900
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini			0	0
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank			72.088.359	86.960.900
3. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic			0	0
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti			888.894	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti			0	0
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini			0	0
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			0	0
3. Dolgoročne menične obveznosti			0	0
4. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov			0	0
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti			0	0
III. Odložene obveznosti za davek	12.3.12		0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			73.431.705	64.387.071
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	12.3.13		30.223.677	19.015.733
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini			457.970	450.567
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank			29.522.265	18.556.762
3. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic			0	0
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti			243.442	8.404
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	12.3.14		43.208.028	45.371.338
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini			1.729.901	2.180.773
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			30.934.754	30.240.140
3. Kratkoročne menične obveznosti			0	0
4. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov			3.651.139	5.739.190
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti			6.892.234	7.211.235

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

(v EUR)		Pojasnilo	2019	2018
Postavka			2019	2018
A. Čisti prihodki od prodaje		12.4.1	175.336.252	172.365.201
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu			18.354.596	19.985.013
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev			9.893.434	10.466.560
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala			8.461.162	9.518.453
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu			156.981.656	152.380.188
a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev			144.502.708	138.723.657
b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala			12.478.948	13.656.531
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.			2.546.009	4.003.193
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		12.4.2	2.759.635	2.349.852
Č. Drugi poslovni prihodki		12.4.3	1.983.545	2.332.074
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA			182.625.441	181.050.320
D. Stroški blaga, materiala in storitev		12.4.4	116.056.188	115.046.012
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala			12.762.416	13.973.829
2. Stroški porabljenega materiala			81.036.373	81.689.320
a) Stroški materiala			64.024.234	63.887.686
b) Stroški energije			6.331.760	6.321.431
c) Drugi stroški materiala			10.680.379	11.480.203
3. Stroški storitev			22.257.399	19.382.863
a) Transportne storitve			4.284.958	4.088.459
b) Stroški vzdrževanja			1.435.811	908.573
c) Najemnine			829.289	572.773
č) Drugi stroški storitev			15.707.341	13.813.058
E. Stroški dela		12.4.4	49.705.715	48.470.596
1. Stroški plač			37.275.821	35.556.532
2. Stroški pokojninskih zavarovanj			463.372	445.923
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj			6.446.812	6.106.503
4. Drugi stroški dela			5.519.710	6.361.638
F. Odpisi vrednosti		12.4.4	8.332.434	8.479.172
1. Amortizacija			7.900.177	7.040.254
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS			83.778	652.973
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih			348.479	785.945
G. Drugi poslovni odhodki		12.4.4	1.004.971	1.259.456
1. Rezervacije			6.944	79.169
2. Drugi stroški			998.027	1.180.287
II. IZID IZ POSLOVANJA			7.526.133	7.795.084
H. Finančni prihodki		12.4.5	3.865.461	4.252.837
1. Finančni prihodki iz deležev			3.600.863	3.899.108
a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini			1.560.504	2.050.961
b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah			2.040.256	1.844.854
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah			103	3.293
č) Finančni prihodki iz drugih naložb			0	0
2. Finančni prihodki iz danih posojil			212.329	247.382
a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini			205.666	238.925
b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim			6.663	8.457
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev			52.269	106.347
a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini			0	0
b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih			52.269	106.347
I. Finančni odhodki		12.4.5	4.617.872	4.489.205
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb			81.755	1.104.755
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti			3.179.137	3.132.769
a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini			8.404	8.254
b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank			3.156.044	3.120.259
c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic			0	0
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti			14.689	4.256
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti			1.356.980	251.681
a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini			414	14.563
b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.			220.903	147.237
c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti			1.135.663	89.881
III. POSLOVNI IZID			6.773.722	7.558.716
Davek iz dobička		12.5	0	0
Odloženi davek		12.5	649.997	763.691
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA			6.123.725	6.795.025

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)			
	Postavka	2019	2018
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	6.123.725	6.795.025
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(76.430)	6.241
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(76.430)	6.241
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	106.810
3.2	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(76.430)	(100.569)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	6.047.295	6.801.266

	Čista izguba na delnico	-	-
	Čisti dobiček na delnico	2,16	2,39

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

2019

1919

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)		Postavka	Pojasnilo	2019	2018
A. Denarni tokovi pri poslovanju					
a)	Čisti poslovni izid				
		Poslovni izid pred obdavčitvijo	12.5.	6.773.722	7.558.716
		Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih		(649.997)	(763.691)
				6.123.725	6.795.025
b)	Prilagoditve za				
		Amortizacijo (+)	12.3.1, 12.3.2	7.900.177	7.040.254
		Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (-)	12.4.3	0	(84.063)
		Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezanimi s postavkami naložbenja in financiranja (+)	12.4.4	83.778	652.973
		Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	12.3.6	22.375	315.382
		Oblikovanje popravka vrednosti zalog	12.3.5	326.099	470.540
		Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	12.3.10	378.087	503.799
		Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	12.4.5	(3.813.192)	(4.146.490)
		Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	12.4.5	3.179.137	3.132.769
				8.076.461	7.885.164
b)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
		Začetne manj končne poslovne terjatve	12.3.6	5.748.614	2.404.348
		Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	12.3.12	649.997	763.691
		Začetne manj končne zaloge	12.3.5	(1.766.360)	(7.500.000)
		Končni manj začetni poslovni dolgovi	12.3.14	(2.163.310)	3.446.334
		Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	12.3.12	(17.928)	1.464
				2.451.013	(884.162)
č)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)				
				16.651.199	13.796.026
B. Denarni tokovi pri naložbenju					
a)	Prejemki pri naložbenju				
		Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	12.4.5	3.600.863	3.899.108
		Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	12.3.1	27.087	33.970
		Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	405.650	1.263.898
		Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	8.492	3.913.115
		Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	2.206.949	1.477.592
				6.249.041	10.587.683
b)	Izdatki pri naložbenju				
		Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	12.3.1	(2.282.035)	(6.951)
		Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	(9.778.888)	(13.291.791)
		Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	12.3.3	(5.777)	(3.434)
		Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	(115.910)	(4.007.624)
		Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	(2.937.852)	(616.784)
				(15.120.462)	(17.926.584)
c)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)				
				(8.871.421)	(7.338.901)
C. Denarni tokovi pri financiranju					
a)	Prejemki pri financiranju				
		Prejemki od vplačanega kapitala		0	0
		Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	1.853.436	431.018
		Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.13	8.983.583	8.784.993
				10.837.019	9.216.011
b)	Izdatki pri financiranju				
		Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	12.4.5	(3.179.137)	(3.132.769)
		Izdatki za pridobitev lastnih delnic	12.3.9	(1.987.821)	0
		Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	(979.935)	(216.280)
		Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.13	(12.632.787)	(12.759.922)
				(18.779.680)	(16.108.971)
c)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)				
				(7.942.661)	(6.892.960)
č)	Končno stanje denarnih sredstev				
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)				
				5.840.462	6.003.345
y)	Začetno stanje denarnih sredstev				
				(162.883)	(435.835)
				6.003.345	6.439.180

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2018 DO 31. 12. 2019

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček	Čisti dobiček poslovnega leta	
(v EUR)										
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	0	21.110.477	8.400.697	4.053.960	6.795.025	95.863.809
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	0	21.110.477	8.400.697	4.053.960	6.795.025	95.863.809
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	(1.987.821)	0	0	0	0	(1.987.821)
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev					(1.987.821)					(1.987.821)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(76.430)	0	6.123.725	6.047.295
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	6.123.725	6.123.725
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(76.430)	0	0	(76.430)
Spremembe v kapitalu	0	0	0	1.912.587	0	(1.912.587)	0	6.795.025	(6.795.025)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	6.795.025	(6.795.025)	0
Oblikovanje rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	0	0	1.912.587	0	(1.912.587)	0	0	0	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	2.032.777	(1.987.821)	19.197.890	8.324.267	10.848.985	6.123.725	99.923.283

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2017 DO 31. 12. 2018

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička				IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
	Osnovni kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice (odb. post.)	Druge rezerve iz dobička		Preneseni čisti dobiček/ izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	
(v EUR)										
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	0	21.110.477	8.394.456	0	4.053.960	89.062.543
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	0	21.110.477	8.394.456	0	4.053.960	89.062.543
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	6.241	0	6.795.025	6.801.266
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	6.795.025	6.795.025
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	(99.105)	0	0	(99.105)
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	0	106.810	0	0	106.810
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	(1.464)	0	0	(1.464)
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	0	4.053.960	(4.053.960)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	4.053.960	(4.053.960)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	0	21.110.477	8.400.697	4.053.960	6.795.025	95.863.809

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

12 Pojasnila k računovodskim izkazom

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljeni za leto, ki se je končalo 31. 12. 2019.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d. udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 15 (Skupina UNIOR) Letnega poročila 2019.

12.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 25. 03. 2020.

12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

12.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih razvrščamo na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja,

- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2019

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		10.590.369	10.590.369
– zemljišča		10.590.369	10.590.369
Naložbene nepremičnine		13.554.890	13.554.890
Dolgoročne finančne naložbe	2.145	27.270.536	27.272.681
– delnice, ki kotirajo na borzi	2.145		2.145
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		24.995.362	24.995.362
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		2.275.174	2.275.174
Dolgoročne poslovne terjatve		7.530.148	7.530.148
Kratkoročne finančne naložbe		4.414.223	4.414.223
Kratkoročne poslovne terjatve		27.205.338	27.205.338
Dolgoročne finančne obveznosti		72.977.253	72.977.253
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		30.223.677	30.223.677
Kratkoročne poslovne obveznosti		43.208.028	43.208.028

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		10.590.369	10.590.369
– zemljišča		10.590.369	10.590.369
Naložbene nepremičnine		13.549.113	13.549.113
Dolgoročne finančne naložbe	3.900	27.282.097	27.285.997
– delnice, ki kotirajo na borzi	3.900		3.900
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		24.995.362	24.995.362
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		2.286.735	2.286.735
Dolgoročne poslovne terjatve		7.676.365	7.676.365
Kratkoročne finančne naložbe		3.644.341	3.644.341
Kratkoročne poslovne terjatve		32.830.110	32.830.110
Dolgoročne finančne obveznosti		86.960.900	86.960.900
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		19.015.733	19.015.733
Kratkoročne poslovne obveznosti		45.371.338	45.371.338

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve in poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 12.3 Letnega poročila 2019.

12.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklem letu.

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **MSRP 16 – Najemi**, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. julija 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 9 – Finančni instrumenti** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom, ki jih je EU sprejela 22. marca 2018 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 19 – Zasluzki zaposlencev** – Sprememba, omejitev ali poravnava programa, ki jih je EU sprejela 13. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 28 – Finančne naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih, ki jih je EU sprejela 8. februarja 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov zaradi Izboljšav MSRP (obdobje 2015–2017)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila, ki jih je EU sprejela 14. marca 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **OPMSRP 23 – Negotovost glede obravnav davka iz dobička**, ki ga je EU sprejela 23. oktobra 2018 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov.

12.2.3 Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih instrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

2019

1919

12.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Ocene oblikujejo glede na izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi prihodnjih denarnih tokov in primerljivih transakcijah.

Odloženi davki

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšave za investiranje in vlaganje za raziskave in razvoj,
- olajšave iz naslova neizrabljenih davčnih izgub.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 12.3.12 Letnega poročila 2019.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 19 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12, in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Izkazane odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč (po poštenu vrednosti neposredno v kapitalu) na višjo vrednost in pri prevrednotenju odpravnin.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če podjetje ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

Tveganja

Skladno z MSRP 7 so finančna tveganja (kreditno tveganje, tveganje spremembe obrestnih mer ter likvidnostno tveganje) podrobno razkrita in opisana v poslovnem delu Letnega poročila 2019 in sicer v poglavju 9.8, razdelek Finančna tveganja.

12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

V skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja predstavljamo posamezne kategorije predpisanih razkritij in vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti najmanj vsakih pet let. Pri merjenju gradbenih objektov, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve po odštetju vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljavanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovanji posloводства, ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo podjetje prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodnjo zaloga v določenem obdobju uporabljalo tudi v druge namene. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko kapitala kot rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebujejo sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih poštenu vrednosti najetega sredstva, ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje

2019

1919

gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Nepremičnine	0,5	13,6
Zidane zgradbe	0,5	13,6
Druge zgradbe	2,5	5,0
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,1	25,4
Računalniška in elektr.oprema	0,0	50,0
Viličarji in dvigala	1,8	22,1
Avtomobili in traktorji	12,5	25,0
Oprema za čiščenje in ogrevanje	3,3	20,6
Merilne in kontrolne naprave	3,2	43,6
Pohištvo – pisarniško in ostalo	1,5	50,0
Druge oprema	33,3	33,3

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je katerikoli od pogojev izpolnjen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvenje stroškov).

Dobro ime

Dobro ime vrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in

poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Poslovodstvo družbe vsako leto opravi test slabitve, s katerim ugotovi, ali je treba neopredmeteno osnovno sredstvo slabiti.

Emisijski kuponi

Med neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano. Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva. Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 5 let.

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	3,3	22,6

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prihodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti.

Finančni instrumenti

Finančne instrumente se lahko razvrsti v razrede, in sicer:

1. finančni instrumenti, merjeni po odplačni vrednosti,
2. finančni instrumenti po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa ter
3. finančni instrumenti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Finančni instrumenti po odplačni vrednosti

Družba med te finančne instrumente razvrsti finančna sredstva, ki jih poseduje v okviru poslovnega modela za pridobivanje pogodbenih denarnih tokov in če denarni tokovi predstavljajo izključno plačila glavnice in obresti od neporavnane glavnice (posojila, terjatve in nekotirajoči dolžniški vrednostni papirji). Finančni instrument se pripozna po poštenu vrednosti, povečani za neposredne stroške posla. Dobički in izgube se pripoznajo v poslovnem izidu ob odpravi, spremembi ali oslabitvi.

Finančni instrumenti po poštenu vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa

Skupino smo oblikovali za lastniške vrednostne papirje, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili za dolgoročne namene in jih ne posedujemo za namene trgovanja. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po nabavni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih

2019

1919

instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v to skupino se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

Finančni instrumenti po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

V to skupino prerazporedimo finančne instrumente, ki so namenjeni trgovanju, in finančne instrumente, ki jih družba mora izmeriti po poštenu vrednosti. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se razporedijo v izkaz poslovnega izida. Dividende iz naslova finančnih instrumentov, razvrščenih v to skupino, se pripoznajo kot finančni prihodki v izkazu poslovnega izida.

Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke. Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede pričakovanih denarnih tokov za poplačilo. Slabitev terjatev oblikujemo na podlagi pričakovanih izgub glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane. Pri tem upoštevamo historične, trenutne in v prihodnost usmerjene informacije o poplačilih.

Blagovni krediti

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se naredi po individualni presoji vodstva družbe.

Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami, zalogami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

Sredstva za prodajo

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja

zelo verjetna, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po knjigovodski vrednosti kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljaju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Družba oblikuje popravek zalog glede na starost zalog, in sicer:

- zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, oblikuje popravek v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, oblikuje popravek v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih ter bančne depozite z ročnostjo do treh mesecev. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic

V letu 2019 smo pridobili lastne delnice. V računovodskih izkazih se pripoznajo kot odbitna postavka v kapitalu družbe. Delnice izkazujemo po stroškovni metodi, za vrednost pridobljenih lastnih delnic pa oblikujemo rezerve za lastne delnice v breme drugih rezerv iz dobička.

Rezervacije

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v

2019

1919

velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starosta meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,9 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d. izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d. pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlika med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Finančne obveznosti iz naslova najemov

Na podlagi standarda MSRP 16 smo v začetku leta osnovna sredstva, ki jih imamo v dolgoročnem najemu, razporedili med opremo in jo vodimo kot pravico do uporabe. Opremo pripoznamo kot dolgoročno na podlagi sklenjenih pogodb. Če ni bila določena doba najema sredstva (pogodba sklenjena za nedoločen čas), smo pogodbo omejili na čas veljavnosti srednjeročnega poslovnega načrta družbe, uporabljena pa je diskontna stopnja v višini 1,2 odstotka.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2019 je davčna osnova pozitivna in se pokriva s preteklimi olajšavami.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz pogodb s kupci

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti, uporabljamo petstopenjski model skladno z MRSP 15. Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončnosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih

v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavljajo države EU in tretje države.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestrnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni izid

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslajljeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se izkaže skozi presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Izgube zaradi oslabitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena

2019

1919

po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s ceno.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve. Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabitve in knjiži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvirni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah, merjenih po pošteni vrednosti preko drugega vseobsegajočega donosa, se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov se nikoli ne razporedijo v izkaz poslovnega izida.

Za finančne instrumente, merjene po pošteni vrednosti preko poslovnega izida, se dobički in izgube iz naslova teh finančnih instrumentov razporedijo v izkaz poslovnega izida.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31. 12. 2019 in 31. 12. 2018 ter izkaza poslovnega izida za leto 2019 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega dobička. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti dobiček tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

12.2.7 *Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati*

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je OMRS izdal naslednje spremembe obstoječega standarda, ki jih je sprejela EU in ki še niso stopili v veljavo:

- **Spremembe MRS 1 – Predstavljanje računovodskih izkazov in MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake** – Opredelitev bistvenih, ki jih je EU sprejela 29. novembra 2019 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- **Spremembe MRSP 9 – Finančni instrumenti, MRS 39 – Finančni instrumenti: pripoznavanje in merjenje in MSRP 7 – Finančni instrumenti: razkritja** – Reforma referenčnih obrestnih mer, ki jih je EU sprejela 15. januarja 2020 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje),
- **Spremembe sklicevanj na konceptualni okvir v MSRP**, ki jih je EU sprejela 29. novembra 2019 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2020 ali pozneje).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS,) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov na dan 31.12.2019 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za MSRP, kot jih je izdal OMRS):

- **MSRP 14 Zakonsko predpisani odlog plačila računov** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 Zavarovalne pogodbe** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 3 Poslovne združitve** – Opredelitev poslovnega subjekta (v veljavi za poslovne združitve, pri katerih je datum prevzema enak datumu začetka prvega letnega poročevalskega obdobja, ki se začne 1. januarja 2020 ali pozneje, in pridobitve sredstev, do katerih pride na začetku tega obdobja ali po njem),
- **Spremembe MSRP 10 Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalno metodo).

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

2019

1919

12.3 Pojasnila k bilanci stanja

12.3.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	484.728	12.383.342	2.261.620	125.345	3.250	15.258.285
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	6.671	2.275.364	2.282.035
Prenos z investicij v teku	0	1.709.481	13.003	0	(1.722.484)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(184.072)	(23.837)	(3.250)	(211.159)
Stanje 31. decembra 2019	484.728	14.092.823	2.090.551	108.179	552.880	17.329.161
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	80.788	9.655.215	1.996.242	0	0	11.732.245
Amortizacija v letu	0	939.476	36.224	0	0	975.700
Slabitev	0	0	(184.072)	0	0	(184.072)
Stanje 31. decembra 2019	80.788	10.594.691	1.848.394	0	0	12.523.873
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	403.940	3.498.132	242.157	108.179	552.880	4.805.288
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	403.940	2.728.127	265.378	125.345	3.250	3.526.040

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2017	484.728	12.377.042	2.412.165	143.264	18.650	15.435.849
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	6.951	0	6.951
Prenos z investicij v teku	0	6.300	0	0	(6.300)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(150.545)	(24.870)	(9.100)	(184.515)
Stanje 31. decembra 2018	484.728	12.383.342	2.261.620	125.345	3.250	15.258.285
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2017	80.788	8.759.803	2.111.501	0	0	10.952.092
Amortizacija v letu	0	895.412	35.286	0	0	930.698
Slabitev	0	0	(150.545)	0	0	(150.545)
Stanje 31. decembra 2018	80.788	9.655.215	1.996.242	0	0	11.732.245
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	403.940	2.728.127	265.378	125.345	3.250	3.526.040
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	403.940	3.617.239	300.664	143.264	18.650	4.483.757

Družba je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, za leto 2019 prejela 6.671 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2019 je družba poravnala obveznost za leto 2019 v višini 7.677 kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31. 12. 2019 znaša 13.911.

Povečanje v letu predstavlja za 1.709.481 evrov usredstvenih dolgoročno odloženih stroškov razvoja v programu Strojegradnja. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 108.179 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	10.590.369	61.233.393	132.756.798	597.553	9.820.146	214.998.259
Neposredna povečanja – investicije	0	0	1.340.903	0	8.437.985	9.778.888
Prenos z investicij v teku	0	3.175.672	11.140.181	2.227	(14.318.080)	0
Zmanjšanja med letom	0	(301.231)	(1.168.106)	(8.679)	0	(1.478.016)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31. decembra 2019	10.590.369	64.107.834	144.069.776	591.101	3.940.051	223.299.131
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	0	35.658.809	93.257.257	596.906	0	129.512.972
Amortizacija v letu	0	1.538.611	5.385.012	854	0	6.924.477
Zmanjšanja med letom	0	(2.869)	(1.084.441)	(8.268)	0	(1.095.578)
Stanje 31. decembra 2019	0	37.194.551	97.557.828	589.492	0	135.341.871
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	10.590.369	26.913.283	46.511.948	1.609	3.940.051	87.957.260
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	10.590.369	25.574.584	39.499.541	647	9.820.146	85.485.287

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2017	10.512.295	58.998.907	129.996.116	597.668	6.744.074	206.849.060
Neposredna povečanja – investicije	131.001	0	0	0	13.160.790	13.291.791
Prenos z investicij v teku	0	2.627.758	7.381.601	0	(10.009.359)	0
Zmanjšanja med letom	(357.315)	(393.272)	(4.620.919)	(115)	(75.359)	(5.446.980)
Prevrednotenje	304.388	0	0	0	0	304.388
Stanje 31. decembra 2018	10.590.369	61.233.393	132.756.798	597.553	9.820.146	214.998.259
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2017	0	34.550.428	92.531.085	593.523	0	127.675.036
Amortizacija v letu	0	1.418.029	4.688.029	3.498	0	6.109.556
Zmanjšanja med letom	0	(309.648)	(3.961.857)	(115)	0	(4.271.620)
Stanje 31. decembra 2018	0	35.658.809	93.257.257	596.906	0	129.512.972
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	10.590.369	25.574.584	39.499.541	647	9.820.146	85.485.287
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	10.512.295	24.448.479	37.465.031	4.145	6.744.074	79.174.024

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 1.192.626 evrov (v letu 2018 895.861 evrov) in sedanjo vrednostjo na dan 31. 12. 2019 908.919 evrov (v letu 2018 595.664 evrov).

Družba, na podlagi MSRP 16, med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje pravice do uporabe osnovnih sredstev v višini 1.340.903 evrov. Amortizacija iz naslova pravic do uporabe osnovnih sredstev je v letu 2019 znašala 223.632 evrov, obresti iz naslova najemov pa 14.534 evrov. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta znašale 1.123.777 evrov, od tega kratkoročni del 234.882 evrov. Stroški kratkoročnih najemov, ki niso pripoznani kot pravica do uporabe zaradi krajšega obdobja najema in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti prepoznavanja sredstev kot pravico do uporabe, so upoštevani med najemi v poglavju številka 12.3.3 Letnega poročila 2019.

Največje investicije so bile namenjene za posodobitev in razširitev strojnih in prostorskih kapacitet za potrebe proizvodnje, in sicer glavnino za program Odkovki, za katerega smo kupili in usposobili prvo povsem robotizirano kovaško linijo. Največja investicija programa Ročno orodje je bila avtomatizacija procesa brušenja in nabava nove dolžinske stružnice, v programu Strojgradnja pa največjo pridobitev predstavlja nakup novega brusilnega stroja.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena zemljišča in zgradbe po ocenjeni vrednosti v višini 56.650.000 evrov ter proizvodno opremo po sedanji vrednosti v višini 20.012.427 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2018. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Za poslovno leto 2019 je po stanju na dan 31. 12. 2019 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin kot finančni svetovalec oziroma veščak izdelal analizo trga nepremičnin za leto 2019, ki je pokazala, da je bil trg nepremičnin v Republiki Sloveniji v letu 2019 stabilen in ni bistveno odstopal od razmer na trgu nepremičnin v letu 2018. Na podlagi tega poslovodstvo družbe ocenjuje, da se ocenjene vrednosti zemljišč v letu 2019 glede na izdelano cenitev po stanju na dan 31. 12. 2018 niso spremenile.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 2.926.853 evrov.

12.3.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Zemljišča	7.379.503	7.379.503
Zgradbe	6.175.387	6.169.610
Skupaj	13.554.890	13.549.113

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Začetno stanje 1. januarja	13.549.113	13.461.616
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	0
Pridobitve	5.777	3.434
Prevrednotenje	0	84.063
Dodatni prenos UNITUR d.o.o.	0	0
Končno stanje 31. decembra	13.554.890	13.549.113

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjeni nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem, in sicer na lokacijah Maribor in Zreče. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti, merjeni preko poslovnega izida. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin po stanju na dan 31. 12. 2018. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Za poslovno leto 2019 je po stanju na dan 31. 12. 2019 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin kot finančni svetovalec oziroma veščak izdelal analizo trga nepremičnin za leto 2019, ki je pokazala, da je bil trg nepremičnin v Republiki Sloveniji v letu 2019 stabilen in ni bistveno odstopal od razmer na trgu

nepremičnin v letu 2018. Na podlagi tega posloводство družbe ocenjuje, da se ocenjene vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2019 glede na izdelano cenitev po stanju na dan 31. 12. 2018 niso spremenile.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je oblikovan po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost, dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,5 odstotka, za pisarne pa 8,5 odstotka. Za poslovno leto 2019 je po stanju na dan 31. 12. 2019 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin kot finančni svetovalec oziroma veščak izdelal analizo trga nepremičnin za leto 2019, ki je pokazala, da je bil trg nepremičnin v Republiki Sloveniji v letu 2019 stabilen in ni bistveno odstopal od razmer na trgu nepremičnin v letu 2018. Na podlagi tega posloводство družbe ocenjuje, da se ocenjene vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2019 glede na izdelano cenitev po stanju na dan 31. 12. 2018 niso spremenile.

Strošek najemnin v letu 2019 je znašal 829.289 evrov, medtem ko je v letu 2018 znašal 572.773 evrov. Povečanje je prisotno zaradi tega, ker je družba v zadnjem kvartalu leta 2018 vzela v najem strežniške in računalniške kapacitete ter internetno telefonijo. V celotnem strošku najemnin znašajo te najemnine 550.120 evrov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – terjatve

(v EUR)	2019	2018
do 1 leta	984.469	984.469
od 2 do 5 let	1.976.246	3.937.876
več kot 5 let	196.815	4.922.344
Skupaj	3.157.530	9.844.689

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – obveznosti

(v EUR)	2019	2018
do 1 leta	572.773	572.773
od 2 do 5 let	2.291.091	2.291.091
več kot 5 let	2.863.863	2.863.863
Skupaj	5.727.727	5.727.727

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodno halo v Mariboru, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov.

Družba plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja, za parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter najem delovne obleke za vse zaposlene.

12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v odvisna podjetja merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2019	31. 12. 2018
v državi:			
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	6.483.792	6.483.792
		7.134.160	7.134.160
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	510.000	510.000
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	100,000	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	97,360	560.000	560.000
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	4.908.158	4.908.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	100,000	81.480	81.480
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	77,310	2.000	2.000
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	100,000	5.192.282	5.192.282
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyecse	70,000	0	0
		14.938.316	14.938.316
Skupaj odvisna podjetja		22.072.476	22.072.476

Naložbe v pridružena podjetja merjene po nabavni vrednosti

(v EUR)	Delež	31. 12. 2019	31. 12. 2018
v državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	200.000	200.000
		1.474.260	1.474.260
v tujini:			
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40,000	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPID, S.R.L. Brasov	49,000	765.075	765.075
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	150.000
		1.338.075	1.338.075
Skupaj pridružena podjetja		2.812.335	2.812.335

Za naložbe v povezana podjetja je družba v letu 2019 namenila 80.000 evrov, in sicer za zakonsko potrebno dokapitalizacijo družbe Unior France S.A.S s konverzijo terjatev družbe v lastniški delež, vendar hkrati tudi oblikovala popravek vrednosti naložbe v enaki višini. Vrednosti dolgoročnih finančnih naložb v odvisna in pridružena podjetja se tako v poslovnem letu 2019 niso spremenile.

V skupinske računovodske izkaze družba vključuje odvisne družbe v katerih ima vsaj 50-odstotni lastniški delež, ker ima družba v njih prevladujoč vpliv.

Finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Ostale naložbe	112.696	114.451
Skupaj v druga podjetja in banke	112.696	114.451

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove merjene po odplačni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o.	118.627	136.877
Dolgoročni kredit UNIOR Vinkovci d.o.o.	1.720.000	1.890.000
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	485.092	455.234
Dolgoročni kredit UNIOR BULGARIA Ltd	96.000	192.000
Dolgoročni kredit UNIOR ESPANA S.L.	322.216	388.888
Prenos na kratkoročne naložbe	(470.922)	(806.156)
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d.	762	5.538
Dolgoročni kredit BIONIC MEDICAL d.o.o.	21.428	42.857
Dolgoročni krediti Črešnar Primož	2.337	0
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	2.925
Prenos na kratkoročne naložbe	(23.291)	(21.428)
Skupaj v dolgove	2.275.174	2.286.735
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	27.272.681	27.285.997

Dolgoročni kredit Unior Hungaria Kft. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah v lasti družbe Unior Hungaria Kft. Vrednost hipoteke znaša 753.075 evrov, zapadlost kredita je 31. 12. 2021, obrestna mera pa znaša 6-mesečni euribor + 3 odstotke. Ker ocenjujemo, da obstaja verjetnost, da posojilo ne bo v celoti poplačano, je že oblikovan popravek vrednosti posojila v višini 600.000 evrov. Za poplačilo preostanka izkazanega posojila se prodaja zastavljeno premoženje in se ocenjuje, da bo prodajna cena presegla vrednost izkazanega posojila. Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva.

Prihodki iz naslova obresti v letu 2019 znašajo 205.042 evrov, v letu 2018 pa so znašali 238.925 evrov.

2019

1919

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2019	2018
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	27.285.997	29.120.587
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	80.000	3.577.544
Povečanje naložb v dolgove	35.910	430.080
Donos kratkoročnega dela naložb v dolgove	455.234	0
Odprava oslabitve	0	510.000
Prevrednotenje na pošteno vrednost	0	3.240
Zmanjšanja:		
Prodaja delnic in deležev	0	(699.366)
Ukinitev	0	(50.000)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(8.492)	(3.213.749)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(494.213)	(827.584)
Slabitev naložb	(81.755)	(1.564.755)
Stanje 31. decembra	27.272.681	27.285.997

Povečanje dolgoročnih finančnih naložb predstavlja zakonsko potrebna dokapitalizacija družbe FRANCE S.A.S s konverzijo terjatev družbe v lastniški delež v višini 80.000 evrov ter pripis obresti h glavnici kreditov v višini 35.910 evrov.

Oslabitev v letu 2019 predstavljajo oblikovani popravki vrednosti dolgoročnih finančnih naložb, in sicer v višini 80.000 evrov naložbe v družbo Unior France S.A.S in uskladitev finančne naložbe v delnice Intereurope, ki jih izkazujemo med finančnimi sredstvi, merjenimi po poštenu vrednosti preko poslovnega izida v višini 1.755 evrov. Odplačila dolgoročnih finančnih naložb v dolgove so znašala 8.492 evrov.

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
<u>Odvisna podjetja:</u>				
UNITUR d.o.o.	Slovenija	100,000	34.853.141	10.353
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	438.812	1.624
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	757.429	448.037
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	72.529	20.379
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.127.670	77.670
UNIOR FRANCE S.A.S.	Francija	100,000	(361.533)	(411.181)
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	153.580	246
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	523.738	13.553
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.	Makedonija	97,363	65.219	1.460
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	1.414.754	517.100
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,310	39.449	2.080
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,000	(615.000)	(95.114)
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	Srbija	100,000	12.239.169	930.929
UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,000	113.950	14.764
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	24.953.742	4.105.023
UNIOR VINKOVCI d.o.o.	Hrvaška	100,000	3.534.724	88.509
<u>Pridružena podjetja:</u>				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	59.592.293	2.863.104
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	1.274.834	347.182
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	5.839.964	900.535
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(176.886)	(111.673)
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.662.378	482.767
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.185.020	458.979

2019

1919

12.3.5 Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Material	23.886.584	24.751.712
Nedokončana proizvodnja	28.056.553	25.171.302
Proizvodi	15.568.938	15.926.920
Trgovsko blago	4.164.820	4.102.497
Popisni presežki	53.969	45.866
Popisni primanjkljaji	128.233	94.440
Popravek vrednosti	(2.225.873)	(1.899.774)
Skupaj	69.633.224	68.192.963

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
– material	502.291	413.010
– gotovi proizvodi	1.622.234	1.401.630
– trgovsko blago	101.348	85.134
Skupaj	2.225.873	1.899.774

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2019	2018
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.899.774	1.429.234
– material	89.281	81.443
– gotovi proizvodi	220.604	363.072
– trgovsko blago	16.214	26.025
Stanje 31. decembra	2.225.873	1.899.774

Zaloge so se v poslovnem letu 2019 povečale za 1.440.261 evrov. Zaloge materiala so nižje kot pred enim letom, zaloga nedokončane proizvodnje pa je višja predvsem v programu Strojegradnja zaradi dokončanosti projektov, ki so oziroma bodo izgotovljeni in izdobljeni v začetku leta 2020.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih. Skupni oblikovani popravek vrednosti zalog v letu 2019 znaša 326.099 evrov.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih.

12.3.6 Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.499.313	7.606.254
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	30.835	513.003
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	0	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	7.530.148	7.676.365
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	5.821.781	6.588.001
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.336.529	1.900.336
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	2.415.843	3.546.820
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	14.099.284	15.141.390
Terjatve za DDV	780.795	694.353
Predujmi	611.668	1.714.351
Predujmi od odvisnih podjetij	19.656	14.930
Druge kratkoročne poslovne terjatve	2.191.689	3.383.125
Popravki vrednosti	(71.907)	(153.196)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	27.205.338	32.830.110

Dolgoročne poslovne terjatve so se zmanjšale za 146.217 evrov iz naslova poplačil s strani tako odvisnih podjetij kot tudi kupcev. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatev za izplačilo dobička družbe Ningbo Unior, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve, v katerih so evidentirani kratkoročno odloženi stroški ter nezaračunani prihodki. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Družba poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej, in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To pregledujemo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave, družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2019 je družba oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v vrednosti 22.375 evrov.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2019	2018
Stanje 1. januarja	153.196	97.885
Izterjane odpisane terjatve	(15.267)	(10.886)
Dokončen odpis terjatev	(88.397)	(249.185)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	22.375	315.382
Stanje 31. decembra	71.907	153.196

Zapadlost terjatev družbe	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Nezapadle terjatve	19.545.454	25.022.550
Zapadle terjatve do 90 dni	6.162.925	5.007.383
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	607.871	894.054
Zapadle terjatve od 181 do 360 dni	411.389	1.263.855
Zapadle terjatve nad 360 dni	477.699	642.268
Skupaj	27.205.338	32.830.110

12.3.7 *Kratkoročne finančne naložbe*

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dana posojila:		
– v odvisna podjetja	3.920.010	2.816.757
Kratkoročni del dolgoročnih posojil v odvisna podjetja	470.922	806.156
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	23.291	21.428
Skupaj	4.414.223	3.644.341

Kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Družba kratkoročne finančne naložbe izkazuje po odplačni vrednosti.

Za kratkoročna posojila družba nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2019	2018
Stanje 1. januarja	3.644.341	3.677.565
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	2.937.852	616.784
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	494.213	827.584
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(2.185.521)	(1.271.682)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(21.428)	(29.531)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	0	(176.379)
Prenos na dolgoročne finančne naložbe	(455.234)	0
Stanje 31. decembra	4.414.223	3.644.341

Povečanje kratkoročnih finančnih naložb predstavlja višje stanje posojila odobrenega hčerinski družbi Unitur d.o.o., in sicer je stanje odobrenega posojila za 1.260.578 evrov višje kot stanje konec leta 2018. Stanje kratkoročnih finančnih naložb do ostalih družb v skupini je nižje, kot je bilo pred enim letom.

12.3.8 Denarna sredstva

Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	282	279
Denarna sredstva v banki	5.840.180	6.003.066
Skupaj	5.840.462	6.003.345

Stanje denarnih sredstev je po višini primerljivo s stanjem konec preteklega leta, predstavlja pa ga stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovina v blagajni.

2019

1919

12.3.9 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. 12. 2019 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31. 12. 2019 znaša 35,20 evra in se je v primerjavi s preteklim letom povečala za 4,2 odstotka zaradi pripisa dobička tekočega leta.

Kapitalske rezerve znašajo 30.277.035 evrov in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

Rezerve iz dobička v višini 20.660.288 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub in se glede na stanje konec leta 2018 znižale za 1.987.821 evrov zaradi pridobitve 69.784 lastnih delnic družbe.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 8.324.267 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 8.400.697 evrov. Zmanjšanje 76.430 evrov predstavlja sprememba aktuarskega dobička iz naslova izračuna rezervacij na podlagi pokojninskih programov.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Zemljišča	10.398.501	10.398.501
Odpravnine	(529.466)	(529.466)
Aktuarski dobiček	407.838	502.196
Oslabitev vrednosti presežkov	(1.952.606)	(1.970.534)
Skupaj	8.324.267	8.400.697

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2019	2018
Stanje 1. januarja	8.400.697	8.394.456
Zmanjšanja:		
– aktuarski dobiček	(76.430)	(99.105)
– oslabitev vrednosti presežkov	0	(1.464)
Povečanja:		
– zemljišča	0	106.810
Stanje 31. decembra	8.324.267	8.400.697

Čisti poslovni izid poslovnega leta, dobiček znaša 6.123.725 evrov, v preteklem letu pa je znašal 6.795.025 evrov.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- pridobitev 69.784 lastnih delnic v vrednosti 1.987.821, ki predstavlja odbitno postavko kapitala,
- oblikovanje rezerv za pridobljene lastne delnice ter uskladitev rezerv za lastne delnice v lastnih odvisnih družbah iz drugih rezerv iz dobička v vrednosti 1.912.587 evrov (pridobitev lastnih delnic je razkrita v poglavju 5 Letnega poročila 2019),
- zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti zaradi zmanjšanja aktuarskega dobička pri izračunu rezervacij za odpravnine v višini 76.430 evrov,
- preneseni čisti poslovni izid – dobiček, se je povečal iz naslova prenosa nerazporejenega dobička poslovnega leta 2018 v višini 6.795.025 evrov,
- vnos čistega poslovnega izida leta 2019 znaša 6.123.725 evrov.

Bilančni dobiček je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
a) Dobitek tekočega leta	6.123.725	6.795.025
b) Preneseni čisti dobiček	10.848.985	4.053.960
c) Prenesena čista izguba	0	0
č) Zmanjšanje kapitalskih rezerv	0	0
d) Zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
e) Povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(3.498.132)	(2.728.127)
g) Bilančni dobiček	13.474.578	8.120.858

12.3.10 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2018	4.371.919	307.946	212.934	0	4.892.799
Oblikovane rezervacije	455.359	7.097	6.671	0	469.127
Črpanje rezervacij	(75.081)	(16.795)	(18.788)	0	(110.664)
Odprava rezervacij	(91.040)	0	0	0	(91.040)
Stanje 31. decembra 2019	4.661.157	298.248	200.817	0	5.160.222

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2017	4.051.603	245.726	225.053	0	4.522.383
Oblikovane rezervacije	695.828	79.410	6.951	0	782.189
Črpanje rezervacij	(97.122)	(17.190)	(19.071)	0	(133.383)
Odprava rezervacij	(278.390)	0	0	0	(278.390)
Stanje 31. decembra 2018	4.371.919	307.946	212.934	0	4.892.799

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,9 odstotka ter dolgoročno letna rast plač za 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlene, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so še tako izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejete emisijske kupone. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31. 12. 2019 znaša 200.816 evrov in se že vrsto let zmanjšujejo.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

12.3.11 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2019	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2019	Del, ki zapade v letu 2020	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	86.616.897	0	(579.723)	86.037.174	(14.369.708)	71.667.466
Poslovni najem	0	1.340.903	(217.126)	1.123.777	(234.883)	888.894
Finančni najem	344.003	512.533	(183.086)	673.450	(252.557)	420.893
Skupaj dobljena posojila	86.960.900	1.853.436	(979.935)	87.834.401	(14.857.148)	72.977.253

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2018	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2018	Del, ki zapade v letu 2019	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	93.642.134	0	(19.853)	93.622.281	(7.005.384)	86.616.897
Finančni najem	361.704	431.018	(196.427)	596.295	(252.292)	344.003
Skupaj dobljena posojila	94.003.838	431.018	(216.280)	94.218.576	(7.257.676)	86.960.900

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od 6-mesečni euribor + 2,0 odstotka do 6-mesečni euribor + 3,19 odstotka ter 3-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 3-mesečni euribor + 2,5 odstotka. Družba ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za 3-mesečni in 6-mesečni euribor. Družba je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijona evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2019	2018
Zapadlost od 1 do 2 let	11.437.473	15.203.538
Zapadlost od 2 do 3 let	11.516.355	11.143.999
Zapadlost od 3 do 4 let	49.640.235	11.264.903
Zapadlost od 4 do 5 let	213.116	49.318.833
Zapadlost nad 5 let	170.074	29.627
Skupaj	72.977.253	86.960.900

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po poštenu vrednosti v višini 134.060.738 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je bilo enako.

12.3.12 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odložena dolgoročna terjatev za davek	5.231.555	5.881.552
– jubilejne nagrade in odpravnine	885.620	830.665
– oslabitve terjatev do kupcev	13.662	29.107
– oslabitve finančnih naložb	343.777	328.577
– olajšave za investiranje	1.494.176	1.834.992
– vlaganja za raziskave in razvoj	661.209	797.992
– davčna izguba	1.833.111	2.060.219
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(1.952.606)	(1.970.534)
– presežek iz prevrednotenja zemljišč	(1.975.715)	(1.975.715)
– presežek iz prevrednotenja odpravnin	23.109	5.181
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	3.278.949	3.911.018

Gibanje odloženih terjatev za davek	2019	2018
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	5.881.552	6.645.243
Zmanjšanje:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	0	0
– odprava oslabitev terjatev do kupcev	(15.445)	0
– odprava oslabitev finančnih naložb	0	0
– olajšava za investiranje	(340.816)	(284.314)
– vlaganje za raziskave in razvoj	(136.784)	(31.154)
– davčna izguba	(227.107)	(848.170)
Povečanja:		
– dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	54.955	60.860
– oslabitev terjatev do kupcev	0	10.509
– oslabitev finančnih naložb	15.200	328.577
– olajšava za investiranje	0	0
– vlaganje za raziskave in razvoj	0	0
– davčna izguba	0	0
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	5.231.555	5.881.552

Gibanje odložene obveznosti za davek	2019	2018
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	1.970.534	1.969.070
Zmanjšanje	(17.928)	0
Povečanje	0	1.464
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	1.952.606	1.970.534

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 19-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja in presežka iz prevrednotenja odpravnin. Uporabljena stopnja davka je 19-odstotna.

12.3.13 *Kratkoročne finančne obveznosti*

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2019 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Obveznost iz vplačila kapitala	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2019
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	18.304.470	8.743.184	0	(12.147.654)	14.369.708	29.269.708
Povezane osebe	458.971	8.559	0	(1.000)	0	466.530
Poslovni najem	0	231.840	0	(231.841)	234.883	234.882
Finančni najem	252.292	0	0	(252.292)	252.557	252.557
Skupaj dobljena posojila	19.015.733	8.983.583	0	(12.632.787)	14.857.148	30.223.677

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2018 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Obveznost iz vplačila kapitala	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2018
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	15.038.731	7.906.860	0	(11.646.506)	7.005.384	18.304.470
Povezane osebe	450.157	878.133	0	(869.319)	0	458.971
Finančni najem	244.097	0	0	(244.097)	252.292	252.292
Skupaj dobljena posojila	15.732.985	8.784.993	0	(12.759.922)	7.257.676	19.015.733

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah Unior Deutschland GmbH, Rogla investicije d.o.o. ter RC Simit d.o.o. ter revolving posojilo pri sindikatu poslovnih bank in kratkoročno projektno financiranje. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša od 2,0 do 4,0 odstotka fiksno ter od 6-mesečni euribor + 1,8 odstotka do 6-mesečni euribor + 2,5 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po poštenu vrednosti v višini 134.060.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za kratkoročne obveznosti iz financiranja v preteklem letu je bilo enako.

12.3.14 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	45.667	43.674
v tujini	1.684.234	2.137.099
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	5.992.806	5.293.604
v tujini	41.816	204.387
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	16.733.305	16.312.519
v tujini	8.166.827	8.429.630
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	594.721	567.238
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	3.370.029	3.785.463
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	3.651.139	5.739.190
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	22.697	27.363
Druge kratkoročne obveznosti	2.904.787	2.831.171
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	0
Skupaj	43.208.028	45.371.338

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Nezapadle obveznosti	27.142.653	32.448.042
Zapadle obveznosti do 90 dni	14.325.726	12.430.161
Zapadle od 91 do 180 dni	1.501.330	489.503
Zapadle od 181 do 360 dni	238.319	3.632
Zapadle obveznosti nad 360 dni	0	0
Skupaj	43.208.028	45.371.338

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani tudi:

- vnaprej vračunani stroški v višini 1.946.466 evrov, ki zajemajo predvsem obračunane provizije pri prodaji v vrednosti 1.028.277 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2019 v višini 879.528 evrov ter obveznost za revizijo 2019 v višini 6.500 evrov;
- kratkoročno odloženi prihodki v višini 333.218 evrov iz naslova MSRP 15 za blago, ki je bilo konec leta 2019 odpremljeno kupcem, vendar v poslovnem letu 2019 še ni prispelo do njih;
- DDV od danih predujmov v višini 24.761 evrov.

12.3.15 Pogojne obveznosti

(v EUR)	31.12.2019	31.12.2018
Dane garancije in poroštva	5.167.197	1.750.595
Skupaj	5.167.197	1.750.595

Dane garancije in poroštva za povezane osebe znašajo 5.167.197 evrov in so se povečale za dana poroštva na najetje kredita hčerinske družbe Unior Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem v višini 3.000.000 evrov. Za hčerinsko družbo Unitur d.o.o. predstavljajo povečanje poroštva koncesijo za upravljanje tekaškega poligona na Rogli, ki je bila prenesena z družbe UNIOR d.d. na družbo Unitur d.o.o. v višini 300.000 evrov, ter za leasing za nakup novega teptalnega stroja na Rogli v višini 464.602 evrov.

2019

1919

12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

12.4.1 Čisti prihodki od prodaje

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2019	2018
Slovenija	18.354.596	19.985.013
– odvisne družbe	1.296.085	1.382.400
– pridružene družbe	42.297	258.116
– drugi kupci	17.016.214	18.344.497
Tujina	156.981.656	152.380.188
– odvisne družbe	14.009.001	15.510.218
– pridružene družbe	5.796.892	5.683.405
– drugi kupci	137.175.763	131.186.565
Skupaj	175.336.252	172.365.201

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih:

(v EUR)	2019	2018
Odkovki	112.127.835	115.566.280
Ročno orodje	34.837.467	34.232.888
Strojegradnja	22.750.796	16.931.696
Skupne službe	5.534.793	5.460.196
Vzdrževanje	85.361	174.141
Skupaj	175.336.252	172.365.201

12.4.2 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravlja storitve.

(v EUR)	2019	2018
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	2.759.635	2.349.852
Skupaj	2.759.635	2.349.852

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja v programu Strojegradnja v višini 1.333.505 evrov ter lastne naložbe v vzdrževanju za potrebe drugih programov v znesku 1.426.130 evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici in obnove strojev CNC.

12.4.3 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2019	2018
Nagrade za preseganje kvote invalidov	163.017	137.267
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	15.267	24.620
Prejete odškodnine	264.994	334.260
Odprava dolgoročnih rezervacij	378.242	529.576
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	194.548	606.920
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	84.063
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	43.072	71.650
Prodaja emisijskih kuponov	6.951	7.234
Drugi poslovni prihodki	917.454	536.484
Skupaj	1.983.545	2.332.074

Odprave dolgoročnih rezervacij vključujejo odpravo rezervacij iz naslova zadržanih prispevkov za zaposlovanje invalidov nad predpisano kvoto in odpravo dolgoročnih rezervacij iz naslova aktuarskega izračuna odpravnin in jubilejnih nagrad, dobiček od prodaje osnovnih sredstev pa predstavlja pozitiven učinek prodaje poslovno nepotrebne zemljišča.

12.4.4 Stroški in odhodki

Leto 2019				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	5.568.058	4.993.947	2.200.411	12.762.416
Stroški materiala	78.528.692	903.289	1.604.392	81.036.373
Stroški storitev	16.547.489	2.733.439	2.976.471	22.257.399
<i>Stroški plač</i>	31.065.808	1.730.898	4.479.115	37.275.821
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	5.423.158	285.267	738.387	6.446.812
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	397.442	14.784	51.146	463.372
<i>Ostali stroški dela</i>	4.880.519	145.481	493.710	5.519.710
Skupaj stroški dela	41.766.927	2.176.430	5.762.358	49.705.715
Amortizacija	6.874.429	201.089	824.659	7.900.177
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	234.001	110.868	3.610	348.479
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	71.369	5.250	7.159	83.778
Ostali stroški	568.307	59.189	377.475	1.004.971
Skupaj stroški	150.159.272	11.183.501	13.756.535	175.099.308

Leto 2018				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	6.420.788	5.407.234	2.145.807	13.973.829
Stroški materiala	79.207.969	892.560	1.588.791	81.689.320
Stroški storitev	13.759.344	2.907.327	2.716.192	19.382.863
<i>Stroški plač</i>	29.686.533	1.644.465	4.225.534	35.556.532
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	5.151.480	260.176	694.847	6.106.503
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	383.599	13.922	48.402	445.923
<i>Ostali stroški dela</i>	5.524.001	170.005	667.632	6.361.638
Skupaj stroški dela	40.745.613	2.088.568	5.636.415	48.470.596
Amortizacija	6.290.472	95.802	653.980	7.040.254
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	353.459	429.416	3.070	785.945
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	636.073	4.322	12.578	652.973
Ostali stroški	672.002	112.127	475.327	1.259.456
Skupaj stroški	148.085.720	11.937.356	13.232.160	173.255.236

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev družba prikazuje za 345.470 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 22 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 12.6.2 Letnega poročila 2019.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2019	2018
– Rezervacije za rente	6.944	79.169
– Nadomestilo za stavbno zemljišče	190.026	180.645
– Izdatki za varstvo okolja	61.769	80.124
– Nagrade dijakom in študentom na praksi	373.971	466.722
– Štipendije dijakom in študentom	107.991	78.147
– Odškodnine delavcem	61.047	77.470
– Finančne pomoči – dotacije	147.778	239.663
– Drugi poslovni odhodki	55.445	57.516
Skupaj	1.004.971	1.259.456

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in konsolidiranega letnega poročila za Skupino UNIOR znaša 19.000 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev so v poslovnem letu 2019 znašali 800 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank ter preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe.

12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2019	2018
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	1.560.504	2.050.961
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	2.040.256	1.844.854
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	103	3.293
Finančni prihodki iz razveljavitve oslabitve finančnih naložb	0	0
Skupaj	3.600.863	3.899.108
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	205.666	238.925
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	6.663	8.457
Skupaj	212.329	247.382
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	0
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	52.269	106.347
Skupaj	52.269	106.347
Skupaj finančni prihodki	3.865.461	4.252.837

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo delež v dobičku v družbah Unior Components d.o.o., Unior Deutschland GmbH in Ningbo Unior Forging Co.Ltd. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah pa vključujejo delež v dobičku v družbi Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l., Unior Tehna d.o.o. in Štore Steel d.o.o. ter dobiček pri prodaji naložbe Rhydcon d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2019	2018
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	81.755	1.104.755
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	8.404	8.254
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.156.044	3.120.259
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	14.689	4.256
Skupaj	3.179.137	3.132.769
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	414	14.563
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	220.903	147.237
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	1.135.663	89.881
Skupaj	1.356.980	251.681
Skupaj finančni odhodki	4.617.872	4.489.205

V višini 80.000 evrov je bila oslABLJENA naložba v družbo Unior France S.A.S, v višini 1.755 evrov pa se je uskladila vrednost finančne naložbe v delnice Intereurope. Finančni odhodki za plačane obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 3.156.044 evrov in so za 1,1 odstotka višji kot v letu 2018. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti v višini 1.135.663 evrov vključujejo 1.045.417 evrov zamudnih obresti, ki izhajajo iz prejete sodbe Višjega sodišča v Celju za gospodarski spor med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o.

12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

(v EUR)	2019	2018
Davek od dobička	0	0
Odloženi davki	649.997	763.691
Skupaj	649.997	763.691

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2019	2018
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	6.773.722	7.558.716
Davek na dobiček v Sloveniji 19 %	1.287.007	1.436.156
Neobdavčeni prihodki	3.510.394	1.181.159
Davčno nepriznani odhodki	1.510.829	3.937.333
Popravki vrednosti terjatev	(15.445)	10.509
Popravki vrednosti naložb	15.200	328.577
Oblikovanje rezervacij	54.955	60.860
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	(136.784)	(31.154)
Olajšava za investiranje	(340.816)	(284.314)
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	(227.107)	(848.170)
Odloženi davki	649.997	763.691
Efektivna davčna stopnja v %	9,6	10,1

Davčna osnova za leto 2019 je izkazana v višini 4.911.457 evrov. Davčna osnova je zmanjšana za koriščenje davčne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj v višini 570.902 evrov, za investiranje v višini 2.163.469 evrov, za zaposlovanje invalidov v višini 1.590.298 evrov, za dodatno pokojninsko zavarovanje 463.372 evrov in za donacije v višini 123.416 evrov. Osnove za davek ni. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 20.992.082 evrov, od tega davčna izguba 9.647.954 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 649.997 evrov, kar znižuje čisti poslovni izid tekočega leta.

12.6 Posli s povezanimi podjetji

12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2019	2018
Odvisna podjetja		
v državi:	1.363.434	1.382.400
UNITUR d.o.o. Zreče	1.339.031	1.358.553
SPITT d.o.o. Zreče	24.403	23.847
v tujini:	14.009.001	15.510.218
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	3.632.738	3.617.028
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	416.699	965.969
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	997.148	1.096.734
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	748.465	702.148
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	0	369.756
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	231.318	187.211
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.475.792	1.022.538
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	190.183	212.550
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	206.349	280.757
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	216.308	198.094
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	113.256	178.441
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	162.448	262.091
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	5.618.297	6.416.901
Skupaj odvisna podjetja	15.372.435	16.892.618
Pridružena podjetja		
v državi:	42.297	258.116
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	27.897	208.200
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Jelšah	0	35.436
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	14.400	14.480
v tujini:	5.796.892	5.683.405
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.568.786	3.810.164
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	170.202	118.729
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	465.796	494.417
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.592.108	1.260.095
Skupaj pridružena podjetja	5.839.189	5.941.521
Skupaj prodaja povezanim osebam	21.211.624	22.834.139

2019

1919

12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2019	2018
Odvisna podjetja		
v državi:	383.540	393.884
UNITUR d.o.o. Zreče	215.629	223.580
SPITT d.o.o. Zreče	167.911	170.304
v tujini:	12.593.939	13.098.346
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	833.460	789.068
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	694.083	274.362
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	22.683	26.276
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	0	1.759
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	0	523.759
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	0	22.787
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	0	161
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	878.309	657.600
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	474.886	124.350
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	135.104	582.000
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	9.555.414	10.096.224
Skupaj odvisna podjetja	12.977.479	13.492.230
Pridružena podjetja		
v državi:	17.968.910	22.412.286
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	17.968.910	22.365.286
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	47.000
v tujini:	194.408	367.058
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	146.868	163.688
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	5.039	4.983
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	72	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	42.429	198.387
Skupaj pridružena podjetja	18.163.318	22.779.344
Skupaj nabava pri povezanih osebah	31.140.797	36.271.574

12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odvisna podjetja		
v državi:	7.101.875	7.105.254
UNITUR d.o.o. Zreče	7.098.730	7.098.549
SPITT d.o.o. Zreče	3.145	6.705
v tujini:	6.238.875	7.103.931
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.640.398	1.894.630
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	79.521	270.731
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	333.220	368.154
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	297.880	193.729
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	479.723	448.296
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.227.969	1.216.312
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	271.019	214.672
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	185.060	163.201
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	68.982	68.045
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	22.075	165.222
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	55.986	0
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	1.577.042	2.100.939
Skupaj odvisna podjetja	13.340.750	14.209.185
Pridružena podjetja		
v državi:	42.132	49.260
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	40.668	49.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	1.464	0
v tujini:	1.294.397	1.851.076
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	942.920	1.664.694
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	120.527	4.595
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	119.773	153.858
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	111.177	27.929
Skupaj pridružena podjetja	1.336.529	1.900.336
Skupaj poslovne terjatve do povezanih strank	14.677.279	16.109.521

2019

1919

12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odkvisna podjetja		
v državi:	45.667	43.674
UNITUR d.o.o. Zreče	0	0
SPITT d.o.o. Zreče	45.667	43.674
v tujini:	1.684.234	2.137.099
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	206.617	567.132
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Leonberg	271.083	97.245
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	6.612	3.357
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	0	1.759
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	(9)	(9)
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	602.809	418.654
UNIOR NORTH AMERICA Inc. Novi	60.431	90.534
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	232.800
UNIOR VINKOVCI d.o.o. Vinkovci	536.691	725.627
Skupaj odkvisna podjetja	1.729.901	2.180.773
Pridružena podjetja		
v državi:	5.992.806	5.293.604
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	5.992.806	5.291.047
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	2.557
v tujini:	41.816	204.387
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	0	146.910
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	0	170
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	41.816	57.307
Skupaj pridružena podjetja	6.034.622	5.497.991
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih strank	7.764.523	7.678.764

12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odvisna podjetja		
v državi:	3.959.407	2.853.632
UNITUR d.o.o., Zreče	3.121.113	1.860.534
SPITT d.o.o., Zreče	838.294	993.098
v tujini:	2.702.538	3.026.125
UNIOR Makedonija d.o.o., Skopje	63.773	91.823
UNIOR VINKOVCI d.o.o., Hrvaška	1.725.711	1.896.348
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse, Madžarska	485.092	455.234
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	323.049	389.893
UNIOR BULGARIA Ltd, Bolgarija	104.913	192.827
Skupaj odvisna podjetja	6.661.945	5.879.757

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odvisna podjetja		
v državi:	66.484	64.867
ROGLA INVESTICIJE d.o.o., Zreče	66.484	64.867
v tujini:	391.486	385.700
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH, Nemčija	391.486	385.700
Skupaj odvisna podjetja	457.970	450.567
Pridružena podjetja		
v državi:	8.560	8.404
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.560	8.404
Skupaj pridružena podjetja	8.560	8.404
Skupaj obveznosti iz naslova posojil do povezanih strank	466.530	458.971

12.7 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Plačila upravi in nadzornemu svetu

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2019	2018	2019	2018
Darko Hrastnik	194.810	200.591	79.017	79.813
Branko Bračko	179.233	184.659	76.854	82.794
Uprava skupaj	374.042	385.250	155.872	162.607
Branko Pavlin	21.472	17.208	15.481	12.380
Simona Razvornik Škofič	20.661	15.415	14.891	11.075
Jože Golobič	17.917	13.852	12.895	9.939
Rajko Stankovič	17.976	14.007	12.938	10.052
Saša Artnak	16.565	12.869	11.912	9.224
Boris Brdnik	15.760	12.266	11.327	8.785
Marko Pahor	0	216	0	157
Drago Rabzelj	0	227	0	165
Darko Dujmović	0	212	0	154
Franc Dover	0	244	0	178
Marjan Adamič	0	212	0	154
Blanka Vezjak *	4.443	3.422	3.231	2.489
Gregor Korošec *	0	35	0	26
Nadzorni svet skupaj	114.793	90.185	82.675	64.778

* zunanja člana komisije nadzornega sveta

12.8 Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 25. 03. 2020.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2019 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2019 znaša 13.474.578 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Bilančni dobiček poslovnega leta 2019 je sestavljen iz čistega poslovnega izida v višini 6.123.725 evrov, prenesenega poslovnega izida iz preteklih let v višini 10.848.985 evrov in zmanjšan za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 3.498.132 evrov.

12.9 Dogodki po bilanci stanja

Vpliv epidemije virusne bolezni COVID-19 na poslovanje

Zaradi naraščanja števila primerov okužb s koronavirusom SARS-CoV-2, ki povzroča bolezen COVID-19, podobno pljučnici, je Svetovna zdravstvena organizacija 11. marca 2020 razglasila pandemijo. Temu je sledila tudi Slovenija, ki je 12. marca 2020 ob 18. uri na podlagi 7. člena zakona o nalezljivih boleznih razglasila epidemijo. Za preprečevanje širjenja bolezni COVID-19 so bili sprejeti številni ukrepi, ki so skoraj v celoti zaustavili javno življenje, temu pa je sledilo tudi zaprtje številnih podjetij v Sloveniji in Evropi.

V družbi UNIOR d.d. smo že 2. marca 2020 sprejeli več ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni COVID-19 in zmanjševanje tveganj. Ustanovili smo delovno ekipo za koordinacijo ukrepov, prav posebno skrb pa smo namenili zagotavljanju zaščite vseh zaposlenih. Za zunanje obiskovalce smo omejili vstop v podjetje, uredili vstopne točke za dostavo in odpremo blaga ter vse delovne sredine opremili z dezinfekcijskimi sredstvi. Delavce dnevno obveščamo o vseh potrebnih ukrepih, odhode in prihode na delo pa smo razdelili na več manjših skupin v petminutnih intervalih. Odpovedali smo vsa izobraževanja in službene poti, sestanke pa v največji možni meri izvajamo preko različnih komunikacijskih kanalov brez osebne stika. Pri delitvi obrokov v skupni jedilnici, ki jo večkrat dnevno razkužujemo, smo zagotovili manjšo gostoto delavcev in uvedli minimalne razmike med posamezniki na več kot 1,5 metra ter postavili zaščitne pregrade na mizah. V največji možni meri smo uvedli delo od doma, delavce iz ene izmene pa razporedili na dve. Na vseh vhodih v varovana območja družbe merimo telesno temperaturo, vsem delavcem pa zagotavljamo zaščitne maske.

Zaradi začasnega zaprtja številnih podjetij v avtomobilski industriji v Evropi in posledično upada naročil s strani naših kupcev, smo bili 23. marca 2020 prisiljeni omejiti obseg proizvodnje. Med drugim smo večinoma ustavili proizvodnjo na programu Odkovki, na programu Ročno orodje v zmanjšanem obsegu dela še en teden, da se kupcem dobavi že naročeno, medtem ko na programu Strojegradnja še naprej delujemo normalno, pri čemer zaposlenim zagotavljamo varne delovne razmere.

V tem trenutku ni mogoče zanesljivo oceniti, kako dolgo bodo trajale prekinitve in motnje delovnih procesov ter kako bo to vplivalo na rezultat družbe UNIOR d.d. Zato smo v družbi UNIOR pripravili več scenarijev poslovanja.

V prvih dveh scenarijih ocenjujemo, da se bi se lahko prodaja znižala za 10 odstotkov glede na plan za leto 2020. To bi se zgodilo, če bi takšno stanje trajalo dva tedna in bi v vseh preostalih mesecih do konca leta prodaja zaostala za planom za 8 odstotkov, ali če bi takšno stanje trajalo en mesec in bi v preostalih mesecih do konca leta dosegli načrtovano prodajo. V tem primeru bi dosegli 157 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in ustvarili 2,6 milijona evrov nižji čisti poslovni izid v primerjavi s planom za leto 2020.

V najslabših dveh scenarijih ocenjujemo, da se bi se lahko prodaja znižala za 20 odstotkov glede na plan za leto 2020. To bi se zgodilo, če bi takšno stanje trajalo en mesec in bi v vseh preostalih mesecih do konca leta prodaja zaostala za planom za 16 odstotkov, ali če bi takšno stanje trajalo dva meseca in bi v preostalih mesecih do konca leta prodaja zaostala za planom za 5 odstotkov. V tem primeru bi dosegli 140 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in ustvarili 6,8 milijona evrov nižji čisti poslovni izid v primerjavi s planom za leto 2020.

Glede na številne ukrepe, ki jih je ali še bo sprejela vlada Republike Slovenije v okviru raznih interventnih zakonov za pomoč gospodarstvu, bodo ti učinki nekoliko nižji, kot je tu predstavljeno,

2019

1919

zato ocenjujemo, da nastala situacija ne bo ogrozila nadaljnjega obstoja in neprekinjenega poslovanja družbe UNIOR d.d. in podjetij v Skupini UNIOR.

Vpliv epidemije virusne bolezni COVID na Skupino UNIOR je predstavljen v poglavju 17.9. Letnega poročila 2019, vsi dogodki po bilanci stanja pa so razkriti v poslovnem delu Letnega poročila 2019 v poglavju 10.10.

2019

1919

13 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2019.

Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost s tega naslova.

Zreče, 25. marec 2020

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

2019

1919

14 Poročilo neodvisnega revizorja

 Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe UNIOR d.d.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2019, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2019 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve – dogodki po datumu bilance stanja

Kot je razkrito v pojasnilu *12.9 Dogodki po bilanci stanja* k računovodskim izkazom bo pojav COVID-19 močno vplival na poslovanje družbe v letu 2020, vendar pa vpliv zaradi visoke negotovosti trenutno ne more biti zanesljivo ocenjen. Poslovodstvo je pripravilo najboljšo možno oceno potencialnega vpliva na poslovanje družbe za leto 2020. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so v pojasnilu *12.9 Dogodki po bilanci stanja*. Naše mnenje v zvezi s tem ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2019. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2020. Deloitte Slovenia

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb	
Finančne naložbe v kapital odvisnih družb na dan 31.12.2019 znašajo 22.072 tisoč EUR in se merijo po nabavni vrednosti. Poslovodstvo letno ocenjuje znake oslabeitev omenjenih naložb in, kjer je potrebno, izvaja letne preizkuse oslabeitve na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov. Pri tem postopku je potrebna presoja poslovodstva. Pri oceni znakov oslabeitve je potrebna strokovna presoja in uporaba subjektivnih predpostavk s strani poslovodstva. Zaradi bistvenosti in ocen zgoraj navedenih okoliščin, sta identifikacija znakov oslabeitev in izračun oslabeitev obravnavana kot ključna revizijska zadeva.	Ocenili smo poslovodsko upoštevanje znakov oslabeitve naložb. Poudarek naših revizijskih postopkov je bil na oceni in testiranju ključnih revizijskih predpostavk, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri ugotavljanju znakov oslabeitev in ocenjevanju slabitev. Ti postopki so vključevali: - preverjanje neto vrednosti sredstev z vrednostjo naložbe, - presojo predpostavk, ki se uporabljajo pri presoji znakov slabitev, - pregledu pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki jih družba uporablja za preizkus znakov oslabeitve in potencialnih oslabeitev, - primerjavi načrtovanih denarnih tokov, vključno s predpostavkami glede stopnje rasti prihodkov in donosnosti poslovanja, s predhodnimi rezultati za preizkus točnosti napovedi poslovodstva, - oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih. Razkritja v zvezi s finančnimi naložbami v kapital odvisnih družb so zajete v pojasnilih 12.3.4 <i>Dolgoročne finančne naložbe</i>.

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Merjenje pošteno vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri obračunavanju zemljišč	
Knjigovodska vrednost zemljišč na dan 31.12.2019 znaša 10.590 tisoč EUR. Zemljišča se po prvem pripoznanju merijo po modelu prevrednotenja. Družba ocenjuje pošteno vrednost zemljišč konec vsakega poročevalskega obdobja. Prevrednotenje se opravi kadar ocenjena poštena vrednost pomembno odstopa od evidentirane knjigovodske vrednosti. V kolikor so spremembe v poštenu vrednosti zemljišč nepomembne, se prevrednotenje opravi najmanj vsake štiri leta. Zaradi pomembnosti presoje pri določanju poštene vrednosti zemljišč in pomembne vrednosti v računovodskih izkazih je	Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje ustreznosti poslovodske presoje pri merjenju poštene vrednosti zemljišč in sicer smo: • preverjali ustreznosti in implementacijo računovodske usmeritve, • presojali primernost uporabljenih predpostavk pri ocenjevanju poštene vrednosti. Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča, so predstavljena v pojasnilu 12.3.2 <i>Opredmetena osnovna sredstva</i>.

2019

1919

vrednotenje zemljišč obravnavano kot ključna revizijska zadeva.	
---	--

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.

- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij poslovanja.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet in revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in revizijski komisiji smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili nadzorni svet in revizijsko komisijo, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 5. junija 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 8 let.

Potrđilo revizijski komisiji

Potrđujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 12. marec 2020 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nereviziranih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nereviziranih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovoren Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka
Ljubljana, 25. marec 2020

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

2019

1919

2019

1919

KONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO

15 Skupina UNIOR

15.1 Sestava Skupine UNIOR

Odkvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNITUR d. o. o.	Slovenija	100,00
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
 SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR MAKEDONIJA d. o. o.	S. Makedonija	97,36
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,31
 UNIOR COMPONENTS d. o. o.	Srbija	100,00
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIOR VINKOVCI d. o. o.	Hrvaška	100,00
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 UNIOR – NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,00

2019

1919

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah obvladujoč vpliv.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o. in RC Simit d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o. in Unior Teos Alati d.o.o. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20-odstotni in manj kot 50-odstotni lastniški delež.

Z dnem 31. 12. 2018 je bila iz Skupine UNIOR izločena britanska družba Unior International Ltd. zaradi likvidacije. V letu 2019 ni bilo sprememb v strukturi in lastniških deležih v Skupini UNIOR.

15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo

15.2.1 Odvisna podjetja

UNITUR d.o.o.

Naslov družbe: Cesta na Roglo 15, 3214 ZREČE
 Država: Slovenija
 Telefon: +386 3 757 61 00
 Faks: +386 3 576 24 46
 Internet: <http://www.unitur.eu>
 E-pošta: turizem@unitur.eu
 Dejavnost družbe: Turistične in druge poslovne dejavnosti
 Število zaposlenih: 339

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
 Država: Slovenija
 Telefon: +386 3 757 81 00
 Faks: +386 3 576 21 03
 E-pošta: unior@unior.com
 Dejavnost družbe: Trgovanje z nepremičninami
 Število zaposlenih: 0

SPITT d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
 Država: Slovenija
 Telefon: +386 3 757 81 00
 Faks: +386 3 576 21 03
 Dejavnost družbe: Energetika - oskrba s paro in vročo vodo
 Število zaposlenih: 0

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9, 9170 FERLACH
 Država: Avstrija
 Telefon: +43 4227 35 14
 Faks: +43 4227 35 15 18
 Internet: <http://www.unior.at>
 E-pošta: office@unior.at
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 9

2019

1919

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Hertichstrasse 81, 71229 LEONBERG
Država: Nemčija
Telefon: +49 7152 381 1975
Faks: +49 7152 381 1975
Internet: <http://www.unior-deutschland.com>
E-pošta: unior@unior-deutschland.com
Dejavnost družbe: Prodaja in servisiranje strojev
Število zaposlenih: 4

UNIOR FRANCE S.A.S.

Naslov družbe: 166-172 Rue du General Delestraint, 77000 MELUN
Država: Francija
Telefon: +33 1 64 37 23 00
Faks: +33 1 64 39 40 90
E-pošta: contact@uniortools.fr
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 10

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE (MB)
Država: Italija
Telefon: +39 02 99 04 3403
Faks: +39 02 99 04 3414
E-pošta: unioritalia@unioritalia.it
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5, 31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
Država: Španija
Telefon: +34 948 56 71 13
Faks: +34 948 46 42 48
Internet: <http://www.unior.es>
E-pošta: unior@unior.es
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 3

UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.

Naslov družbe: Naroden front, br.5, 1000 SKOPJE
Država: Makedonija
Telefon: +389 2 243 20 57
Faks: +389 2 243 20 89
Internet: <http://www.uniormakedonija.mk>
E-pošta: info@uniormakedonija.mk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 7

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: Blagodatnaya str. 63, bld. 1, D, 196105 SAINT PETERSBURG
Država: Rusija
Telefon: +7 812 449 83 50
Faks: +7 812 449 83 51
Internet: <http://www.unior.ru>
E-pošta: sales@unior.ru
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 60

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: Ulitsa "Ivan Susanin" 49, 1404 SOFIA
Država: Bolgarija
Telefon: +359 2 9559 233
Faks: +359 2 9559 380
Internet: <http://www.unior.bg>
E-pošta: office@unior.bg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 6

UNIOR COMPONENTS d.o.o.

Naslov družbe: Kosovska 4, 34000 KRAGUJEVAC
Država: Srbija
Telefon: + 381 34 306 300
Faks: + 381 34 306 336
Internet: <http://www.unior-components.com>
E-pošta: contact@unior-components.com
Dejavnost družbe: Proizvodnja orodij za stroje
Število zaposlenih: 163

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan, YUYAO, ZHEJIANG 315456
Država: Kitajska
Telefon: + 86 574 6249 6150
Faks: + 86 574 6249 6152
Internet: <http://www.unior.cn>
E-pošta: info@unior.cn
Dejavnost družbe: Proizvodnja jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo
Število zaposlenih: 451

UNIOR VINKOVCI d.o.o.

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 42, 32100 VINKOVCI
Država: Hrvaška
Telefon: +385 32 323 999
Faks: +385 32 323 206
E-pošta: kovacnica@unior.com
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo odkovkov
Število zaposlenih: 163

2019

1919

UNIOR Hungaria Kft.

Naslov družbe: Napfeny utca 1, 8756 NAGYRECSE
Država: Madžarska
Telefon: +36 93 571 070
Faks: +36 93 571 073
Internet: <http://www.unior.hu>
E-pošta: info@unior.hu
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 3

UNIOR – NORTH AMERICA Inc.

Naslov družbe: 28213 Carlton Way Drive, 48377 NOVI (Michigan)
Država: ZDA
Telefon: +1 248 730 0060
Faks: +1 908 634 3044
Internet: <http://www.unior.com>
E-pošta: bleskovar@unior.com
Dejavnost družbe: Prodajne, nabavne in servisne storitve na tržišču Severne Amerike
Število zaposlenih: 1

15.2.2 Pridružena podjetja**ŠTORE STEEL d.o.o.**

Naslov družbe: Železarska 3, 3220 ŠTORE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 780 51 00
Faks: +386 3 780 53 83
Internet: <http://www.store-steel.si>
E-pošta: info@store-steel.si
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih: 505

RC SIMIT d.o.o.

Naslov družbe: Tovarniška cesta 10, 2325 KIDRIČEVO
Država: Slovenija
Telefon: +386 2 799 55 25
Faks: +386 2 799 56 35
Internet: <http://www.rcsimit.si>
E-pošta: info@rcsimit.si
Dejavnost družbe: Razvojni center za sodobne materiale in tehnologije
Število zaposlenih: 0

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe: str. Bruxelles, nr. 10, 507165 PREJMER, jud. BRASOV
Država: Romunija
Telefon: +40 268 322 483
Faks: +40 268 317 786
Internet: <http://www.scaleserioase.ro>
E-pošta: tepid@tepid.ro
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 61

UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.

Naslov družbe: 9 Tagore Lane #02-10, 9@Tagore Building, SINGAPORE 787472
Država: Singapur
Telefon: +65 645 138 18; +65 645 138 39
Faks: +65 645 138 07
Internet: <http://www.unior.com.sg>
E-pošta: unior@singnet.com.sg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 4

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Subotička 23, 11000 BEOGRAD
Država: Srbija
Telefon: +381 11 744 03 30
Faks: +381 11 744 08 05
Internet: <http://www.uniorteos.com>
E-pošta: office@uniorteos.com
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 22

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Bačići 58, 71000 SARAJEVO
Država: Bosna in Hercegovina
Telefon: +387 33 776 376
Faks: +387 33 776 371
Internet: www.uniortehna.ba
E-pošta: info@uniortehna.ba
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 27

2019

1919

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2019

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31. 12. 2019	na dan 31. 12. 2018
	SREDSTVA		374.838.710	370.394.324
	A. DOLGOROČNA SREDSTVA		228.412.133	225.158.355
	I. Neopredmetena sredstva in druga NS	17.3.2	7.952.020	6.214.304
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		2.651.690	2.101.759
	2. Dobro ime		521.448	521.448
	3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		4.117.823	3.456.122
	4. Druga neopredmetena sredstva		108.179	125.345
	5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		552.880	9.630
	II. Opredmetena osnovna sredstva	17.3.3	183.848.948	181.588.217
	1. Zemljišča in zgradbe		106.438.802	104.880.173
	a) Zemljišča		34.372.078	34.700.925
	b) Zgradbe		72.066.724	70.179.248
	2. Proizvajalne naprave in stroji		68.348.229	62.089.395
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		580.338	606.215
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		8.481.579	14.012.434
	III. Naložbene nepremičnine	17.3.4	14.786.211	14.787.206
	IV. Dolgoročne finančne naložbe	17.3.5	18.419.167	18.431.323
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		18.403.608	18.388.341
	a) Delnice in deleži v pridruženih družbah		18.235.239	18.211.958
	b) Druge delnice in deleži		125.215	133.450
	c) Druge dolgoročne finančne naložbe		43.154	42.933
	2. Dolgoročna posojila		15.559	42.982
	a) Dolgoročna posojila drugim		15.559	42.982
	V. Dolgoročne poslovne terjatve	17.3.8	60.662	111.166
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	0
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		60.662	111.166
	VI. Odložene terjatve za davek	17.3.15	3.345.125	4.026.139
	B. KRATKOROČNA SREDSTVA		146.426.577	145.235.969
	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	120.000	120.000
	II. Zaloge	17.3.7	83.382.793	82.898.312
	1. Material		29.706.619	29.717.467
	2. Nedokončana proizvodnja		29.724.167	27.856.663
	3. Proizvodi		16.146.854	17.679.960
	4. Trgovsko blago		7.805.153	7.644.222
	III. Kratkoročne finančne naložbe	17.3.9	2.530.510	2.066.854
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
	a) Druge delnice in deleži		0	0
	b) Druge kratkoročne finančne naložbe		0	0
	2. Kratkoročna posojila		2.530.510	2.066.854
	a) Druga kratkoročna posojila		2.530.510	2.066.854
	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	17.3.8	45.655.642	48.137.419
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		32.940.446	34.358.721
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		12.715.196	13.778.698
	V. Denarna sredstva	17.3.10	14.737.632	12.013.384

Konsolidirana bilanca stanja na dan 31. 12. 2019 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31. 12. 2019	na dan 31. 12. 2018
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		374.838.710	370.394.324
A.	KAPITAL	17.3.11	172.897.190	166.446.283
A1.	KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		159.473.227	153.847.376
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		40.155.331	40.155.331
III.	Rezerve iz dobička		39.694.741	40.675.373
1.	Zakonske rezerve		2.030.695	2.027.126
2.	Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		2.032.777	120.190
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(2.108.011)	(120.190)
4.	Statutarne rezerve		2.884.949	2.363.564
5.	Druge rezerve iz dobička		34.854.331	36.284.683
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vred.		25.961.576	26.425.001
V.	Preneseni čisti dobiček		23.918.936	15.000.669
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		8.175.248	10.268.662
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	0
IX.	Prevedbeni popravek kapitala		(2.121.588)	(2.366.643)
A2.	KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		13.423.963	12.598.907
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	17.3.12	9.465.639	9.252.183
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		6.451.934	6.131.689
2.	Druge rezervacije		2.762.310	2.820.608
3.	Odloženi prihodki		251.395	299.886
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		88.924.327	103.710.887
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	17.3.13	86.207.965	101.122.812
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		84.909.363	100.734.931
2.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		1.298.602	387.881
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	17.3.14	0	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0
2.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
III.	Odložene obveznosti za davek	17.3.15	2.716.362	2.588.075
Č.	KRA TKOROČNE OBVEZNOSTI		103.551.554	90.984.971
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	17.3.16	37.138.302	23.638.702
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		36.063.263	23.535.215
2.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		1.075.039	103.487
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	17.3.17	66.413.252	67.346.269
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		39.682.044	38.521.351
2.	Kratkoročne menične obveznosti		7.042.745	7.469.650
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		4.746.821	7.011.700
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		14.941.642	14.343.568

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.2 Konsolidirani izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

(v EUR)	Postavka	Pojasnila	Leto 2019	Leto 2018
A.	Čisti prihodki od prodaje	17.4.2	255.994.454	246.453.153
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		37.916.611	38.123.145
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		29.651.650	28.778.783
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		8.264.961	9.344.362
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		218.077.843	208.330.008
a)	Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev		194.293.949	184.154.914
b)	Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala		23.783.894	24.175.094
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		760.290	5.660.560
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	17.4.3	2.761.780	2.349.852
Č.	Drugi poslovni prihodki	17.4.4	2.571.368	2.982.335
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		262.087.892	257.445.900
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	17.4.5	156.049.897	154.451.070
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		9.821.008	10.398.761
2.	Stroški porabljenega materiala		109.895.108	110.701.859
a)	stroški materiala		86.121.786	86.079.438
b)	stroški energije		11.607.623	11.674.409
c)	drugi stroški materiala		12.165.699	12.948.012
3.	Stroški storitev		36.333.781	33.350.450
a)	transportne storitve		6.392.572	6.091.322
b)	stroški vzdrževanja		3.363.520	2.590.971
c)	najemnine		1.274.182	1.614.449
č)	drugi stroški storitev		25.303.507	23.053.708
E.	Stroški dela	17.4.5	71.923.301	70.590.800
1.	Stroški plač		54.896.255	52.737.496
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		710.610	811.881
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		9.127.300	9.002.577
4.	Drugi stroški dela		7.189.136	8.038.846
F.	Odpisi vrednosti	17.4.5	16.417.190	15.196.757
1.	Amortizacija		15.733.201	13.585.402
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		228.884	881.389
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		455.105	729.966
G.	Drugi poslovni odhodki	17.4.5	2.140.601	2.216.298
1.	Rezervacije		124.905	93.152
2.	Drugi stroški		2.015.696	2.123.146
II.	IZID IZ POSLOVANJA		15.556.903	14.990.975
H.	Finančni prihodki	17.4.6	2.590.089	4.433.141
1.	Finančni prihodki iz deležev		2.063.923	3.789.195
a)	Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah		2.063.536	3.785.563
b)	Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		103	3.293
c)	Finančni prihodki iz drugih naložb		284	339
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		73.240	79.074
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		452.926	564.872
I.	Finančni odhodki	17.4.6	5.496.420	4.647.761
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		3.611	1.538
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		3.833.155	3.788.862
a)	Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank		3.695.088	3.667.075
b)	Finančni odhodki iz izdanih obveznic		0	0
c)	Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		138.067	121.787
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		1.659.654	857.361
a)	Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.		255.730	215.214
b)	Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti		1.403.924	642.147
III.	POSLOVNI IZID		12.650.572	14.776.355
	Davek iz dobička	17.5	1.383.571	1.708.209
	Odloženi davek	17.5	833.788	912.850
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		10.433.213	12.155.296
	– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		8.175.248	10.268.662
	– ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		2.257.965	1.886.634
	REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA	17.4	10.433.213	12.536.316
	REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA	17.4	0	(381.020)

Konsolidirani izkaz poslovnega izida za obdobje od 1. 1. 2019 do 31. 12. 2019

(nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Leto 2019	Leto 2018
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	8.175.248	10.268.662
	Delež lastnikov neobvladujočih deležev v čistem dobičku (izgubi)	2.257.965	1.886.634
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	2,88	3,62
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočih deležev	0,80	0,66
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	3,68	4,42
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	0	(0,13)

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.3 Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Postavka	2019	2018
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	10.433.213	12.155.296
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	(95.606)	(2.143.801)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	(95.606)	(2.143.801)
3.1	Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(373.800)	(2.123.535)
3.2	Čisti dobički/izgube, pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov, pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	(89.625)	279.754
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	367.819	(300.020)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	10.337.607	10.011.495
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	7.956.878	8.340.823
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočim deležem	2.380.729	1.670.672

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 16.5 (Konsolidirani izkaz gibanja kapitala).

2019

1919

16.4 Konsolidirani izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	2019	2018
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a) Čisti poslovni izid				
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		12.650.572	14.776.355
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	17.5	(2.217.359)	(2.621.059)
			10.433.213	12.155.296
b) Prilagoditve za				
	Amortizacijo (+)	17.3.2, 17.3.3	15.733.201	13.585.402
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)		(741.552)	(1.175.537)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	17.4.5	228.884	881.389
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	17.3.8	103.408	188.638
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	17.3.7	351.697	541.328
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	17.3.12	213.456	249.047
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	17.4.6	(2.137.163)	(3.868.269)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	17.4.6	3.836.766	3.790.400
			17.588.697	14.192.398
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
	Začetne manj končne poslovne terjatve	17.3.8	2.428.873	(1.943.304)
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	17.3.15	681.014	765.224
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	0	9.480.643
	Začetne manj končne zaloge	17.3.7	(836.178)	(8.923.908)
	Končne manj začetne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	0	(4.281.087)
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	17.3.14, 17.3.17	(933.017)	7.617.519
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	17.3.15	128.287	(224.473)
			1.468.979	2.490.614
			29.490.889	28.838.308
č) Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)				
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a) Prejemki pri naložbenju				
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		2.137.163	3.868.269
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		108.609	8.888
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		472.766	1.578.364
	Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin		14.080	15.928
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		40.071	638.956
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		23.224	207.708
			2.795.913	6.318.113
b) Izdatki pri naložbenju				
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	17.3.2	(3.180.424)	(606.314)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17.3.3	(17.359.426)	(24.524.873)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		(5.777)	(3.434)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	17.3.5	(27.915)	(2.776.389)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(486.880)	(349.569)
			(21.060.422)	(28.260.579)
			(18.264.509)	(21.942.466)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)				
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a) Prejemki pri financiranju				
	Prejemki od vplačanega kapitala	17.3.11	0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	4.850.122	757.714
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	9.633.416	7.963.182
			14.483.538	8.720.896
b) Izdatki pri financiranju				
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	17.4.6	(3.833.155)	(3.788.862)
	Izdatki za pridobitev lastnih delnic	17.3.11	(1.987.821)	0
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	(1.680.877)	(880.539)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	(14.217.908)	(12.580.317)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	17.3.11	(1.265.909)	(683.365)
			(22.985.670)	(17.933.083)
			(8.502.132)	(9.212.187)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)				
Č. Končno stanje denarnih sredstev				
			14.737.632	12.013.384
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		2.724.248	(2.316.345)
y)	Začetno stanje denarnih sredstev		12.013.384	14.329.729

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2018 DO 31. 12. 2019

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital								Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.027.126	120.190	(120.190)	2.363.564	36.284.683	26.425.001	15.000.669	10.268.662	(2.366.643)	153.847.376	12.598.907	166.446.283
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.027.126	120.190	(120.190)	2.363.564	36.284.683	26.425.001	15.000.669	10.268.662	(2.366.643)	153.847.376	12.598.907	166.446.283
B.1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	(1.987.821)	0	0	0	(343.206)	0	0	(2.331.027)	(1.555.673)	(3.886.700)
Nakup lastnih delnic in lastnih poslovnih deležev	0	0	0	0	(1.987.821)	0	0	0	0	0	0	(1.987.821)	0	(1.987.821)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(1.265.909)	(1.265.909)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(343.206)	0	0	(343.206)	(289.764)	(632.970)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(463.425)	0	8.175.248	245.055	7.956.878	2.380.729	10.337.607
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8.175.248	0	8.175.248	2.257.965	10.433.213
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(92.040)	0	0	0	(92.040)	0	(92.040)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	(373.800)	0	0	0	(373.800)	0	(373.800)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	2.415	0	0	0	2.415	0	2.415
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	245.055	245.055	122.764	367.819
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	3.569	1.912.587	0	521.385	(1.430.352)	0	9.261.473	(10.268.662)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	10.268.662	(10.268.662)	0	0	0	0
Oblikovanje rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže in razporeditev na druge sestavine kapitala	0	0	0	1.912.587	0	0	(1.912.587)	0	0	0	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	3.569	0	0	521.385	482.235	0	(1.007.189)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.030.695	2.032.777	(2.108.011)	2.884.949	34.854.331	25.961.576	23.918.936	8.175.248	(2.121.588)	159.473.227	13.423.963	172.897.190

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31. 12. 2017 DO 31. 12. 2018

	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Presežek iz prevrednotenja	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
(v EUR)	Osnovni kapital								Preneseni čisti dobiček/izguba	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta				
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.023.943	120.190	(120.190)	1.641.102	36.938.258	28.214.466	11.287.678	3.237.746	(2.228.269)	146.490.871	12.155.636	158.646.507
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.023.943	120.190	(120.190)	1.641.102	36.938.258	28.214.466	11.287.678	3.237.746	(2.228.269)	146.490.871	12.155.636	158.646.507
B.1. Spremembe lastniškega kapitala – transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	0	(984.318)	0	0	(984.318)	(1.227.401)	(2.211.719)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(683.365)	(683.365)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	(984.318)	0	0	(984.318)	(544.036)	(1.528.354)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(1.789.465)	0	10.268.662	(138.374)	8.340.823	1.670.672	10.011.495
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10.268.662	0	10.268.662	1.886.634	12.155.296
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	(125.115)	0	0	0	(125.115)	0	(125.115)
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	(2.069.219)	0	0	0	(2.069.219)	(54.316)	(2.123.535)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	404.869	0	0	0	404.869	0	404.869
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(138.374)	(138.374)	(161.646)	(300.020)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	(1.531.633)	3.183	0	0	722.462	(653.575)	0	4.697.309	(3.237.746)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	3.237.746	(3.237.746)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	(1.531.633)	3.183	0	0	722.462	(653.575)	0	1.459.563	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	40.155.331	2.027.126	120.190	(120.190)	2.363.564	36.284.683	26.425.001	15.000.669	10.268.662	(2.366.643)	153.847.376	12.598.907	166.446.283

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

17 Pojasnila k računovodskim izkazom

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem na naslovu: Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2019.

17.1 Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija.

Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljeni za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava družbe UNIOR d.d. je konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR potrdila dne 25. 03. 2020.

17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

17.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednostih, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi poštenu vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih razvrščamo na naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja;
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2019

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		34.372.078	34.372.078
– zemljišča		34.372.078	34.372.078
Naložbene nepremičnine		14.786.211	14.786.211
Dolgoročne finančne naložbe	2.145	18.417.022	18.419.167
– delnice, ki kotirajo na borzi	2.145		2.145
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		18.401.463	18.401.463
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		15.559	15.559
Dolgoročne poslovne terjatve		60.662	60.662
Kratkoročne finančne naložbe		2.530.510	2.530.510
Kratkoročne poslovne terjatve		45.655.642	45.655.642
Dolgoročne finančne obveznosti		86.207.965	86.207.965
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		37.138.302	37.138.302
Kratkoročne poslovne obveznosti		66.413.252	66.413.252

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31. 12. 2018

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		34.700.925	34.700.925
– zemljišča		34.700.925	34.700.925
Naložbene nepremičnine		14.787.206	14.787.206
Dolgoročne finančne naložbe	3.900	18.427.423	18.431.323
– delnice, ki kotirajo na borzi	3.900		3.900
– delnice, ki ne kotirajo na borzi		18.384.441	18.384.441
– dolgoročne finančne naložbe – dolgoročna posojila		42.982	42.982
Dolgoročne poslovne terjatve		111.166	111.166
Kratkoročne finančne naložbe		2.066.854	2.066.854
Kratkoročne poslovne terjatve		48.137.419	48.137.419
Dolgoročne finančne obveznosti		101.122.812	101.122.812
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		23.638.702	23.638.702
Kratkoročne poslovne obveznosti		67.346.269	67.346.269

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 17.3 Letnega poročila 2019.

17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklem letu.

Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo družbo UNIOR d.d. in njene odvisne družbe, deleže Skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah (skupaj v nadaljevanju Skupina UNIOR). Naložbe v odvisne družbe so v izkazih Skupine UNIOR izločene v postopku konsolidacije. Podrobnejši pregled sestave Skupine UNIOR je prikazan v poglavju 15 (Skupina UNIOR) v računovodskem delu Letnega poročila 2019.

Vse uporabljene računovodske usmeritve so enake za celo Skupino UNIOR, navajamo jih v poglavju 12.2.2 Letnega poročila 2019.

17.2.3 Posli v tuji valuti

Bilance stanja odvisnih podjetij, ki niso izkazane v evrih, so bile za potrebe konsolidacije preračunane po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31. 12. 2019, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2019. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR.

17.3 Pojasnila k bilanci stanja

17.3.1 Bilanca stanja po odsekih

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31. 12. 2019	Kovinska dej. 31. 12. 2019	SKUPAJ 31. 12. 2019	Turistična dej. 31. 12. 2018	Kovinska dej. 31. 12. 2018	SKUPAJ 31. 12. 2018
SREDSTVA	69.603.503	305.235.207	374.838.710	70.001.578	300.392.746	370.394.324
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	67.114.919	161.297.214	228.412.133	67.551.341	157.607.014	225.158.355
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	1.320.604	6.631.416	7.952.020	1.367.214	4.847.090	6.214.304
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.320.604	1.331.086	2.651.690	1.367.214	734.545	2.101.759
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	4.117.823	4.117.823	0	3.456.122	3.456.122
4. Druga neopredmetena sredstva	0	108.179	108.179	0	125.345	125.345
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	0	552.880	552.880	0	9.630	9.630
II. Opredmetena osnovna sredstva	65.332.671	118.516.277	183.848.948	65.711.255	115.876.962	181.588.217
1. Zemljišča in zgradbe	56.527.942	49.910.860	106.438.802	57.281.408	47.598.765	104.880.173
2. Proizvajalne naprave in stroji	5.279.417	63.068.812	68.348.229	4.518.574	57.570.821	62.089.395
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	8.073	572.265	580.338	8.073	598.142	606.215
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	3.517.239	4.964.340	8.481.579	3.903.201	10.109.233	14.012.434
III. Naložbene nepremičnine	421.050	14.365.161	14.786.211	421.050	14.366.156	14.787.206
IV. Dolgoročne finančne naložbe	12.519	18.406.648	18.419.167	12.519	18.418.804	18.431.323
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	12.519	18.391.089	18.403.608	12.519	18.375.822	18.388.341
2. Dolgoročna posojila	0	15.559	15.559	0	42.982	42.982
V. Dolgoročne poslovne terjatve	28.075	32.587	60.662	39.303	71.863	111.166
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	28.075	32.587	60.662	39.303	71.863	111.166
VI. Odložene terjatve za davek	0	3.345.125	3.345.125	0	4.026.139	4.026.139
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	2.488.585	143.937.992	146.426.577	2.450.237	142.785.732	145.235.969
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	120.000	120.000	0	120.000	120.000
II. Zaloge	456.926	82.925.867	83.382.793	347.485	82.550.827	82.898.312
1. Material	447.493	29.259.126	29.706.619	338.686	29.378.781	29.717.467
2. Nedokončana proizvodnja	0	29.724.167	29.724.167	0	27.856.663	27.856.663
3. Proizvodi	0	16.146.854	16.146.854	0	17.679.960	17.679.960
4. Trgovsko blago	9.433	7.795.720	7.805.153	8.800	7.635.422	7.644.222
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	2.530.510	2.530.510	0	2.066.854	2.066.854
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	2.530.510	2.530.510	0	2.066.854	2.066.854
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.436.103	44.219.539	45.655.642	1.428.877	46.708.542	48.137.419
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	888.627	32.051.819	32.940.446	919.212	33.439.509	34.358.721
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	547.477	12.167.719	12.715.196	509.664	13.269.034	13.778.698
V. Denarna sredstva	595.555	14.142.077	14.737.632	673.875	11.339.509	12.013.384

Bilanca stanja po odsekih (nadaljevanje)

Postavka	(v EUR)	Turistična dej. 31. 12. 2019	Kovinska dej. 31. 12. 2019	SKUPAJ 31. 12. 2019	Turistična dej. 31. 12. 2018	Kovinska dej. 31. 12. 2018	SKUPAJ 31. 12. 2018
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		69.603.503	305.235.207	374.838.710	70.001.578	300.392.746	370.394.324
A. KAPITAL		34.853.141	138.044.049	172.897.190	34.853.086	131.593.197	166.446.283
A1. KAPITAL, PRIPISAN LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		34.853.141	124.620.086	159.473.227	34.853.086	118.994.290	153.847.376
I. Vpoklicani kapital		6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
1. Osnovni kapital		6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2. Nepoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0	0	0	0	0
II. Kapitalske rezerve		11.409.929	28.745.402	40.155.331	11.409.929	28.745.402	40.155.331
III. Rezerve iz dobička		15.911.428	23.783.313	39.694.741	15.911.428	24.763.945	40.675.373
1. Zakonske rezerve		534.164	1.496.531	2.030.695	534.164	1.492.962	2.027.126
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		0	2.032.777	2.032.777	0	120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		0	(2.108.011)	(2.108.011)	0	(120.190)	(120.190)
4. Statutarne rezerve		0	2.884.949	2.884.949	0	2.363.564	2.363.564
5. Druge rezerve iz dobička		15.377.264	19.477.067	34.854.331	15.377.264	20.907.419	36.284.683
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vred.		13.598.979	12.362.597	25.961.576	13.609.277	12.815.724	26.425.001
V. Preneseni čisti dobiček		0	36.480.276	23.918.936	0	26.807.973	15.000.669
VI. Prenesena čista izguba		12.561.340	0	0	11.807.304	0	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta		10.353	8.164.895	8.175.248	0	11.022.698	10.268.662
VIII. Čista izguba poslovnega leta		0	0	0	754.036	0	0
IX. Prevedbeni popravek kapitala		0	(2.121.588)	(2.121.588)	0	(2.366.643)	(2.366.643)
A2. KAPITAL, PRIPISAN NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM		0	13.423.963	13.423.963	0	12.598.907	12.598.907
B. REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI		2.747.365	6.718.274	9.465.639	2.877.417	6.374.766	9.252.183
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		625.037	5.826.897	6.451.934	649.590	5.482.099	6.131.689
2. Druge rezervacije		2.121.278	641.032	2.762.310	2.203.704	616.904	2.820.608
3. Odloženi prihodki		1.050	250.345	251.395	24.122	275.764	299.886
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		21.478.592	67.445.735	88.924.327	23.056.025	80.654.862	103.710.887
I. Dolgoročne finančne obveznosti		11.820.595	74.387.370	86.207.965	13.563.147	87.559.665	101.122.812
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank		11.756.032	73.153.331	84.909.363	13.563.147	87.171.784	100.734.931
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti		64.563	1.234.039	1.298.602	0	387.881	387.881
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		7.098.550	(7.098.550)	0	7.098.550	-7.098.550	0
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	0	0	0	0	0
2. Dolgoročne menične obveznosti		0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predumov		0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti		7.098.550	(7.098.550)	0	7.098.550	-7.098.550	0
III. Odložene obveznosti za davek		2.559.446	156.916	2.716.362	2.394.328	193.747	2.588.075
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		10.524.404	93.027.150	103.551.554	9.215.051	81.769.920	90.984.971
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev		0	0	0	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti		5.394.766	31.743.536	37.138.302	1.986.805	21.651.897	23.638.702
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank		5.372.493	30.690.770	36.063.263	1.972.939	21.562.276	23.535.215
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0	0	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti		22.273	1.052.766	1.075.039	13.866	89.621	103.487
III. Kratkoročne poslovne obveznosti		5.129.638	61.283.614	66.413.252	7.228.246	60.118.023	67.346.269
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		2.883.108	36.798.936	39.682.044	4.726.695	33.794.656	38.521.351
2. Kratkoročne menične obveznosti		0	7.042.745	7.042.745	0	7.469.650	7.469.650
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predumov		934.095	3.812.726	4.746.821	1.147.368	5.864.332	7.011.700
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		1.312.435	13.629.207	14.941.642	1.354.183	12.989.385	14.343.568

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino

	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
(v EUR)	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Slovenija	180.889.266	174.993.116	295.217.859	296.504.440	13.115.270	18.216.126
Evropska unija	11.199.972	13.093.553	16.011.134	16.112.094	1.831.920	974.442
Ostala Evropa	13.606.804	11.320.505	18.611.370	17.056.371	2.585.437	1.990.014
Ostali trgi	50.298.412	47.045.979	44.998.346	40.721.419	3.013.000	3.954.039
Skupaj	255.994.454	246.453.153	374.838.709	370.394.324	20.545.627	25.134.621

17.3.2 Neopredmetena sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	602.236	14.375.778	4.996.798	125.345	9.630	20.109.787
Neposredna povečanja – investicije	0	139.530	758.859	6.671	2.275.364	3.180.424
Prenos z investicij v teku	0	1.709.481	19.440	0	(1.728.921)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(267.047)	(23.837)	(3.250)	(294.134)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	13.909	2.489	0	57	16.455
Stanje 31. decembra 2019	602.236	16.238.698	5.510.539	108.179	552.880	23.012.532
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	80.788	10.919.656	2.895.039	0	0	13.895.483
Amortizacija v letu	0	1.195.171	149.646	0	0	1.344.817
Zmanjšanja med letom	0	0	(185.525)	0	0	(185.525)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	6.048	(311)	0	0	5.737
Stanje 31. decembra 2019	80.788	12.120.875	2.858.849	0	0	15.060.512
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	521.448	4.117.823	2.651.690	108.179	552.880	7.952.020
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	521.448	3.456.122	2.101.759	125.345	9.630	6.214.304

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2017	602.236	13.797.721	5.142.953	143.264	18.650	19.704.824
Neposredna povečanja – investicije	0	584.510	8.473	6.951	6.380	606.314
Prenos z investicij v teku	0	6.300	0	0	(6.300)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(150.545)	(24.870)	(9.100)	(184.515)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(12.753)	(4.083)	0	0	(16.836)
Stanje 31. decembra 2018	602.236	14.375.778	4.996.798	125.345	9.630	20.109.787
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2017	80.788	9.822.610	2.918.077	0	0	12.821.475
Amortizacija v letu	0	1.133.696	128.877	0	0	1.262.573
Zmanjšanja med letom	0	(25.082)	(150.545)	0	0	(175.627)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(11.568)	(1.370)	0	0	(12.938)
Stanje 31. decembra 2018	80.788	10.919.656	2.895.039	0	0	13.895.483
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	521.448	3.456.122	2.101.759	125.345	9.630	6.214.304
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	521.448	3.975.111	2.224.876	143.264	18.650	6.883.349

Skupina je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje, za leto 2019 prejela 6.671 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2019 je Skupina poravnala obveznost za leto 2019 v višini 7.677 kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31. 12. 2019 znaša 13.911.

Povečanje neopredmetenih osnovnih sredstev v višini 1,7 milijona evrov predstavljajo usredstveni stroški razvoja v programu Strojegradnja in v kovačnici Ningbo Unior Forging na Kitajskem. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 108.179 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.

Skupina neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2018	34.700.925	141.343.430	193.522.607	3.125.132	14.012.434	386.704.528
Neposredna povečanja – investicije	22.140	2.189.831	2.043.757	240.186	12.863.512	17.359.426
Prenos z investicij v teku	0	4.007.761	14.356.582	30.108	(18.394.451)	0
Zmanjšanja med letom	0	(301.231)	(2.107.457)	(140.550)	0	(2.549.238)
Prevrednotenje zaradi krepitve / oslabilve	(373.800)	0	0	0	0	(373.800)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	22.813	(19.695)	210.527	35.399	84	249.128
Stanje 31. decembra 2019	34.372.078	147.220.096	208.026.016	3.290.275	8.481.579	401.390.044

Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2018	0	71.164.182	131.433.212	2.518.917	0	205.116.311
Amortizacija v letu	0	4.006.255	10.134.114	248.015	0	14.388.384
Zmanjšanja med letom	0	(11.748)	(1.980.985)	(83.739)	0	(2.076.472)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(5.317)	91.446	26.744	0	112.873
Stanje 31. decembra 2019	0	75.153.372	139.677.787	2.709.937	0	217.541.096
Sedanja vrednost 31. decembra 2019	34.372.078	72.066.724	68.348.229	580.338	8.481.579	183.848.948
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	34.700.925	70.179.248	62.089.395	606.215	14.012.434	181.588.217

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2017	36.946.458	138.543.145	186.131.676	3.281.991	8.245.288	373.148.558
Neposredna povečanja – investicije	131.001	818.566	3.357.617	231.733	19.985.956	24.524.873
Prenos z investicij v teku	0	3.590.501	10.539.591	11.800	(14.141.892)	0
Zmanjšanja med letom	(722.999)	(1.586.944)	(6.378.188)	(359.170)	(75.359)	(9.122.660)
Prevrednotenje zaradi krepitve / oslabilve	(1.661.046)	0	0	0	0	(1.661.046)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	7.511	(21.838)	(128.089)	(41.222)	(1.559)	(185.197)
Stanje 31. decembra 2018	34.700.925	141.343.430	193.522.607	3.125.132	14.012.434	386.704.528

Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2017	0	68.939.273	127.878.501	2.752.284	0	199.570.058
Amortizacija v letu	0	3.061.914	9.130.825	130.090	0	12.322.829
Zmanjšanja med letom	0	(829.079)	(5.505.567)	(328.261)	0	(6.662.907)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(7.926)	(70.547)	(35.196)	0	(113.669)
Stanje 31. decembra 2018	0	71.164.182	131.433.212	2.518.917	0	205.116.311
Sedanja vrednost 31. decembra 2018	34.700.925	70.179.248	62.089.395	606.215	14.012.434	181.588.217
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	36.946.458	69.603.872	58.253.175	529.707	8.245.288	173.578.500

V letu 2019 je bilo v Skupini UNIOR skupaj 20.545.627 evrov novih investicijskih vlaganj v osnovna sredstva, od tega 3.180.424 evrov v neopredmetena osnovna sredstva, 17.359.426 evrov v opredmetena osnovna sredstva in 5.777 evrov v naložbene nepremičnine. V kovinski dejavnosti je bilo investicij za 18.489.442 evrov, v turistični dejavnosti pa za 2.056.185 evrov.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima skupina na dan 31. 12. 2019 izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom, z nabavno vrednostjo 2.434.634 evrov (v letu 2018 1.591.442 evrov) in sedanjo vrednostjo 1.524.910 evrov (v letu 2018 782.507 evrov).

Skupina na podlagi MSRP 16 med opredmetenimi osnovnimi sredstvi izkazuje pravice do uporabe osnovnih sredstev v višini 2.527.070 evrov. Amortizacija iz naslova pravic do uporabe osnovnih sredstev je v letu 2019 znašala 836.855 evrov, obresti iz naslova najemov pa 33.523 evrov. Obveznosti iz naslova najemov so konec leta znašale 1.705.869 evrov, od tega kratkoročni del 922.849 evrov. Stroški kratkoročnih najemov, ki niso pripoznani kot pravica do uporabe zaradi krajšega obdobja najema, in tudi najemi sredstev, katerih vrednost ne presega mejne vrednosti prepoznavanja sredstev kot pravice do uporabe, so upoštevani med najemi v poglavju številka 17.3.4 Letnega poročila 2019.

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljena osnovna sredstva, katerih vrednost je po cenitvah ocenjena na 123.677.643 evrov.

Zemljišča so zaradi sprememb na podlagi cenitvenega poročila, izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin, prevrednotena na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2018, razen zemljišč v Srbiji, ki so bila na podlagi cenitve prevrednotena na pošteno vrednost po stanju na dan 31. 12. 2019. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Za poslovno leto 2019 je po stanju na dan 31. 12. 2019 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin kot finančni svetovalec oziroma veščak izdelal analizo trga nepremičnin za leto 2019, ki je pokazala, da je bil trg nepremičnin v Republiki Sloveniji v letu 2019 stabilen in ni bistveno odstopal od razmer na trgu nepremičnin v letu 2018. Na podlagi tega poslovodstvo družbe ocenjuje, da se ocenjene vrednosti zemljišč v Sloveniji v letu 2019 glede na izdelano cenitev po stanju na dan 31. 12. 2018 niso spremenile.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 8.524.816 evrov.

17.3.4 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Zemljišča	7.800.552	7.800.552
Zgradbe	6.985.659	6.986.654
Skupaj	14.786.211	14.787.206

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2019	2018
Začetno stanje 1. januarja	14.787.206	14.626.679
Pridobitve	5.777	3.434
Prevrednotenje	0	149.945
Odtujitve	(14.080)	(15.928)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	7.308	23.076
Končno stanje 31. decembra	14.786.211	14.787.206

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjeni nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem, in sicer na lokacijah Maribor, Zreče, na Rogli in v Kragujevcu v Srbiji. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti, merjeni preko poslovnega izida. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin po stanju na dan 31. 12. 2018. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka kot pravice, ki je pripisana k stavbnemu zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Za poslovno leto 2019 je po stanju na dan 31. 12. 2019 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin kot finančni svetovalec oziroma veščak izdelal analizo trga nepremičnin za leto 2019, ki je pokazala, da je bil trg nepremičnin v Republiki Sloveniji v letu 2019 stabilen in ni bistveno odstopal od razmer na trgu nepremičnin v letu 2018. Na podlagi tega poslovodstvo družbe ocenjuje, da se ocenjene vrednosti naložbenih nepremičnin v Sloveniji v letu 2019 glede na izdelano cenitev po stanju na dan 31. 12. 2018 niso spremenile.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je oblikovan po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost, dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,5 odstotka, za pisarne pa 8,5 odstotka. Za poslovno leto 2019 je po stanju na dan 31. 12. 2019 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin kot finančni svetovalec oziroma veščak izdelal analizo trga nepremičnin za leto 2019, ki je pokazala, da je bil trg nepremičnin v Republiki Sloveniji v letu 2019 stabilen in ni bistveno odstopal od razmer na trgu nepremičnin v letu 2018. Na podlagi tega poslovodstvo družbe ocenjuje, da se ocenjene vrednosti naložbenih nepremičnin v letu 2019 glede na izdelano cenitev po stanju na dan 31. 12. 2018 niso spremenile.

Strošek najemnin v letu 2019 je znašal 1.259.506 evrov, medtem ko je v letu 2018 znašal 1.614.449 evrov. Povečanje stroška je prisotno zaradi tega, ker je družba UNIOR d.d. v zadnjem kvartalu leta 2018 vzela v najem strežniške in računalniške kapacitete ter internetno telefonijo. V celotnem strošku najemnin znašajo te najemnine 550.120 evrov.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – terjatve

(v EUR)	2019	2018
do 1 leta	1.259.506	1.259.942
od 2 do 5 let	3.076.394	5.039.768
več kot 5 let	1.572.000	6.299.709
Skupaj	5.907.900	12.599.419

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih – obveznosti

(v EUR)	2019	2018
do 1 leta	1.274.182	1.614.449
od 2 do 5 let	5.096.728	6.457.796
več kot 5 let	6.370.910	8.072.245
Skupaj	12.741.820	16.144.490

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodni hali v Mariboru in Kragujevcu, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic, stanovanj in parkirnih prostorov.

Skupina plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore distributerjev ročnega orodja v tujini, za najem proizvodne hale na Kitajskem, za najem poslovno skladiščnih prostorov za potrebe programa Strojegradnja, za najem Koče na Pesku in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter za najem delovnih oblek za vse zaposlene v matični družbi.

17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v pridružena podjetja, v konsolidaciji merjena po kapitalski metodi

(v EUR)	Delež	31. 12. 2019	31. 12. 2018
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	14.136.845	14.407.640
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	254.967	185.530
		14.391.812	14.593.170
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	2.861.583	2.696.045
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	(70.754)	(26.085)
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	415.594	356.250
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	637.004	592.578
		3.843.427	3.618.788
Skupaj pridružena podjetja		18.235.239	18.211.958

Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko poslovnega izida

Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:

BANKE	750	750
ZAVAROVALNICE	0	0
DRUGA PODJETJA	167.619	175.633
	168.369	176.383

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

Dolgoročna posojila drugim	40.659	66.206
Kratkoročni del naložb v dolgove	(25.100)	(23.224)
	15.559	42.982

Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	18.419.167	18.431.323
---	-------------------	-------------------

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidirani bilanci stanja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2019 je iz naslova vrednotenja pridruženih podjetij po kapitalski metodi nastal pozitiven učinek v višini 9.507 evrov, medtem ko je v letu 2018 znašal pozitiven učinek 1.838.444 evrov.

Dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Prihodki iz naslova obresti v letu 2019 znašajo 73.240 evrov, v letu 2018 pa so znašali 79.074 evrov.

2019

1919

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže

(v EUR)	2019	2018
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	18.431.323	17.228.595
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	0	0
Povečanje naložb v dolgove	6.051	0
Dividende ali deleži iz dobička pridruženih podjetij	9.507	1.838.444
Druga povečanja – prevrednotenje	12.357	3.240
Zmanjšanja:		
Prodaje delnic in deležev	(6.479)	(596.179)
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(8.492)	(10.039)
Izgube pridruženih podjetij	0	0
Prenos na kratkoročne naložbe	(25.100)	(23.224)
Druga zmanjšanja – oslabitev	0	(9.514)
Stanje 31. decembra	18.419.167	18.431.323

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	2019	2018
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	18.211.958	16.970.615
Nakupi delnic in deležev	0	0
Dobički (izgube) po kapitalski metodi	1.516.065	3.270.205
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(1.290.362)	(1.294.220)
Prevedbene valutne razlike	(121.408)	(29)
Prodaja delnic in deležev	0	(596.179)
Oslabitve naložb	0	0
Druge spremembe	(81.014)	(138.434)
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	18.235.239	18.211.958

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	59.592.293	2.863.104	DA
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	1.274.834	347.182	NE
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	5.839.964	900.535	DA
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(176.886)	(111.673)	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.662.378	482.767	DA
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	3.185.020	458.979	NE

17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	120.000	120.000
Skupaj	120.000	120.000

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo predstavljajo bungalovi na Rogli.

17.3.7 Zaloge

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Material	30.399.950	30.315.267
Nedokončana proizvodnja	29.724.167	27.856.663
Proizvodi	17.769.088	19.081.590
Trgovsko blago	8.046.097	7.849.604
Popravek vrednosti	(2.556.509)	(2.204.812)
Skupaj	83.382.793	82.898.312

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
– material	693.331	597.800
– gotovi proizvodi	1.622.234	1.401.630
– trgovsko blago	240.944	205.382
Skupaj	2.556.509	2.204.812

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2.019	2018
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	2.204.812	1.663.484
– material	95.531	81.158
– gotovi proizvodi	220.604	363.072
– trgovsko blago	35.562	97.098
Stanje 31. decembra	2.556.509	2.204.812

Zaloge so se v poslovnem letu 2019 povečale za 484.481 evrov. Zaloga nedokončane proizvodnje je višja predvsem v programu Strojegradnja zaradi dokončanosti projektov, ki so oziroma bodo izdelani in izdobljeni v začetku leta 2020, zaloga proizvodov pa je nižja zaradi povečane prodaje kovačnice na Kitajskem ob koncu leta 2019.

Knjigovodska vrednost zalog je enaka čisti iztržljivi vrednosti, vsako leto sproti pa po metodologiji, zapisani v računovodskih usmeritvah, oblikujemo popravek vrednosti za zaloge, ki niso imele gibanja v določenih obdobjih.

Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti. Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih.

17.3.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	0	0
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	64.238	554.058
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(3.576)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	60.662	111.166

Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.336.529	1.900.336
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – doma	3.254.126	4.285.960
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev – v tujini	28.893.150	28.874.636
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	0	0
Terjatve za DDV	1.163.297	1.023.890
Predujmi	1.012.781	2.109.538
Druge kratkoročne poslovne terjatve	10.539.118	10.645.270
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	0
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(543.359)	(702.211)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	45.655.642	48.137.419

Zmanjšanje kratkoročnih poslovnih terjatev je nastalo zaradi nižjega stanja plačanih predujmov ob koncu leta in zaradi znižanja zapadlih terjatev. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve, v katerih so evidentirani kratkoročno odloženi stroški, nezaračunani prihodki in DDV od prejetih predujmov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Skupina poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej, in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To pregledujemo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave, skupina pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2019 je skupina oblikovala popravke vrednosti terjatev do kupcev v višini 103.408 evrov.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev

(v EUR)	2019	2018
Stanje 1. januarja	702.211	1.055.572
Izterjane odpisane terjatve	(73.903)	(57.043)
Dokončen odpis terjatev	(188.357)	(484.956)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	103.408	188.638
Stanje 31. decembra	543.359	702.211

Zapadlost terjatev skupine na dan 31. 12. 2019

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Nezapadle terjatve	34.910.933	37.862.219
Zapadle terjatve do 90 dni	7.657.272	6.324.740
Zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.610.705	1.827.550
Zapadle terjatve od 181 do 365 dni	685.783	1.479.143
Zapadle terjatve nad 1 leto	590.949	643.767
Skupaj	45.455.642	48.137.419

17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dana posojila		
– v pridružena podjetja	0	0
– drugim	1.386	0
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	2.504.024	2.043.630
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	25.100	23.224
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	0
Skupaj	2.530.510	2.066.854

Kratkoročne finančne naložbe Skupine niso zastavljene. Za vsa kratkoročna posojila se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2019	2018
Stanje 1. januarja	2.066.854	1.924.993
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	0	0
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	1.386	0
Povečanje naložb v depozite	460.394	326.345
Donos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	25.100	23.224
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	0	0
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(23.224)	(31.329)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	0	(176.379)
Stanje 31. decembra	2.530.510	2.066.854

17.3.10 Denarna sredstva

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	29.169	32.345
Denarna sredstva v banki	14.708.463	11.981.040
Skupaj	14.737.632	12.013.384

17.3.11 Kapital

Celotni kapital skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital matične družbe je na dan 31. 12. 2019 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja, in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic.

Kapitalske rezerve znašajo 40.261.729 evrov in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile.

Rezerve iz dobička v višini 39.694.741 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub, in so se glede na stanje konec leta 2018 znižale predvsem zaradi pridobitve lastnih delnic družbe.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 25.961.576 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Zemljišča	31.261.886	31.635.686
Odpravnine	(614.983)	(614.983)
Aktuarski dobiček	475.092	567.132
Oslabitev vrednosti presežkov	(5.160.419)	(5.162.834)
Skupaj	25.961.576	26.425.001

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2019	2018
Stanje 1. januarja	26.425.001	28.214.466
Zmanjšanja:		
– zemljišča	(373.800)	(2.069.219)
– aktuarski dobiček	(92.040)	(125.115)
Povečanja:		
– oslabitev vrednosti presežkov	2.415	404.869
Stanje 31. decembra	25.961.576	26.425.001

Preneseni čisti dobiček znaša 23.918.936 evrov in predstavlja nerazporejeni dobiček preteklih let.

Čisti poslovni izid Skupine UNIOR v letu 2019 znaša 10.33.213 evrov in je bil za 4.309.489 evrov višji od dobička matične družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb v vrednosti 3.467.466 evrov, pripisov poslovnih izidov pridruženih družb v višini 9.507 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini –1.425.449 evrov ter dobička, ki pripada manjšinskim lastnikom v višini 2.257.965 evrov.

Gibanja v kapitalu, pripisanem lastnikom obvladujoče družbe, v tekočem letu predstavljajo:

- čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, predstavlja dobiček v višini 8.175.248 evrov;
- pridobitev 69.784 lastnih delnic v vrednosti 1.987.821, ki predstavlja odbitno postavko kapitala;
- oblikovanje rezerv za pridobljene lastne delnice iz drugih rezerv iz dobička v vrednosti 1.912.587 evrov (pridobitev lastnih delnic je razkrita v poglavju 5 Letnega poročila 2019);
- zmanjšanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 373.800 evrov in zmanjšanje aktuarskega dobička pri izračunu rezervacije za odpravnine za 92.040 evrov;
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo znižanje v višini 343.206 evrov;
- preneseni čisti poslovni izid se je povečal za 10.268.662 evrov za preneseni dobiček iz leta 2018 in zmanjšal za 1.350.395 evrov zaradi prenosa iz drugih postavk kapitala;
- prevedbeni popravek kapitala se je povečal za 245.055 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro upadel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu, pripisanem neobvladujočim deležem, v tekočem letu predstavljajo:

- čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočih deležev, predstavlja dobiček v višini 2.257.965 evrov;
- izplačilo dividend lastnikom neobvladujočih deležev znižuje kapital za 1.265.909 evrov;
- druge spremembe lastniškega kapitala predstavljajo znižanje v višini 289.764 evrov;
- prevedbeni popravek kapitala se je povečal za 122.764 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro upadel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja;

2019

1919

17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2018	6.131.689	307.946	2.512.662	299.886	9.252.183
Oblikovane rezervacije	582.592	7.097	73.785	0	663.474
Črpanje rezervacij	(125.633)	(16.795)	(122.385)	(48.491)	(313.304)
Odprava rezervacij	(136.714)	0	0	0	(136.714)
Stanje 31. decembra 2019	6.451.934	298.248	2.464.062	251.395	9.465.639

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2017	5.872.492	245.726	2.583.735	301.183	9.003.136
Oblikovane rezervacije	789.747	79.410	82.555	51.535	1.003.247
Črpanje rezervacij	(117.922)	(17.190)	(122.963)	(27.414)	(285.489)
Odprava rezervacij	(412.628)	0	(30.665)	(25.418)	(468.711)
Stanje 31. decembra 2018	6.131.689	307.946	2.512.662	299.886	9.252.183

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri, upoštevani v izračunu, so starostna meja upokojitve 65 let za ženske in moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 0,9 odstotka ter dolgoročna letna rast plač za 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije, a pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenice, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejeta emisijske kupone. Prav tako so med dolgoročnimi rezervacijami izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah in na Rogli, za sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah in kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli. Oblikovanje teh rezervacij v letu 2019 predstavljajo tudi prejeta sredstva za sofinanciranje naložb za razvoj podjetništva v Srbiji, ki jih podeljuje Fond Republike Srbije za razvoj. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev, njihovo stanje na dan 31. 12. 2019 pa znaša 2.464.062 evrov.

Vrednost rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov znaša 251.395 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpolnjenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2019	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2019	Del, ki zapade v l. 2020	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	100.141.314	0	(579.723)	99.561.591	(16.442.374)	83.119.217
Banke v tujini	210.884	1.000.318	0	1.211.202	(146.230)	1.064.972
Ostali posojilodajalci	382.786	271.731	0	654.517	(141.367)	513.150
Poslovni najem	0	2.527.070	(821.201)	1.705.869	(922.849)	783.020
Finančni najem	387.828	1.051.003	(279.953)	1.158.878	(431.272)	727.606
Skupaj dobljena posojila	101.122.812	4.850.122	(1.680.877)	104.292.057	(18.084.092)	86.207.965

(v EUR)	Glavnica dolga 1. 1. 2018	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. 12. 2018	Del, ki zapade v l. 2019	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	107.888.956	0	(629.853)	107.259.103	(7.117.789)	100.141.314
Banke v tujini	738.659	0	(24.791)	713.868	(502.984)	210.884
Ostali posojilodajalci	136.877	303.620	0	440.497	(57.711)	382.786
Finančni najem	425.787	454.094	(225.895)	653.986	(266.158)	387.828
Skupaj dobljena posojila	109.190.279	757.714	(880.539)	109.067.454	(7.944.642)	101.122.812

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od 6-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 6-mesečni euribor + 3,9 odstotka, 3-mesečni euribor + 0,5 odstotka do 3-mesečni euribor + 2,5 odstotka ter realna obrestna mera od 1,0 do 3,65 odstotka. Skupina ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za 3-mesečni in 6-mesečni euribor. Matična družba UNIOR d.d. je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijona evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2019	2018
Zapadlost od 1 do 2 let	13.468.949	17.529.627
Zapadlost od 2 do 3 let	13.473.436	12.727.650
Zapadlost od 3 do 4 let	58.502.700	12.869.500
Zapadlost od 4 do 5 let	297.790	57.920.783
Zapadlost nad 5 let	465.090	75.252
Skupaj	86.207.965	101.122.812

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po poštenu vrednosti v višini 150.755.790 evrov ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dolgoročne poslovne obveznosti	0	20.638
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	(20.638)
Skupaj	0	0

Dolgoročne poslovne obveznosti je predstavljal pridobljen blagovni kredit na telekomunikacijskem področju, ki je bil v letu 2019 v celoti odplačan.

17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Odložena dolgoročna terjatev za davek	5.928.169	6.794.644
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(5.299.406)	(5.356.580)
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	3.345.125	4.026.139
Neto odložena dolgoročna obveznost za davek	2.716.362	2.588.075

Gibanje odloženih terjatev za davek	2019	2018
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	6.794.644	7.742.989
Povečanja:	75.216	485.290
Zmanjšanja:	(941.691)	(1.433.635)
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	5.928.169	6.794.644
– pobot z odloženimi obveznostmi za davek	2.583.044	2.768.505
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	3.345.125	4.026.139

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2019	2018
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	5.356.580	5.764.174
Povečanja:	247	1.464
Zmanjšanja:	(57.421)	(409.058)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.299.406	5.356.580
– pobot z odloženimi terjatvami za davek	2.583.044	2.768.505
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	2.716.362	2.588.075

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanjih plačati ob odpravi časasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev naložb, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9 in 29,8 odstotka.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin (zemljišč) na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 9 in 29,8 odstotka.

17.3.16 *Kratkoročne finančne obveznosti*

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2019 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Odplačila v letu 2019	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2019
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	18.764.875	8.743.184	(12.608.059)	16.442.374	31.342.374
Banke v tujini	4.518.049	41.495	(416.157)	146.230	4.289.617
Ostali posojilodajalci	89.620	156	(78.953)	141.367	152.190
Poslovni najem	0	848.581	(848.581)	922.849	922.849
Finančni najem	266.158	0	(266.158)	431.272	431.272
Skupaj dobljena posojila	23.638.702	9.633.416	(14.217.908)	18.084.092	37.138.302

(v EUR)	Stanje dolga 1. 1. 2018 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Odplačila v letu 2018	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. 12. 2018
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	15.499.136	7.906.860	(11.758.910)	7.117.789	18.764.875
Banke v tujini	4.462.082	56.156	(503.173)	502.984	4.518.049
Ostali posojilodajalci	77.493	166	(45.750)	57.711	89.620
Finančni najem	272.484	0	(272.484)	266.158	266.158
Skupaj dobljena posojila	20.311.195	7.963.182	(12.580.317)	7.944.642	23.638.702

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi skupina izkazuje kratkoročna posojila pri bankah in razvojnih skladih v tujini, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del posojila pri družbi Petrol d.d.

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 2,0 do 5,24 odstotka fiksno ter od 6-mesečni euribor od + 0,5 do + 2,5 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 150.755.790 evrov po poštenu vrednosti ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.17 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	6.045.025	5.792.923
v tujini	41.816	204.387
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	19.665.744	21.157.457
v tujini	13.929.459	11.345.946
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	715.723	696.519
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	4.800.856	5.114.049
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	4.746.821	7.011.700
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	22.697	27.363
Kratkoročne menične obveznosti	7.042.745	7.469.650
Druge kratkoročne obveznosti	9.402.366	8.505.637
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	20.638
Skupaj	66.413.252	67.346.269

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani tudi:

- kratkoročno odloženi prihodki v znesku 863.811 evrov, med katerimi so odloženi prihodki v višini 333.218 evrov iz naslova MSRP 15 za blago, ki je bilo konec leta 2019 odposlano kupcem, vendar v poslovnem letu 2019 še ni prispelo do njih. Odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic znašajo 331.243 evrov;
- vnaprej vračunani stroški v višini 2.821.313 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v višini 1.028.277 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2019 v višini 1.222.548 evrov in druge vnaprej vračunane stroške v višini 460.865 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 25.605 evrov.

17.3.18 *Pogojne obveznosti*

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Dane garancije	5.167.197	1.750.595
Skupaj	5.167.197	1.750.595

Dane garancije in poroštva znašajo 5.167.197 evrov in so se povečale za dana poroštva na najetje kredita družbe Unior Vinkovci d.o.o. na Hrvaškem v višini 3.000.000 evrov. Za družbo Unitur d.o.o. predstavljajo povečanje poroštva koncesijo za upravljanje tekaškega poligona na Rogli, ki je bila prenesena z družbe UNIOR d.d. na družbo Unitur d.o.o. v višini 300.000 evrov, ter za leasing za nakup novega teptalnega stroja na Rogli v višini 464.602 evrov.

17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)			
	Postavka	2019	2018
A.	Čisti prihodki od prodaje	0	808.698
B.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane pr.	0	0
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
Č.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi posl. prih.)	0	7.442
	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	0	816.140
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	0	845.458
E.	Stroški dela	0	306.089
F.	Odpisi vrednosti	0	44.932
G.	Drugi poslovni odhodki	0	0
	IZID IZ POSLOVANJA	0	(380.339)
H.	Finančni prihodki	0	0
I.	Finančni odhodki	0	680
	POSLOVNI IZID	0	(381.020)
J.	Davek iz dobička	0	0
K.	Odloženi davek	0	0
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	0	(381.020)
	– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	0	(190.510)
	– ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	(190.510)

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja v letu 2018 predstavlja poslovanje angleške družbe Unior International Ltd. do dneva likvidacije, saj je poslovanje te družbe v letu 2018 še bilo vključeno v konsolidiranih računovodskih izkazih. Enako velja za izkaz denarnega toka iz ustavljenega poslovanja.

Denarni tok iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)	Postavka	2019	2018
A.	Neto denarni tok iz poslovanja	-	(282.216)
B.	Neto denarni tok iz nabžbenja	-	269.659
C.	Neto denarni tok iz financiranja	-	(27.340)
=	Skupaj neto denarni tok	-	(39.897)

17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

(v EUR)	Postavka	Turistična dej. 2019	Kovinska dej. 2019	Skupaj 2019	Turistična dej. 2018	Kovinska dej. 2018	Skupaj 2018
A.	Čisti prihodki od prodaje	21.080.554	234.913.900	255.994.454	19.756.391	226.696.762	246.453.153
	1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	21.080.554	16.836.057	37.916.611	19.756.391	18.366.754	38.123.145
	2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	0	218.077.843	218.077.843	0	208.330.008	208.330.008
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	0	760.290	760.290	(1.140)	5.661.700	5.660.560
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	2.761.780	2.761.780	0	2.349.852	2.349.852
Č.	Drugi poslovni prihodki	338.097	2.233.271	2.571.368	413.529	2.568.806	2.982.335
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	21.418.651	240.669.241	262.087.892	20.168.780	237.277.120	257.445.900
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	9.752.803	146.297.094	156.049.897	9.399.929	145.051.141	154.451.070
	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	10.632	9.810.376	9.821.008	10.374	10.388.387	10.398.761
	2. Stroški porabljenega materiala	4.361.033	105.534.075	109.895.108	4.287.014	106.414.845	110.701.859
	3. Stroški storitev	5.381.139	30.952.642	36.333.781	5.102.540	28.247.910	33.350.450
E.	Stroški dela	8.062.584	63.860.717	71.923.301	7.950.716	62.640.084	70.590.800
	1. Stroški plač	5.828.500	49.067.755	54.896.255	5.753.934	46.983.562	52.737.496
	2. Stroški pokojninskih zavarovanj	60.687	649.923	710.610	60.137	751.744	811.881
	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	960.197	8.167.103	9.127.300	924.822	8.077.755	9.002.577
	4. Drugi stroški dela	1.213.200	5.975.936	7.189.136	1.211.823	6.827.023	8.038.846
F.	Odpisi vrednosti	2.553.008	13.864.182	16.417.190	2.644.714	12.552.043	15.196.757
	1. Amortizacija	2.480.482	13.252.719	15.733.201	2.391.590	11.193.812	13.585.402
	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	9.775	219.109	228.884	206.862	674.527	881.389
	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	62.751	392.354	455.105	46.262	683.704	729.966
G.	Drugi poslovni odhodki	415.554	1.725.047	2.140.601	368.608	1.847.690	2.216.298
	1. Rezervacije	0	124.905	124.905	0	93.152	93.152
	2. Drugi stroški	415.554	1.600.142	2.015.696	368.608	1.754.538	2.123.146
II.	IZID IZ POSLOVANJA	634.701	14.922.202	15.556.903	(195.187)	15.186.162	14.990.975
H.	Finančni prihodki	1.819	2.588.270	2.590.089	3.547	4.429.594	4.433.141
	1. Finančni prihodki iz deležev	0	2.063.923	2.063.923	0	3.789.195	3.789.195
	2. Finančni prihodki iz danih posojil	5	73.235	73.240	1.109	77.965	79.074
	3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	1.814	451.112	452.926	2.438	562.435	564.872
I.	Finančni odhodki	458.634	5.037.786	5.496.420	377.812	4.269.949	4.647.761
	1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	3.611	3.611	0	1.538	1.538
	2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	451.311	3.381.844	3.833.155	356.506	3.432.356	3.788.862
	3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	7.323	1.652.331	1.659.654	21.306	836.055	857.361
III.	POSLOVNI IZID	177.886	12.472.686	12.650.572	(569.452)	15.345.807	14.776.355
	Davek iz dobička	0	1.383.571	1.383.571	0	1.708.209	1.708.209
	Odloženi davek	167.534	666.254	833.788	184.584	728.266	912.850
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	10.353	10.422.860	10.433.213	(754.036)	12.909.332	12.155.296
	– ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	10.353	8.164.895	8.175.248	(754.036)	11.022.698	10.268.662
	– ki pripada NEOBVLADUJOČIM DELEŽEM	0	2.257.965	2.257.965	0	1.886.634	1.886.634

Čisti prihodki od prodaje so se skupaj povečali za 9.541.301 evrov, pri čemer so se v kovinski dejavnosti povečali za 8.217.139 evrov, v turistični dejavnosti pa za 1.324.162 evrov. V turistični dejavnosti sta se v primerjavi s preteklim letom izboljšala izid iz poslovanja (EBIT) in čisti poslovni izid, ki je po mnogo letih dosegel pozitivno vrednost. Zaradi slabše konjunktore v avtomobilski industriji sta se izid iz poslovanja (EBIT) in čisti poslovni izid v letu 2019 v primerjavi z letom 2018 znižala.

17.4.2 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2019	2018
Slovenija	37.916.611	38.123.145
– pridružene družbe	42.297	258.116
– drugim kupcem	37.874.314	37.865.029
Tujina	218.077.843	208.330.008
– pridružene družbe	5.796.892	5.683.405
– drugim kupcem	212.280.951	202.646.603
Skupaj	255.994.454	246.453.153

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2019	2018
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	2.761.780	2.349.852
Skupaj	2.761.780	2.349.852

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja v programu Strojegradnja v višini 1,2 milijona evrov ter lastne naložbe v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 1,1 milijona evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici in obnove strojev CNC.

17.4.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2019	2018
Nagrade za preseganje kvote invalidov	190.707	162.333
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	73.903	57.043
Prejete odškodnine	400.885	392.271
Odprava dolgoročnih rezervacij	619.236	740.510
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	213.998	574.802
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	149.945
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	110.329	582.446
Prodaja emisijskih kuponov	6.951	7.234
Drugo	955.359	315.751
Skupaj	2.571.368	2.982.335

17.4.5 Stroški in odhodki

Leto 2019				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	2.626.650	4.993.947	2.200.411	9.821.008
Stroški materiala	97.991.017	5.370.239	6.533.852	109.895.108
Stroški storitev	22.185.162	6.659.008	7.489.611	36.333.781
<i>Stroški plač</i>	43.686.554	4.431.667	6.778.034	54.896.255
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	7.145.560	867.467	1.114.273	9.127.300
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	605.756	29.839	75.015	710.610
<i>Ostali stroški dela</i>	6.238.114	264.325	686.697	7.189.136
Skupaj stroški dela	57.675.984	5.593.298	8.654.019	71.923.301
Amortizacija	13.217.696	602.184	1.913.321	15.733.201
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	297.554	123.136	34.415	455.105
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	82.024	45.497	101.363	228.884
Ostali stroški	1.057.333	324.924	758.344	2.140.601
Skupaj stroški	195.133.420	23.712.233	27.685.336	246.530.989

Leto 2018				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	2.845.720	5.407.234	2.145.807	10.398.761
Stroški materiala	98.845.694	5.318.979	6.537.186	110.701.859
Stroški storitev	19.580.709	6.746.716	7.023.025	33.350.450
<i>Stroški plač</i>	41.885.208	4.371.472	6.480.816	52.737.496
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	7.043.383	863.011	1.096.183	9.002.577
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	689.814	37.560	84.507	811.881
<i>Ostali stroški dela</i>	6.894.332	281.918	862.596	8.038.846
Skupaj stroški dela	56.512.737	5.553.961	8.524.102	70.590.800
Amortizacija	11.522.597	504.187	1.558.618	13.585.402
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	424.577	217.101	88.288	729.966
Prevred. odhodki pri neop. in op. OS	844.533	9.624	27.232	881.389
Ostali stroški	1.097.041	338.399	780.858	2.216.298
Skupaj stroški	191.673.608	24.096.201	26.685.116	242.454.925

Ostali stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, prehrano med delom, prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev Skupina UNIOR prikazuje za 345.470 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 6 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 17.6.2 Letnega poročila 2019.

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2019	2018
– Rezervacije za rente	124.905	93.152
– Nadomestilo za stavbno zemljišče	291.960	278.550
– Izdatki za varstvo okolja	128.588	152.575
– Nagrade dijakom in študentom na praksi	651.043	736.868
– Štipendije dijakom in študentom	114.799	82.769
– Odškodnine delavcem	70.047	83.297
– Finančne pomoči – dotacije	190.988	267.317
– Oslabitev nabžbenih nepremičnin	0	0
– Drugi poslovni odhodki	568.271	521.770
Skupaj	2.140.601	2.216.298

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v Skupini UNIOR znašajo 63.459 evrov. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev skupine Deloitte so v podjetjih v Skupini UNIOR v poslovnem letu 2019 znašali 3.300 evrov in zajemajo preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank, preveritev sodil za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe ter pregled poročila o odnosih do povezanih družb.

2019

1919

17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2019	2018
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	2.063.536	3.785.563
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	103	3.293
Finančni prihodki iz drugih naložb	284	339
Skupaj	2.063.923	3.789.195
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	73.240	79.074
Skupaj	73.240	79.074
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	452.926	564.872
Skupaj	452.926	564.872
Skupaj finančni prihodki	2.590.089	4.433.141

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitivni učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 9.507 evrov. Prav tako vključujejo izplačilo dobička v družbah Štore Steel d.o.o., Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o. ter prejeto kupnino pri prodaji naložbe Rhydcon d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2019	2018
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	3.611	1.538
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.695.088	3.667.075
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	138.067	121.787
Skupaj	3.833.155	3.788.862
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	255.730	215.214
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	1.403.924	642.147
Skupaj	1.659.654	857.361
Skupaj finančni odhodki	5.496.420	4.647.761

Finančni odhodki za plačane obresti za posojila, najeta pri bankah, so znašali 3.695.088 evrov in so za 0,8 odstotka višji kot v letu 2018. Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti v višini 1.403.924 evrov vključujejo 1.045.417 evrov zamudnih obresti, ki izhajajo iz prejete sodbe Višjega sodišča v Celju za gospodarski spor med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o.

17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima skupina svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2019	2018
Davek od dobička	1.383.571	1.708.209
Odloženi davki	833.788	912.850
Skupaj	2.217.359	2.621.059

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička, pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2019	2018
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	12.650.572	14.776.355
Davek na dobiček v Sloveniji (19 %)	2.403.609	2.807.507
Neobdavčeni prihodki	3.575.458	1.216.579
Davčno nepriznani odhodki	2.419.750	4.587.716
Popravki vrednosti terjatev	103.238	133.420
Oblikovanje rezervacij	(1.225.867)	(1.165.021)
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	(136.784)	(31.154)
Olajšava za investiranje	(449.367)	(526.241)
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	3.926.139	4.210.055
Davčni dobiček	4.279.639	6.378.396
Davek iz dobička	2.217.359	2.621.059
Efektivna davčna stopnja v %	17,5	17,7

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni, zakonodaji se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 833.788 evrov, kar znižuje čisti poslovni izid tekočega leta.

2019

1919

17.6 Posli s povezanimi podjetji

17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2019	2018
Pridružena podjetja		
v državi:	42.297	258.116
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	27.897	208.200
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	35.436
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	14.400	14.480
v tujini:	5.796.892	5.683.405
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.568.786	3.810.164
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	170.202	118.729
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	465.796	494.417
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.592.108	1.260.095
Skupaj pridružena podjetja	5.839.189	5.941.521

17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2019	2018
Pridružena podjetja		
v državi:	17.968.910	22.412.286
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	17.968.910	22.365.286
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	0	47.000
v tujini:	194.408	367.058
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	146.868	163.688
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	5.039	4.983
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	72	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	42.429	198.387
Skupaj pridružena podjetja	18.163.318	22.779.344

17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Pridružena podjetja		
v državi:	42.132	49.260
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	40.668	49.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	1.464	0
v tujini:	1.294.397	1.851.076
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	942.920	1.664.694
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	120.527	4.595
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	119.773	153.858
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	111.177	27.929
Skupaj pridružena podjetja	1.336.529	1.900.336

17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
Pridružena podjetja		
v državi:	6.045.025	5.792.923
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	5.992.806	5.291.047
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	52.219	501.876
v tujini:	41.816	204.387
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	0	146.910
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	0	170
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	41.816	57.307
Skupaj pridružena podjetja	6.086.841	5.997.310

17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

Skupina UNIOR nima terjatev iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij.

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31. 12. 2019	31. 12. 2018
v državi:	8.560	8.404
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.560	8.404
Skupaj	8.560	8.404

17.7 Upravljanje s tveganji

V družbi UNIOR imamo razvit in vzpostavljen sistem za prepoznavanje in obvladovanje tveganj, ki lahko vplivajo na poslovanje družbe in Skupine UNIOR. Tveganja smo opredelili in razdelili v več skupin, in sicer strateška, poslovna, finančna, operativna ter tveganja skladnosti. V letu 2019 smo prenovili in dopolnili register tveganj ter metodologijo ocenjevanja. Tveganja so razporejena v štiri stopnje (majhno, zmerno, visoko, kritično). Vsako tveganje je ocenjeno na podlagi vpliva in verjetnosti nastanka. Odbori za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo ukrepov za izboljšanje, ki še dodatno prispevajo k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti posameznih prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, namen ukrepov pa je znižati vsakega od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri. Uprava družbe redno spremlja različna tveganja in o njih periodično poroča nadzornemu svetu.

Vsa tveganja so podrobneje opisana v poglavju 9.8 tega poročila, za Skupino UNIOR pa so v nadaljevanju posebej prikazana finančna tveganja z analizo občutljivosti.

FINANČNA TVEGANJA

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje predstavlja tveganje, da Skupina ne dobi poplačanih poslovnih terjatev in finančnih naložb s strani upnikov v dogovorjenih rokih. Kreditno tveganje obvladujemo z rednim spremljanjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Spreminjajoče se makroekonomsko okolje lahko povzroči spremembe v njihovi boniteti in plačilni sposobnosti. Zato kljub skrbnemu upravljanju s terjatvami obstaja verjetnost zamud pri plačilih kupcev oziroma celo njihova nesposobnost plačila. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost Skupine UNIOR ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb, pa imamo od 1. 10. 2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Kreditna tveganja pozorno spremljamo na vseh delih poslovanja.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Tveganje sprememb obrestnih mer predstavlja tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer na trgu. Spremembe obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi Skupine UNIOR, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot nizko, v zadnjih letih je prisotno stabilno nizko stanje referenčnih obrestnih mer. V družbi UNIOR d.d. smo s sindikatom bank dosegli, da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. V mesecu decembru 2017 pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijona evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer obvladovano. Tveganje porasta obrestnih mer in analiza občutljivosti je prikazana v spodnji tabeli.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer**Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2019**

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2019	obr.mere	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	101.745.942	– 0,3090	59.521	198.405	396.809
6-mesečni EURIBOR	15.876.688	– 0,2370	7.740	25.800	51.599
Skupni učinek	117.622.630		67.261	224.205	448.408

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2018

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31. 12. 2018	obr.mere	za 15 %	za 50 %	za 100 %
Vrsta obrestne mere					
3-mesečni EURIBOR	103.584.017	– 0,3090	48.011	160.038	320.075
6-mesečni EURIBOR	17.535.458	– 0,2370	6.234	20.780	41.559
Skupni učinek	121.119.475		54.245	180.818	361.634

Skupne finančne obveznosti na dan 31. 12. 2019 znašajo 123.346.267 evrov, razliko v višini 5.723.637 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

2019

1919

17.8 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Člani uprave in nadzornega sveta so pri Skupini UNIOR isti kot pri matični družbi UNIOR d.d. Prejemki so razkriti v poglavju 9.5 Letnega poročila 2019.

17.9 Dogodki po bilanci stanja

Vpliv epidemije virusne bolezni COVID-19 na poslovanje Skupine UNIOR

Začetek vpliva epidemije virusne bolezni COVID-19 v Evropi in v UNIOR d.d. z ocenjenimi vplivi na poslovanje matične družbe je podrobneje opisano v poglavju 12.9 Letnega poročila 2019.

Ker Skupina UNIOR deluje globalno, se je vpliv epidemije na poslovanje Skupine začel odražati že veliko pred dogajanjem v Evropi. Na Kitajskem, kjer imamo podjetje za kovanje odkovkov za avtomobilsko industrijo, so že decembra 2019 v mestu Wuhan zaznali več primerov pljučnic. Pri bolnikih so izključili običajne povzročitelje pljučnic in respiratornih okužb ter potrdili okužbo z novim koronavirusom, ki je kmalu povzročil epidemijo bolezni COVID-19 po celotni Kitajski.

Naše podjetje Ningbo Unior Forging na Kitajskem je tudi v času praznovanja kitajskega Novega leta od 24. 01. 2020 do 28. 01. 2020 izvajalo delno proizvodnjo za zagotovitev dobave nujnih naročil konec meseca januarja in za mesec februar. Z dnem 29. 01. 2020 je sledila uradna prepoved proizvodnje na osnovi ukrepa lokalnih skupnosti province Zhejiang, ko smo morali v celoti zaustaviti poslovanje našega podjetja. Ta prepoved je prenehala veljati s pridobitvijo dovoljenja za delo, dne 12. 02. 2020. Že 17. 02. 2020 smo uspeli v poslovanje vključiti 46 odstotkov vseh zaposlenih, 10. 03. 2020 pa smo dosegli polno zaposlenost družbe. Trenutno proizvodnja dosega nivo, ki omogoča dobave na nivoju planiranega obsega prodaje. Še vedno pa se izvajajo strogi varnostni ukrepi na področju omejevanja širjenja virusa, in sicer obvezno nošenje mask in kontrola telesne temperature zaposlenih ob vstopu v poslovno proizvodne prostore.

Ocenjuje se, da bo prodaja družbe Ningbo Unior Forging v prvem kvartalu leta 2020 kumulativno nižja za 25 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta. Vzpostavljena polna proizvodnja in normalizirana oskrba z materialom glede na postopno urejanje celotne proizvodnje na Kitajskem daje pogoje, da bo lahko družba Ningbo Unior Forging v celoti izpolnila poslovni načrt za leto 2020. Seveda pa bo doseganje obsega prodaje v letu 2020 v veliki meri odvisno od dosežene stopnje splošnega standarda na Kitajskem, ki bo pogoj za povpraševanje po novih avtomobilih. Če bo do konca leta prodaja v preostalih mesecih po planu za leto 2020, bo imela družba Ningbo Unior Forging za 5,2 odstotka nižjo prodajo od načrtovane. Če bi bil pa v preostalih mesecih do konca leta obseg prodaje za 8 odstotkov nižji od plana, pa bi skupen upad prodaje znašal 12,2 odstotka glede na načrtovano v letu 2020.

Pomemben vpliv bo imela epidemija virusne bolezni COVID-19 tudi na poslovanje turistične dejavnosti v Skupini UNIOR. Podjetje Unitur d.o.o. je zaradi razglasitve epidemije moralo zapreti svoje turistične centre do nadaljnjega za vse goste in obiskovalce. Terme Zreče so tako zaprte od 15. 03. 2020, smučišče in hoteli na Rogli pa od 16. 03. 2020. Tudi tu so pripravljeni številni scenariji poslovanja in vplivov na rezultate ter ukrepi za omilitev negativnih učinkov. Olajševalna okoliščina je, da je v naslednjih dveh mesecih tako imenovana nizka sezona, tako da bi zaprtje obeh turističnih centrov do prvomajskih praznikov pomenilo le 10 odstoten upad prihodkov, zaprtje do začetka poletnih počitnic pa 20 odstoten upad prihodkov v primerjavi s poslovnim načrtom leta 2020.

Ocenjujemo, da tudi trimesečni izpad prodaje ne bo ogrozil nadaljnjega obstoja in neprekinjenega poslovanja družbe Unitur d.o.o.

Upoštevajoč opisane scenarije v poglavju 12.9 Letnega poročila 2019, smo tudi za ostala podjetja v Skupini UNIOR pripravili ocene vpliva na poslovanje zaradi epidemije virusne bolezni COVID-19. Po prvih scenarijih bi zaradi upada prodaje na letnem nivoju za 10 odstotkov v letu 2020 Skupina UNIOR dosegla 230 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje in ustvarila 5,3 milijona evrov nižji čisti poslovni izid v primerjavi s planom za leto 2020. V primeru znižanja prodaje za 20 odstotkov glede na poslovni načrt, pa bi Skupina UNIOR dosegla 204 milijone evrov čistih prihodkov od prodaje in ustvarila 11,2 milijona evrov nižji čisti poslovni izid, kot je bil načrtovan za leto 2020.

2019

1919

18 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja Skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2019.

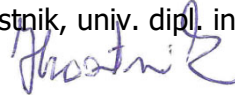
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju skupine povezanih podjetij ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadarkoli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 25. marec 2020

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

19 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte.

Deloitte revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenia
VAT ID: SI62560085

Tel: +386 (0) 1 3072 800
Fax: +386 (0) 1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA delničarjem družbe UNIOR d.d.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe UNIOR d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju "skupina"), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2019, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h računovodskim izkazom, vključujoč povzetek bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2019 ter njen konsolidiran poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju "MSRP").

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zahtevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in, da smo izpolnili vse druge etične obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve – dogodki po datumu bilance stanja

Kot je razkrito v pojasnilu 17.9 *Dogodki po bilanci stanja* k računovodskim izkazom bo pojav COVID-19 močno vplival na poslovanje skupine v letu 2020, vendar pa vpliv zaradi visoke negotovosti trenutno ne more biti zanesljivo ocenjen. Poslovodstvo je pripravilo najboljšo možno oceno potencialnega vpliva na poslovanje skupine za leto 2020. Podrobnejša razkritja v zvezi s tem so v pojasnilu 17.9 *Dogodki po bilanci stanja*. Naše mnenje v zvezi s tem ni prilagojeno.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so bile po naši strokovni presoji najbolj bistvene pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto, ki se je končalo 31. decembra 2019. Te zadeve so bile obravnavane v okviru naše revizije konsolidiranih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see <http://www.deloitte.com/si> for a more detailed description of DTTL and its member firms.

In Slovenia the services are provided by Deloitte revizija d.o.o. and Deloitte svetovanje d.o.o. (jointly referred to as "Deloitte Slovenia") which are affiliates of Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Slovenia is one of the leading professional services organizations in the country providing services in audit, tax, consulting, financial advisory and legal services, through over 100 national and foreign professionals.

Deloitte revizija d.o.o. - The company is registered with the Ljubljana District Court, registration no. 1647105 - VAT ID SI62560085 - Nominal capital EUR 74,214.30.

© 2020. Deloitte Slovenia

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri obračunavanju zemljišč	
Knjigovodska vrednost zemljišč na dan 31.12.2019 znaša 34.372 tisoč EUR. Zemljišča se po prvem pripoznanju merijo po modelu prevrednotenja. Skupina ocenjuje pošteno vrednost zemljišč najmanj konec vsakega poročevalskega obdobja. Prevrednotenje se opravi kadar ocenjena poštena vrednost pomembno odstopa od evidentirane knjigovodske vrednosti. V kolikor so spremembe v poštenu vrednosti zemljišč nepomembne, se prevrednotenje opravi vsake štiri leta. Zaradi pomembnosti presoje pri določanju poštene vrednosti zemljišč in pomembne vrednosti v računovodskih izkazih je vrednotenje zemljišč obravnavano kot ključna revizijska zadeva.	Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje ustreznosti poslovske presoje pri merjenju poštene vrednosti zemljišč in sicer smo: • preverjali ustreznosti in implementacijo računovodske usmeritve, • presojali primernost uporabljenih predpostavk pri ocenjevanju poštene vrednosti. Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča, so predstavljena v pojasnilu 17.3.3 <i>Opredmetena osnovna sredstva</i>.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z našo revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi, ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornosti poslovodstva, nadzornega sveta in revizijske komisije za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov skupine odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlage za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje ali nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naša cilja sta pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh konsolidiranih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Pridobimo razumevanje notranjih kontrol pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Nadzorni svet in revizijska komisija med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in revizijski komisiji smo prav tako predložili našo izjavo, da smo izpolnili vse etične zahteve v zvezi z neodvisnostjo ter jih obvestili o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere bi se lahko upravičeno menilo, da vplivajo na našo neodvisnost, in jih seznanili s s tem povezanimi ukrepi.

Od vseh zadev, s katerimi smo seznanili nadzorni svet in revizijsko komisijo, smo zadeve, ki so bile najpomembnejše pri reviziji konsolidiranih računovodskih izkazov tekočega obdobja, določili kot ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev.

2019

1919

Poročilo o drugih zakonskih in regulatornih zahtevah

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Deloitte revizija d.o.o. je bila imenovana za zakonitega revizorja družbe na skupščini delničarjev dne 5. junija 2019. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 8 let.

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 12. marec 2020 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v konsolidiranem letnem poročilu.

V imenu revizijske družbe Deloitte revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna Barbara Žibret Kralj.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.
Dunajska 165
1000 Ljubljana

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka
Ljubljana, 25. marec 2020

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

